

Biblioteca Municipiului Dera
SALA DE LECTURĂ

50
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 914
9 DECEMBRIE 1972

În șapte zile

Transpunerea în fapte concrete a marilor idei care au guvernat edificarea României socialiste în care trăim astăzi a fost posibilă datorită angajării liber consimțite a conștiinței unei întregi națiuni. Angajare totală și convinsă fără de care nu ar fi fost posibilă înaintarea, angajare fără de care greutățile — toate câte au fost — au putut fi depășite. Noi, toți cei care am trăit și muncit zi de zi aici, ne-am obișnuit cu tot ce ne înconjoară. Ni se par firești toate. Uzinele, noile cartiere de locuințe acoperind terenuri până ieri virane, edificii de cultură, instituții menite să asigure sănătatea poporului — le privim și trăim senzația că parcă au fost dintotdeauna acolo. În asemenea clipe uităm greutățile de care ne-am lovit până să le vedem pe toate așa cum sînt, nopțile de chin, pentru ca din multitudinea soluțiilor să o putem alege pe cea care ne e proprie nouă, experiențele la care a trebuit să renunțăm; uităm în acele clipe propriile noastre zile și nopți de muncă încordată, uităm că am fost constructori și că zile, luni, ani din tineretea noastră le-am dăruit cu generozitatea atât de proprie poporului nostru pentru ca într-o asemenea clipă să ne umplem ochii și inima de bucurie putînd spune: «Iată, aceasta e țara mea» și luîndu-ne urmașii de mîină și ducîndu-i prin locurile care poartă însemnul hărniciei noastre să le putem, de asemenea, spune: «Iată, toate acestea au fost făcute de mine, de tovarășii mei, pentru ca tu și tovarășii tăi să aveți sub ochi cît mai puțin din imaginea trecutului». Urme sînt. Unele destul de adînci. Cît vom putea vom șterge noi. Și putem mult. Altele vor rămîne pentru cei care vin. Mai rămîn. Misiunea lor este însă alta. De la înălțimea unde noi am ajuns, să meargă mai departe cu aceeași totală dăruire pentru țară, pentru marile idei ale partidului, cu același puternic și adînc spirit revoluționar. Poate că ar trebui să păstrăm din loc în loc cîte o urmă a ceea ce a fost mizerie, jaf și bătaie de joc față de acest popor, a crimelor care s-au săvîrșit. Să înconjurăm aceste locuri cu garduri și din cînd în cînd să le privim, să ne aducem aminte, să nu uităm totul. Să ne păstrăm niște termeni de comparație ai nemulțumirilor de azi cu cele mari, adînci și grave din timpul cînd «exploatarea omului de către om» era realitate și nu o propozițiune aflată într-un manual și care trebuie, teoretic, descifrată. (Priviți ochii copiilor cînd încercați să le explicați asta. Priviți în adîncul lor și veți găsi acolo singurele termene de comparație care le sînt la îndemînă — tărîmurile guvernate de căpcăuni și zmei puși pe rele.) Pînă să ștergem tot ce vrem să ștergem și să ne ridicăm acolo unde hărnicia și inteligența noastră ne îndreptățesc să fim, mai avem mult de recuperat, mult de construit. Și asta se face zi de zi, minut de minut, printr-un mare efort în care treptat pe primul plan se așază stăpînire inteligența, ingeniozitatea. Efortul ni-l potrivim în cadența sărbătorilor noastre dragi, cărora le închinăm succesele noastre. Este ceea ce facem azi cînd ne-am pus întreaga noastră muncă sub semnul mării aniversări a Republicii. Succesele comunicate zilnic de presă, de radio și televiziune întăresc certitudinea că sarcinile de plan pe acest an vor fi realizate integral, că se iau măsurile corespunzătoare pentru a se asigura producția anului viitor realizată în ritm constant, înlăturîndu-se șocurile, munca în asalt. Sînt zile în care se iau măsurile organizatorice necesare pentru ca sarcinile celui mai important an al cincinalului — 1973 — să fie îndeplinite cu succes.

Petru ISPAS

Marti, 5 decembrie 1972

ÎN CINSTEA CELEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI A REPUBLICII

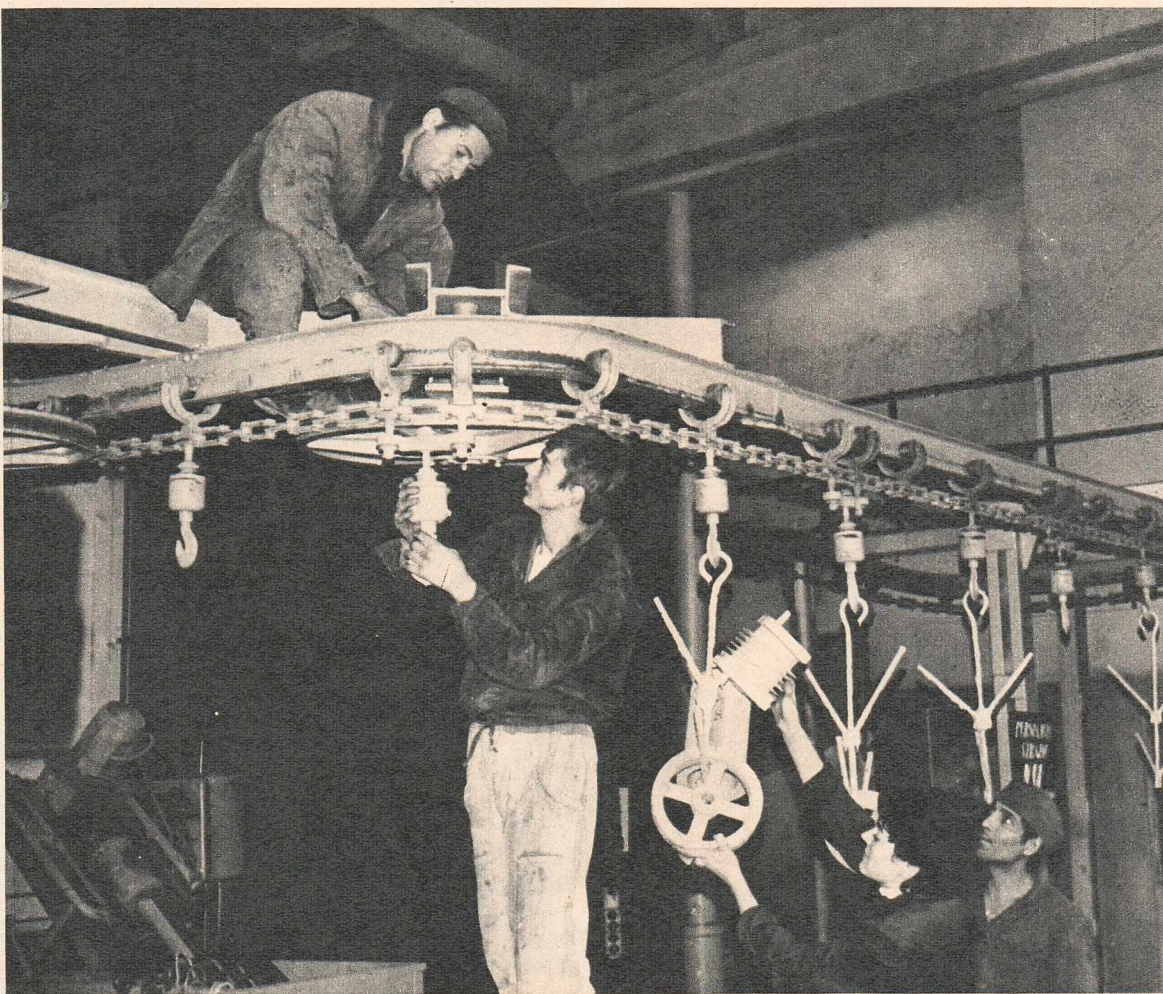
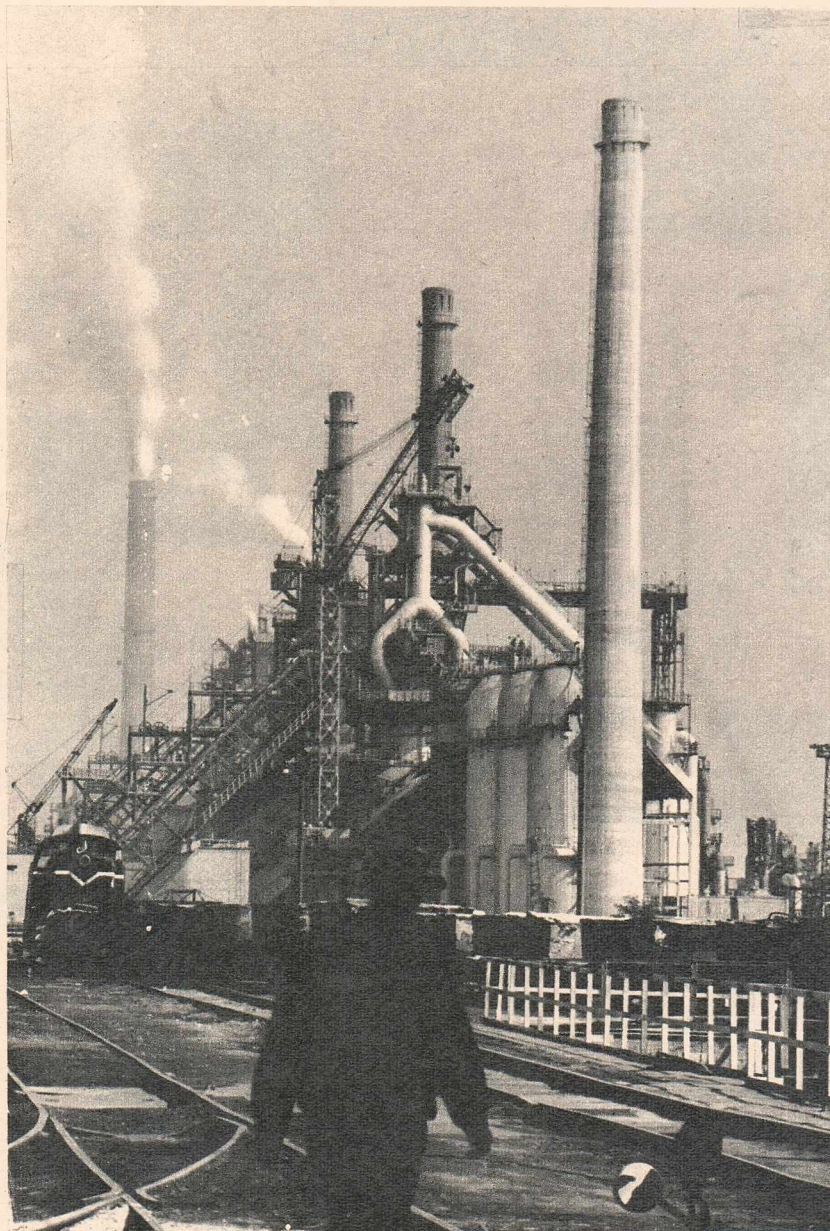

SUB SEMNUL APROPIATE

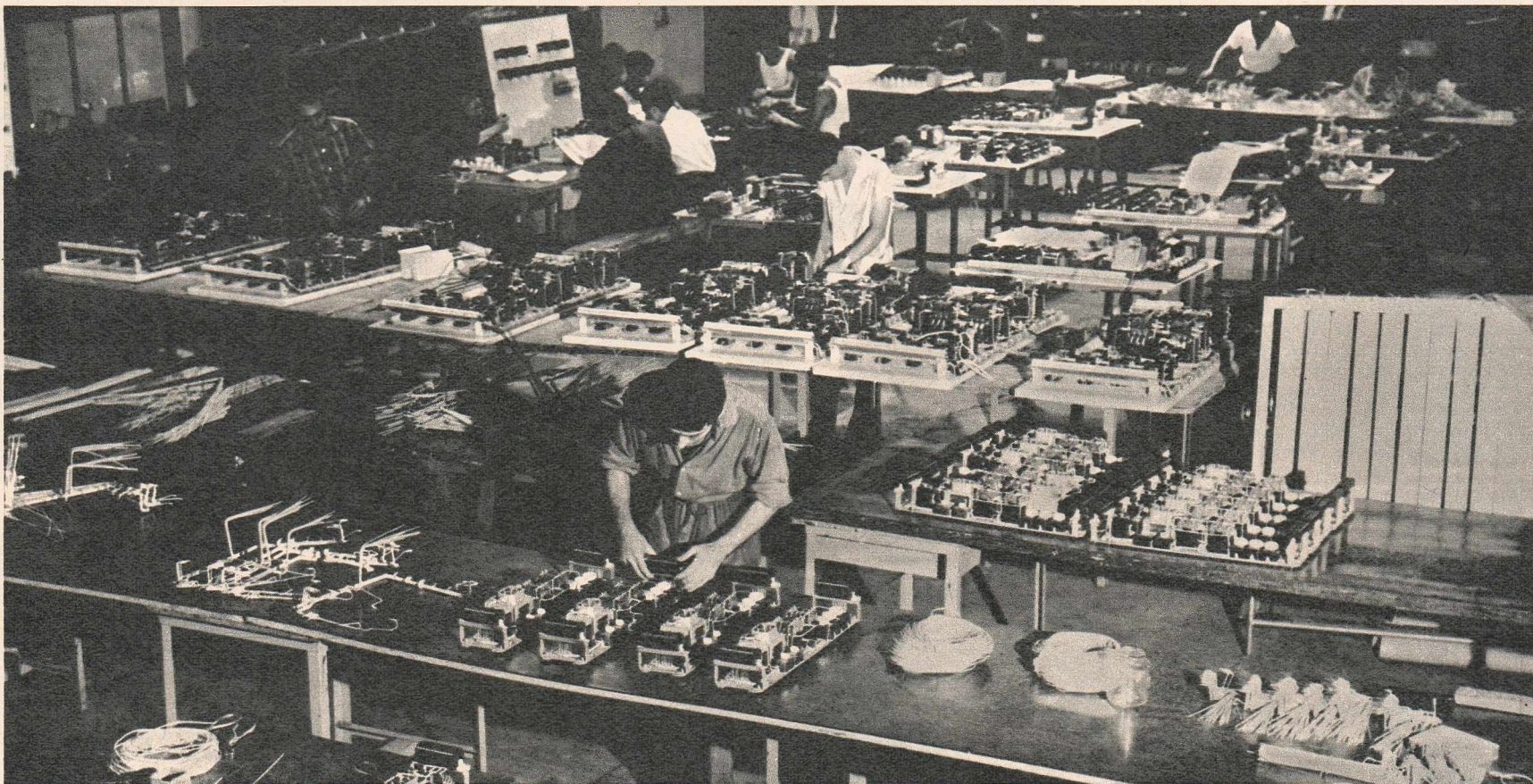
la hunedoara, în aceste zile

Prin respectarea rețetelor tehnologice de încărcare și elaborare a șarjelor, ridicarea cu peste 60 grade Celsius a temperaturii aerului cald utilizat în procesul de topire a fontei și aplicarea altor măsuri menite să asigure creșterea producției și productivității muncii, furnaliștii care deservesc noul furnal de 1 000 mc de la Combinatul siderurgic-Hunedoara (fotografia alăturată) au elaborat, de la sfîrșitul trimestrului trecut și pînă în prezent, peste prevederile de plan, o cantitate de fontă echivalentă cu metalul necesar pentru fabricarea a mai mult de 2 000 de tractoare. În același timp, s-a înregistrat cel mai mic consum de cocs metalurgic pe tona de fontă. Dealtfel, zilnic, în luna noiembrie s-au economisit 2,5 tone cocs metalurgic.

Se apreciază că rezultatele bune obținute pe linia utilizării cu randament a furnalului creează premise pentru scurtarea cu mai mult de o jumătate de an a duratei de realizare a parametrilor proiectați.

ĂRBĂTORI – MUNCĂ PLINĂ DE AVÎNT!

planul pe o lună realizat din metal economisit

O sarcină de cea mai mare importanță a planului pe anul 1973 o constituie valorificarea superioară a materiilor prime, reducerea consumurilor, acțiuni care condiționează, în mod hotărâtor, creșterea eficienței economice. Problema economisirii metalului trebuie să constituie — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. — un obiectiv central al activității ministerelor,

întreprinderilor metalurgice și constructoare de mașini.

Conștienți de importanța acestei acțiuni, colectivul întreprinderii «Automatica» din București a economisit în acest an 360 tone de metal, cu mult peste angajamentul anual. Pentru a putea înțelege ce înseamnă acest succes, precizăm că întreprinderea «Automatica» și-a putut îndeplini sarcinile de plan dintr-o lună folosind numai metal economisit.

ritmuri noi la «timpuri noi»

Document de însemnătate capitală pentru dezvoltarea țării noastre, expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta plenară a C.C. al P.C.R. trasează sarcini concrete pentru îmbunătățirea calitativă a întregii activități economice, indicând pirghiile principale pentru creșterea eficienței economice în toate sectoarele producției materiale.

Aplicînd la specificul uzinei indicațiile secretarului general al partidului nostru, muncitorii, tehnicienii și inginerii întreprinderii «Timpuri noi» și-au reformulat principalii indicatori ai planului pe 1973, în conformitate cu indicațiile conducerii superioare de partid. Astfel, pentru reducerea costurilor de producție și a cheltuielilor materiale pe unitatea de produs, în loc de 4 tipuri de compresoare pentru debite foarte apropiate care se produceau pînă acum, s-a asimilat un singur tip de compresor complet nou. În proiectarea acestui nou compresor, cu parametri ridicăți, s-a avut în vedere atît economia de metal, cît și de manoperă. Urmînd a fi lansat în producție de serie mare, el va determina o însemnată creștere a productivității muncii și o reducere a cheltuielilor la 1 000 lei.

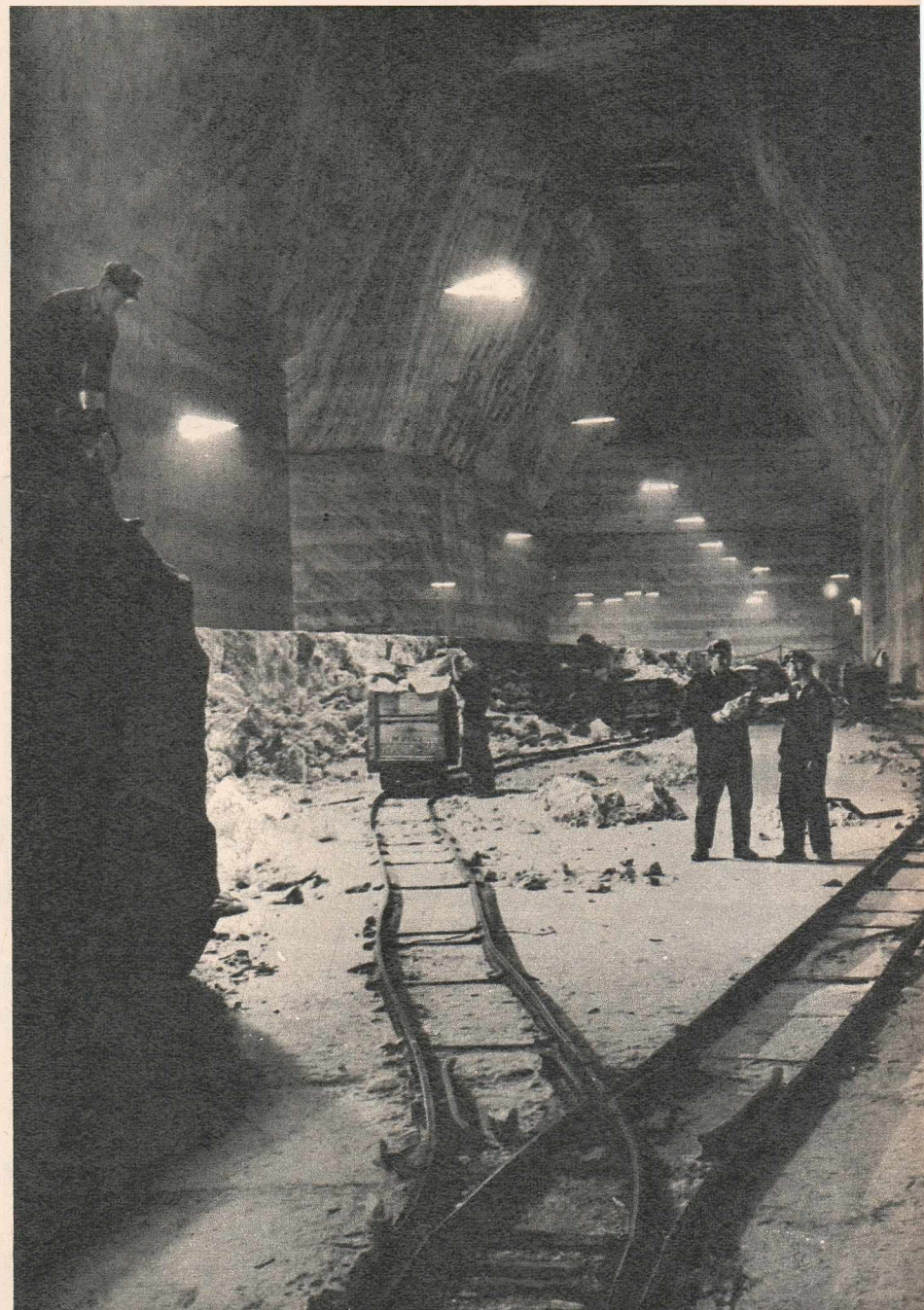
În anul 1973, planul la producția marfă prevede o creștere de 30% față de realizările anului 1972. Pentru obținerea acestei creșteri este necesară, după cum se arată în expunerea de la recenta plenară, folosirea intensivă a tuturor capacităților de producție. Lansînd planul pe primul trimestru din '73, s-a acordat o atenție deosebită utilizării mai bune a mașinilor-unelte prin generalizarea schimbului II și prin creșterea ponderii schimbului III. De asemenea, s-a trecut la intensificarea utilizării suprafețelor de producție prin îmbunătățirea fluxului tehnologic, astfel că pe aceeași suprafață cantitatea de produse uzinate să fie mărită. De exemplu, în sectoarele calde s-au introdus tehnologii noi, cum ar fi turnarea în coji de bachelită pe conveier, utilizarea mașinilor pentru confecționarea miezurilor, mecanizarea transporturilor interoperații prin introducerea transportoarelor suspendate (vezi fotografia).

Măsurile arătate, precum și altele, vor duce la o însemnată creștere a productivității muncii — peste 20% pe cap de salariat, în anul 1973.

pe drumurile sării

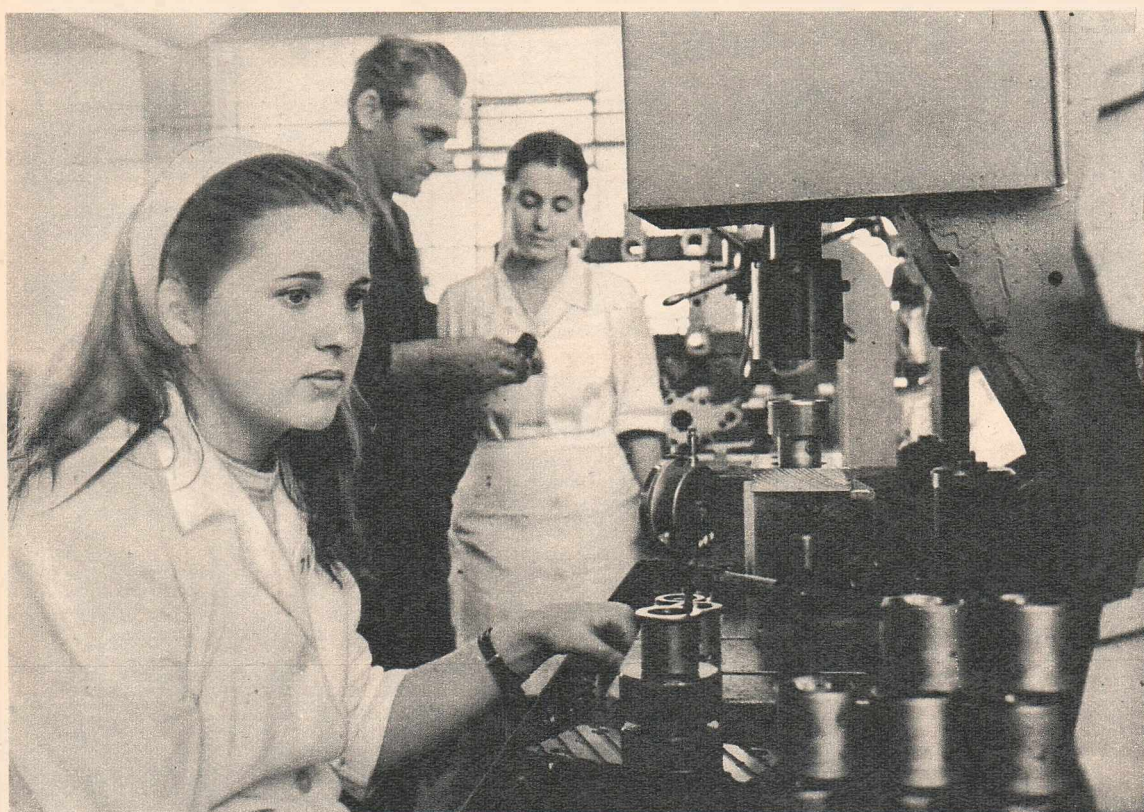
Anul acesta, exportul de sare al țării noastre înregistrează un spor de peste 15 la sută față de anul trecut. De menționat că, odată cu creșterea volumului, întreprinderile noastre au oferit pe piața externă o gamă largă de produse: sare măcinată pentru industrie, sare pentru topitul zăpezii, pentru industria alimentară, sare sub formă

de brichete, utilizată în zootehnie, precum și sare extrafină pentru consumul populației. În afara unor parteneri tradiționali, cum sînt Bulgaria, Cehoslovacia, Grecia, Iugoslavia și Ungaria, anul acesta au mai fost încheiate contracte pentru exportul unor însemnate cantități de sare în Canada, R.F. a Germaniei și Nigeria.

**pentru
producții sporite
de carne, lapte, ouă**

Față de realizările din acest an în sectorul zootehnic va trebui să se obțină în anul 1973 o sporire a efectivelor de animale cu peste 400 000 de bovine, cu peste 800 000 porcine și cu circa 400 000 ovine. Aceste sarcini, odată realizate, vor crea premisele unor sporuri la producția de carne, de lapte, ouă, lână și altele. Numeroase cooperative agricole sînt preocupate de creșterea efectivelor lor de animale, asigurînd din timp hrana necesară turmelor de oi sau vacilor din grajduri. La C.A.P.-Vadu Săpat — jud. Prahova, de exemplu, deși planul de livrări a fost depășit anul acesta cu 5,4 tone carne, realizările actuale nu sînt considerate decît ca premise ale unor succese viitoare. Așa cum au arătat și lucrările recente plenare, în viitor în creșterea animalelor eforturile principale trebuie îndreptate spre îmbunătățirea substanțială a reproducției, acțiuni care preocupă atît pe lucrătorii antrenajului direct în sectorul zootehnic, cît și pe specialiștii din institutele de cercetare.

**o preocupare permanentă:
economii de metal,
timp și spațiu productiv**

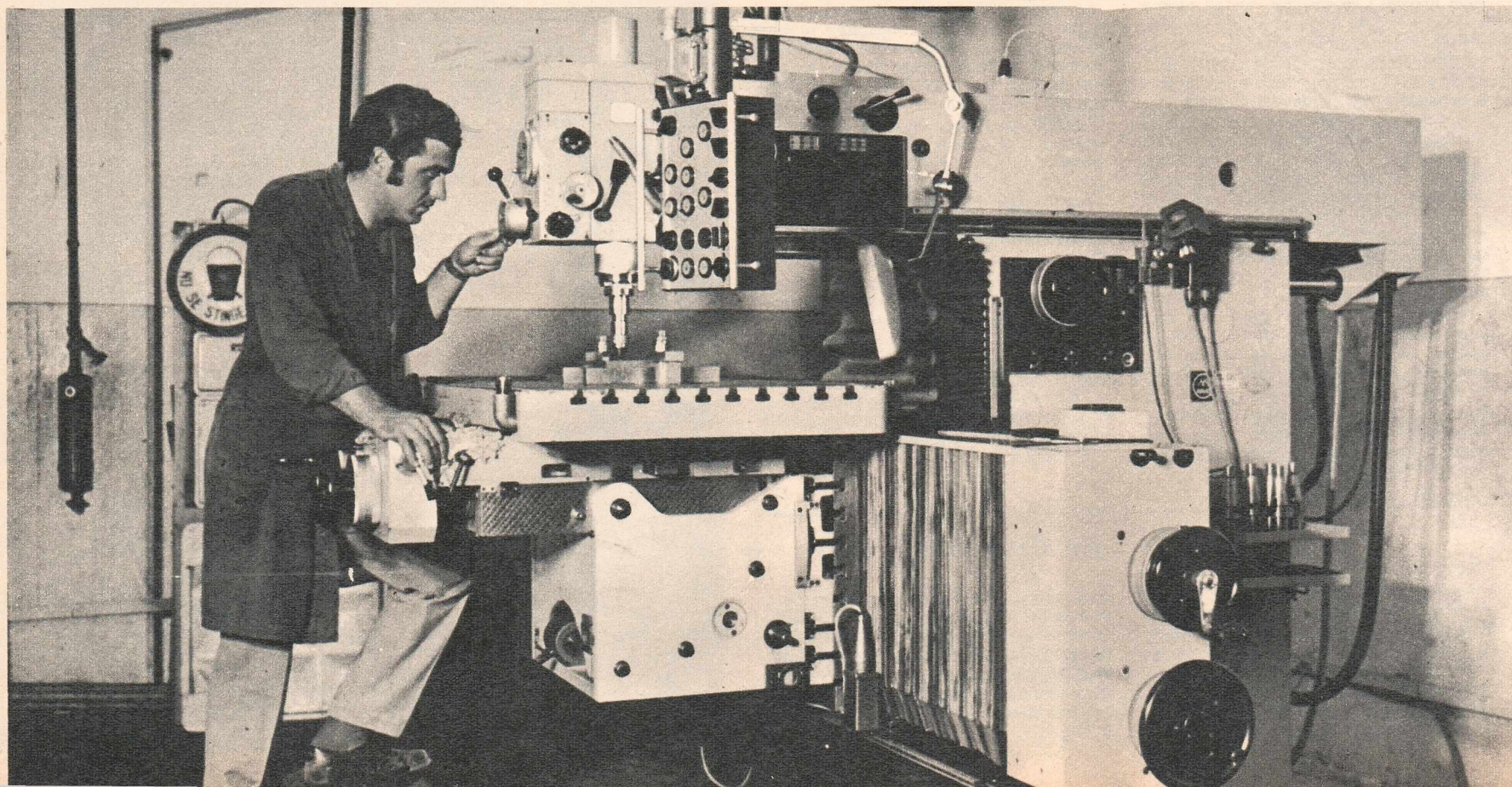
O deviză care călăuzește de foarte multă vreme activitatea prestigioasei întreprinderi din Sinaia: Uzina de mecanică fină. Rezultatele se dovedesc mai mult decît concludente. Dacă în 1951 uzina producea o pompă de injecție (principalul produs al întreprinderii) în 24 ore, astăzi același produs se execută în 16 ore.

Iată și alte succese notabile obținute prin eforturile conjugate ale acestui harnic colectiv: reducerea totală a importurilor de oțel și obținerea, prin folosirea judicioasă a spațiului productiv, a unei producții globale de 25 800 lei pe metru pătrat.

O altă preocupare permanentă: asigurarea din vreme a forței de muncă prin cursuri de scurtă durată și calificarea la locul de muncă (fotografia alăturată).

**acțiuni complexe
de autoutilare**

Denumirea familiară a secției de sculărie a Uzinei de autoturisme-Pitești, «sculăria nouă», nu se referă numai la faptul că ea există în forma actuală odată cu trecerea la fabricația autoturismului Dacia 1300, ci și la utilajele noi și de mare productivitate cu care este dotată. Foarte multe dintre aceste utilaje au fost obținute prin autoutilare, inventivitatea inginerilor și tehnicienilor piteșteni căpătînd o notă maximă prin rezultatele mașinilor, unelte pe care le folosesc. Dotată cu mașini cu comandă proprie, cu strunguri universale de concepție românească, secția sculărie are astfel posibilitatea să depășească lună de lună sarcinile de plan.

COPERTA NOASTRĂ

Instantaneu la Institutul de cercetare și proiectare pentru industria electrotehnică.

Fotografie de
Elena GHERA

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București
Piața Școlii 1, Sectorul 1
Căsuța poștală 4112. Of. 33.
Telefon 17.60.10—int. 1744
TIPARUL executat la Combinatul
poligrafic «Casa Școlii»

viață sigură din primele zile

După cum informează Ministerul Sănătății, ca urmare a unor măsuri complexe tehnico-organizatorice, în primele 10 luni ale acestui an mortalitatea infantilă a scăzut cu 33,6 la sută față de anul 1968. Între aceste măsuri sînt de semnalat cele privind construcția unor noi unități spitalicești pentru copii realizate în ultimii trei ani precum și acțiunile energice pentru depistarea primelor semne de boală. În scopul unei activități metodologice și de cercetare în acest domeniu s-a înființat Institutul de ocrotire a mamei și copilului, care elaborează noi norme unitare pentru continuarea îmbunătățirii asistenței medicale. La toate acestea trebuie adăugate acțiunile de îndrumare și control organizate în fiecare județ de Ministerul Sănătății, prin intermediul unor brigăzi complexe de medici specialiști.

povești vînătorești adevărate...

...deoarece este vorba de succese reale obținute de către Asociația generală a vînătorilor și pescarilor sportivi, angajați într-o acțiune permanentă pentru sporirea, valorificarea și protejarea fondului natural de vînătoare și pescuit. Astfel, s-au depus eforturi și s-au făcut investiții pentru lărgirea bazei materiale piscicole, amenajîndu-se bazine, sporindu-se acțiunile de populare cu puiet de păstrăvi, clean, mreană, caras și crap, obținîndu-se importante depășiri față de anii trecuți. În multe județe aceste acțiuni au fost sprijinite de organele locale, numai la Bucu-

rești ICAB-ul pune bețe în... undițele pescarilor, interzicînd pescuitul sportiv în salba de lacuri din imediata apropiere a Capitalei.

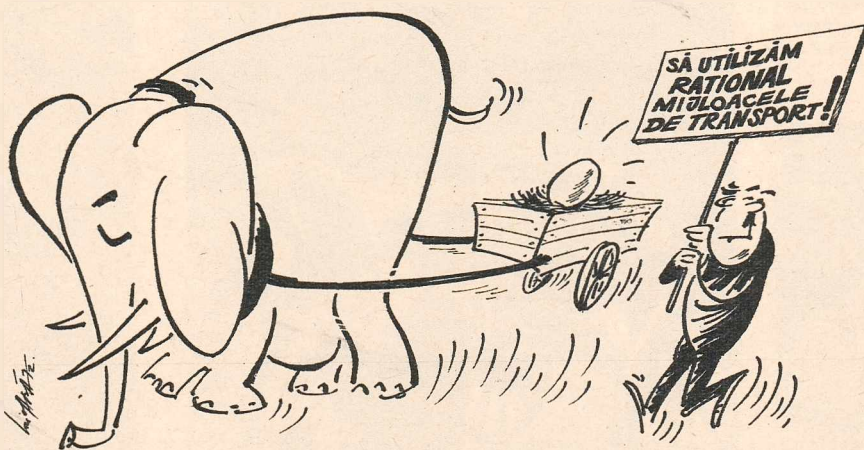
Nici vînătorii nu s-au lăsat mai prejos; efectivele de vînat din ultimii ani indică o evoluție mulțumitoare datorită amenajării fondurilor de vînat, acțiunilor de repopulare și ocrotire a vînatului. Recolta din anul acesta a fost mai mare cu 20% decît anul trecut, iar numărul vînătorilor de peste hotare s-a dublat.

Spre surprinderea multora, s-a arătat că ar exista cantități mari de carne de vînat disponibilă pentru uzul populației;

50-60 tone! — însă organele specializate din rețeaua comercială nu le ridică. O fi doar o poveste vînătorească?

Perspectivile pentru anul viitor — pescărești și vînătorești — se anunță favorabile: efective mai mari și mai sănătoase, zone mai întinse și mai bine amenajate pentru practicarea acestui sport atît de salutar, cu foloase multiple, dintre care nu trebuie neglijate cele gastronomice.

O știre și pentru cei interesați numai de gastronomie: în curînd, în subsolul de la «Carul cu bere» se va deschide un restaurant cu specific vînătoreesc.

Desen de St. COCIOABĂ

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

parvenitul

Există un tip de parvenit cultural și artistic, cu nimic deosebit de cel din domeniul bunurilor materiale. Proaspăt îmbogățit, fără o tradiție personală de cultură, ezitant în gusturi și nesigur în aprecieri de valoare — carențe disimulate cu precauție — parvenitul nu-și mărturisește aderența decît la «capodopere», și acelea recrutate din ultimul val al unor mode de scandal. Tot ce nu intră în perimetrul tapajului e vechi, desuet, anacronic, conservator, retrograd și profund condamnable în ordinea civilizației. Ca orice neofit, parvenitul artistic e intolerant, brutal, intransigent, sec-tar, adversar al meditației și al indoielii, socotite de conștiința lui austeră și răzbunătoare grave compromisiuri morale. Aristocratul spiritului, în schimb, fidel unei stări de calm și de liniște, dobîndite printr-un lung proces, răbdător, de asimilare organică a datelor de cultură, își păstrează deplina lui seninătate, netulburată, întărită de cîteva certitudini, din care cea mai prețioasă, poate, derivă din însăși perspectiva culturii, înțelesă ca un proces istoric neîntrerupt, fără pauze și hiatusuri, în care accidentul are desti-nul incidentului: trece neobservat. Dacă parvenitul îngustează domeniul culturii pînă la zona limitată a preferințelor sale exclusive, adevăratul om de artă știe că o mișcare de cultură presupune un peisaj vast, caleidoscopic, în permanentă migrație a detaliilor, în neconținută restructurare și în care fiecare parcelă își are rostul și determinarea într-o firească și necesară armonie a întregului. Spirit nedialectic — fiindcă formal — narcotizat de achiziții insuficient digerate, «poseur» în atitudini extreme, parvenitul e, în fond, un neodogmatic, de un bigotism simulat sau sincer, dar, oricum, derizoriu. Pauper în informație nu-și îngăduie să piardă.

De aceea e rău, meschin, zgîrcit în judecări și în relațiile sale umane, personaj de clan și coterie, agitat și în alarmă, veșnic pe baricada unor lupte imaginare împotriva unor adversari scorniți de fantezia lui orgolioasă și precară. În timpul ăsta, îngăduitor fără abdicări, blind fără caritate, comprehensiv în sensul superior al termenului, omul de artă autentic își dă o adeziune convinsă la tot ce reprezintă realmente o valoare, indiferent de gradul și mărimea ei, fără spaima de a fi considerat un spirit superficial și de gusturi indoielnice.

Marcel Proust, care numai de incultură nu putea fi bănuț, a avut curajul și sinceritatea să apere «muzica mediocră», de un sentimentalism siropos — astăzi i-ar fi spus și el: «ușoară» — fie și din pricina faptului că face încîntarea a milioane de oameni care o fredonează, sedusi.

ieri, azi și mâine ÎN SATUL ROMÂNESC

Pagini realizate de V. SAVIN

Nu exagerăm cu nimic dacă afirmăm că de sute de ani de când există la noi în țară o literatură scrisă — să amintim numai «*Descriptio Moldaviae*» a lui Dimitrie Cantemir — oglindirea realităților satului a stat în centrul atenției tuturor truditorilor condeiului. Timp de sute de ani însă, toți acei care și-au pus pana în slujba adevărului și a fericirii celor mulți și muncitori au prezentat satul ca pe un stup al muncii harnice și ca pe un izvor al frumuseților sufletului poporului nostru dar, în același timp, și ca pe obiectul celei mai crunte exploatare, al celui mai neomenos jaf, al celei mai condamnabile nepăsări față de interesele maselor de țărani, ținute în stare de înfricoșătoare inapoiere materială, culturală, sanitară etc.

În anii socialismului însă, situația s-a schimbat fundamental. Sub ochii noștri satul a făcut, într-un sfert de veac, un salt de secole. Cu muncă perseverentă, biruind prin abnegație și sacrificii greutățile imense generate de o moștenire aproape incredibilă, satul zilelor noastre și-a apropiat condițiile civilizației. «Preocuparea fundamentală a partidului, — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Conferința Națională a P.C.R. din iulie 1972 — țelul suprem al politicii sale, rațiunea însăși a construcției orînduirii socialiste și sensul a tot ceea ce înfăptuim este creșterea bunăstării materiale și spirituale a maselor, satisfacerea cât mai deplină a nevoilor întregului popor, asigurarea condițiilor pentru manifestarea plenară a personalității umane».

Această supremă rațiune a politicii partidului își găsește o deplină oglindire în progresul agriculturii noastre, în treapta înaltă pe care a fost ridicat satul românesc, în perspectivele luminoase ce i se deschid.

ieri

CUTREMURĂTOARELE MĂRTURII

Într-un articol publicat într-un număr din anul 1934 al revistei «*Realitatea ilustrată*», F. Aderca, descriind realitățile satului românesc al epocii sale, arăta:

«...Țăranii din Dobrogea și de pe malul Dunării, foarte mulți din Muntenia și din Moldova... își treieră grânele cu un *tăvălug grosolan de piatră* — în veacul telegrafiei

Alungați de sărăcie din satele lor, țărani rătăcesc, cu o cazma și un hirleț în spate, pe străzile Bucureștiului, în căutarea unei munci ocazionale. Recunoaștem ușor locul: colțul din Piața Unirii, în fața Spitalului Brîncovenesc.

F6

fără fir, în țara în care fantastice uzine metalurgice (sic! — n.r.) somează și așteaptă comenzile Statului...

...În regiunile deluroase au rodit strugurii, piersicii și gutuii, ele cad și putrezesc în iarbă, dacă nu le mănincă vitele. Stăpînul pomilor, țăranul, nu știe ce să facă cu acest dar dumnezeiesc... iar copiii țăranului n-au iarbă

În loc de cai sau boi, un moș și un băiat trag un fel de cotigă primitivă pe care se află bunică, cu o traistă săracă — singura avere ce le-a mai rămas în urma executării silite a percepților.

de mîncare... Nu veți găsi un borcan de magiun sau de marmeladă în nici o casă țărănească, iar copiii mor cu zecile în fiecare comună, în răstimpul iernii, de frig alături de pădure, neînveliți și neîmbrăcați alături de oile linoase, nemuncați alături de capră și de vacă, dobitoace dîrdîind în livada care dăruiește într-o vară belșug pe zece ani...

...De la țară, de unde ne-am înapoiat după vreo zece zile de odihnă la acest soare, tomnatec, ne-au urmărit căruța și ne urmăresc și acum, ascunse-n fundul auzului, răcnetele de jale ale bocitoarelor de morți. Pe rază de zeci de kilometri *nu există la țară nici un medic*...

...Tuberculoza e o boală dulce: nu țipă și nici nu prea doare. Nefericitul se stinge ca o luminare, după ce a trecut suflarea-i de moarte peste toți cei din jur. Din doisprezece copii care au agonizat, în vecinătatea casei unde am locuit aceste zece zile și au murit cîte unul pe an, țăranul și țărancă au mai rămas cu unul: o fetiță pe care, desigur, n-o vom mai regăsi la primăvară... Copiii purtau unul de la altul țoalele și se foloseau la rînd de învelitorile în care zăcuse mortul de mai înainte. Nici popa n-a știut sau n-a cutezat să îndemne pe tuberculoși să-și ardă cuibul molipsitor al morții!

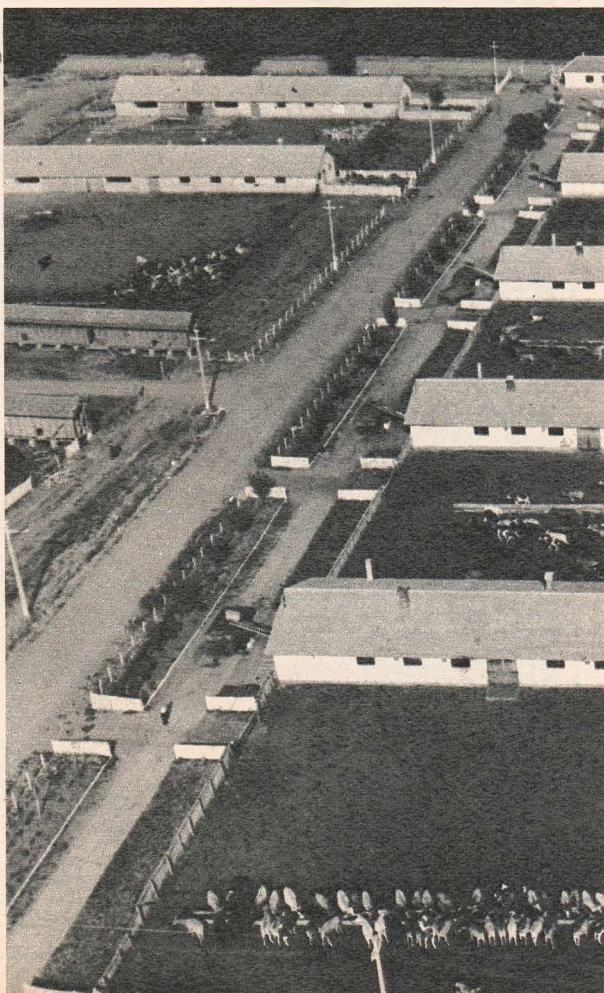
Pelagra e o boală mai amarnică decît tuberculoza căci duce pe om la nebunie și apoi la aruncarea în puțul satului. Dar îngăduie un răgaz: omul înnebuneste pe-ncetul și mai poate fi scăpat. De cinci ani un plugar și femeia lui, de lîngă moară, au prins să înnebunească, pentru că au mîncat porumb stricat, de la care își întorsese rîitul pînă și porcul din bățatură. De pelagră!... *lîngă moară!* Din pricina mălaiului stricat, în țara care exportă *mii de vagoane de grîu pe an!*

Alături de acest articol au apărut și o serie de fotografii tot atît de cutremurătoare. Reproducem una din imaginile realizate în satul în care scriitorul și-a petrecut vacanța în toamna lui 1934, precum și un instantaneu de pe o stradă bucureșteană a aceluiași an.

azi

SPICURI DIN MARELE BILANȚ AL AGRICULTURII SOCIALISTE

Dacă în prezent venitul nostru național este de aproape 8 ori mai mare decît cel din 1938, iar în 1973 va trebui să crească cu încă 14% față de 1972, acest lucru se datorează vastului program de transformare socialistă și impetuoasă dezvoltare a întregii economii a țării noastre, în cadrul căruia agricultura ocupă un loc însemnat. La rîndul său, producția agricolă globală a atins cifre ce merg la dublul nivelului antebelic; în 1973 ea va fi mai mare ca oricînd, ajungînd la 106,8 miliarde de lei. Desigur însă că la aceste rezultate nu s-a ajuns de la sine. Imense eforturi de investiții, precum și știința și tehnica cele mai înaintate au fost puse nemijlocit în slujba producției agricole și a modernizării agriculturii; numai în anul 1973 se vor investi

pentru dezvoltarea agriculturii, din fondurile de stat, 10,6 miliarde lei.

Dacă în urmă cu numai trei decenii culmile mecanizării în agricultură le reprezentau semănătorile trase de cai, un număr foarte mic de batoze de treier și de tractoare — apariții aproape necunoscute în zdrobitoarea majoritate a satelor țării — astăzi numărul tractoarelor și al combinelor autopropulsate se scrie cu șase cifre: în urmă cu un an agricultura noastră socialistă dispunea de 111 000 tractoare și 4 500 combine autopropulsate; în anul 1973 numărul tractoarelor va crește la 115,6 mil, iar cel al combinelor autopropulsate va fi de 6 840. Iar la sfârșitul cincinalului vom avea, pentru fiecare din cele circa 2 700 comune ale țării, în medie câte 44 de tractoare și câte 4,4 combine autopropulsate. Încă în 1970 suprafața arabilă ajunsese la 91 ha pentru fiecare tractor; până în 1975 ea va scădea cu încă circa 10 la sută. Creșterea aceasta a parcului de mașini agricole, căreia i se adaugă diversificarea tipurilor de mașini produse de industrie și trimise satelor, a permis mecanizarea a numeroase lucrări agricole nu numai în culturile cerealiere, dar și în legumicultură, pomicultură, viticultură, cultura plantelor tehnice și în zootehnie. Datorită măsurilor de modernizare a agriculturii inițiate de partid, în ultimii doi ani s-au obținut cele mai mari recolte de cereale din istoria țării: 14,5 milioane tone în 1971 și circa 16 milioane tone în 1972; planul pe 1973 prevede o recoltă de 17 milioane tone cereale.

Chimizarea agriculturii merge în pas cu mecanizarea ei. În trecut, îngrășămintele chimice erau cvasinecunoscute satului și agriculturii românești. Datorită importanțelor investiții făcute de stat pentru dezvoltarea industriei chimice și diversificarea producției acesteia destinate agriculturii, s-a ajuns la un consum mediu de circa 70 kg îngrășămintă substanță activă la hectarul de teren arabil, iar în 1972 cu toate rămănerile în urmă a producției de îngrășămintă chimice, în raport cu planul, agricultura a primit cu 10% mai multe îngrășămintă chimice decât în 1970. După cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea făcută la Plenara C.C. al P.C.R. din 20-21 noiembrie 1972: «Cantitatea de îngrășămintă chimice, deși se situează încă sub nivelul prevederilor din cincinal, va marca anul viitor o creștere simțitoare în comparație cu realizările actuale». Sotcind că fiecare tonă de îngrășămintă chimice poate aduce un spor de recoltă de 3-4 tone cereale, putem conchide că datorită acestei creșteri se vor putea realiza sporuri de recoltă de milioane tone cereale.

Acțiunea de chimizare a agriculturii include în același timp și o serie de alte substanțe în afara îngrășămintelor — antidăunători, erbicide, biostimulatori, medicamente veterinare etc. — a căror producție crește în actualul cincinal de circa 4 ori.

O mare atenție se acordă și creării unor noi și moderne sisteme de irigații. În prezent, programul de irigații a dus la amenajarea a peste 1,240 milioane hectare; alte suprafețe uriașe sînt cuprinse în sistemele în curs de amenajare în actualul cincinal; numai în 1973 se vor iriga încă 272 mii hectare, ajungîndu-se la peste 1,5 milioane ha, iar la sfârșitul cincinalului la peste 2 milioane ha.

Indiguirile, desecările și lucrările de combatere a eroziunilor vor cuprinde și ele încă circa 210 mii hectare în 1973; la sfârșitul cincinalului, suprafața agricolă apărută de distrugerile apelor va atinge peste 2 milioane hectare.

Pentru asigurarea conducerii unei agriculturii moderne, în unitățile agricole de stat și cooperatiste, în întreprinderile de mecanizare a agriculturii, la circumscripțiile zooveterinare și direcțiile agricole județene lucrează aproape 40 000 specialiști, dintre care mai mult de jumătate sînt specialiști cu studii superioare (ingineri agronomi, hortiviticolși și mecanici, precum și medici veterinari). Mulți dintre ei sînt președinți de cooperative agricole de producție. Dar în afară de aceștia, în actualul cincinal circa 9 000 cadre de conducere din C.A.P. urmează cursurile liceelor agricole și circa 4 000 de președinți cursuri de

perfecționare. Totodată, circa 500 000 țărani cooperatori urmează anual cursuri agrozootehnice și circa 40 000 contabili, merceologi, brigadiieri, fermieri și alte cadre din C.A.P.-uri, cursuri de perfecționare de scurtă durată în timpul iernii.

Am enumerat doar cîteva aspecte ce reflectă progresul producției agricole a satului socialist. Acest progres se răsfrînge direct în toate laturile vieții satului nostru, al cărui nivel crește necontenit, în ritmul dezvoltării multilaterale a întregii noastre țări. După cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea făcută la Plenara C.C. al P.C.R. din 20-21 noiembrie 1972, în anul pe care îl întîmpinăm veniturile reale ale țărănimii vor depăși 44 miliarde lei, fiind cu peste 7% mai mari decît în acest an și revenind la circa 900 lei pe persoană. Și prin aceasta se adevărește ceea ce a subliniat secretarul general al P.C.R., și anume că: «Partidul și statul subordonează întreaga dezvoltare a producției materiale telului suprem al societății socialiste pe care o făurim — ridicarea continuă a bunăstării și civilizației întregului popor».

mîine

CĂLĂTORIE ÎN VIITORUL APROPIAT

V-adeuceți aminte de parodia lui Topirceanu la «Vra la țară» de Al. Depărățeanu? Spunea poetul «Parodiilor originale» și al «Migdalelor amare», descriind satul epocii sale:

«Acolo, cînd n-are treabă

Orice babă

Este medic comunal...

Nu există berărie,

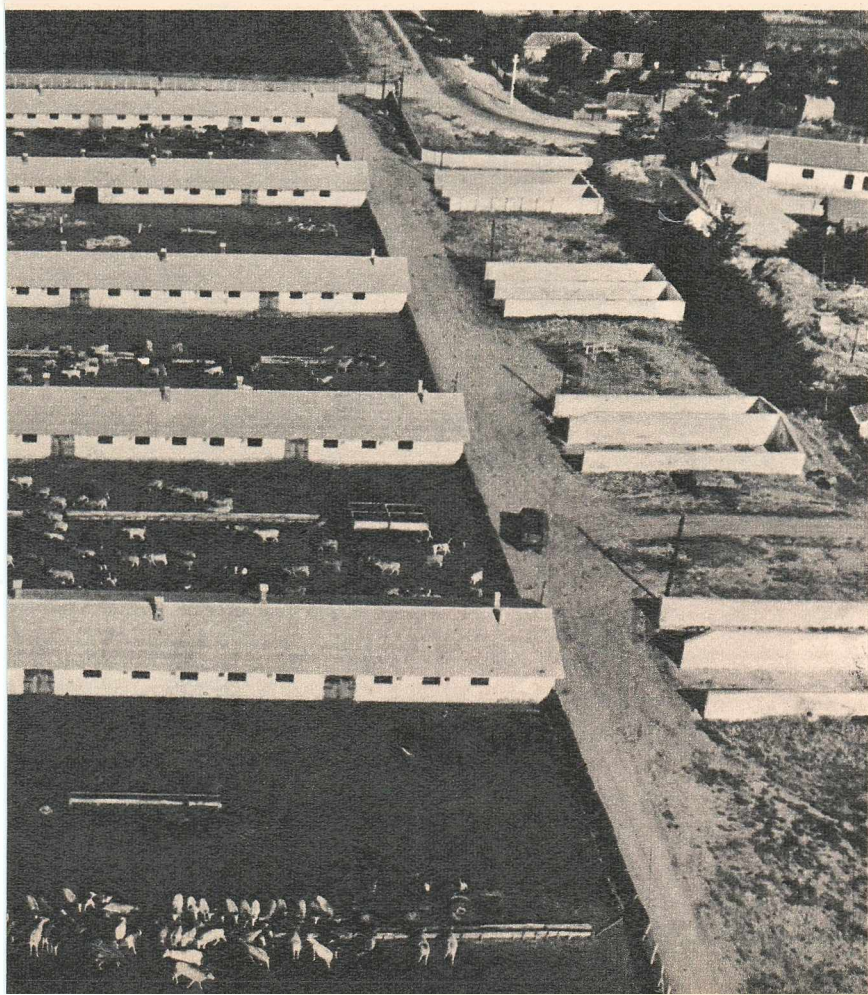
Nici regie...

Doar un hoț de circiumar...»

Sigur că imaginea satului de astăzi nu mai e cea a așezării rurale satirizate acum patru decenii de Topirceanu. O rețea sanitară bine organizată a dat loviturii de moarte «doftoroaielor» ce țineau pe vremuri locul «medicului comunal», punînd știința medicală în slujba sănătății tuturor cetățenilor, indiferent că sînt locuitori ai marilor centre urbane sau ai celor mai îndepărtate cătune. «Hoțul de circiumar» a dispărut de mult, ca și moșierul, arendașul, vechilul, jandarmul și toți ceilalți paraziti de pe spinarea săteanului. Învățătura de carte, cultura, comerțul civilizată etc. s-au încetățenit de mult în toate satele țării. Totuși, între sat și oraș mai există mari diferențe. Ștergerea treptată a multora dintre ele — ducînd la crearea unor condiții mai bune de viață, de confort, de nivel cultural, de deservire, de păstrare și valorificare la un nivel superior a specificului satului nostru și de satisfacere a necesităților populației rurale — face parte integrantă din programul de acțiune a comunistilor.

Vorbînd despre felul în care va arăta în viitor societatea, — societatea comunistă — tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta în Raportul prezentat la Conferința Națională a P.C.R. din 19-21 iulie 1972: «În acea epocă istorică, societatea se va omogeniza probabil în mare

(Continuare în pag. 10)

După cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea făcută la Plenara C.C. al P.C.R. din 20-21 noiembrie 1972, în acest an se vor prelua la fondul de stat cu 125 mii tone de carne, cu 1,7 milioane hectolitri lapte de vacă și circa 290 milioane ouă mai mult ca în 1970. Aceste progrese au fost posibile datorită eforturilor oamenilor muncii din agricultură și sprijinului masiv acordat de stat. În 1973 se are în vedere o sporire a efectivelor de animale cu peste 400 000 la bovine, peste 800 000 la porcine și circa 400 000 la ovine.

Numai pe baza proiectelor întocmite la Institutul pentru studii, cercetări și proiectări de construcții zootehnice, în primii doi ani din actualul cincinal s-au construit, în fermele zootehnice, grajduri pentru circa 60 000 vaci de lapte. Alte mari construcții zootehnice — 70 complexe intercooperatiste de creștere a porcinelor, 24 îngrășătorii de tineret taurin, complexe avicole cu o capacitate de circa 15 milioane pui anual etc. — au fost date în funcțiune sau au început a fi înălțate anul acesta.

dialog cu cititorii

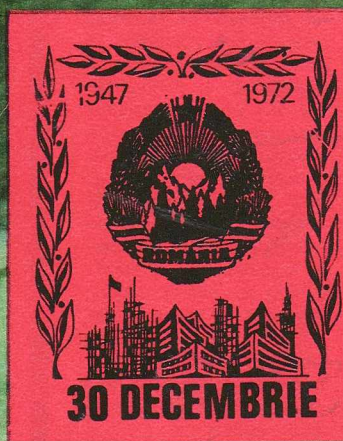
de H. DONA

În poșta din această săptămînă am găsit nu mai puțin de patru scrisori care, într-o formă sau alta, tratează aceeași problemă: a politeții. Exemplele concrete abundă, exemple de nepolitețe, bineînțeles, căci cine s-ar gîndi să dea un exemplu de politețe, într-atît buna creștere ni se pare normală, chiar dacă n-o vedem deloc practică în jurul nostru. Cineva ne vorbește de «nepolitețea administrativă» («pentru unii funcționari tonul răstît, disprețul așîfat cu ostentație par niște atribute obligatorii ale prestigiului» — justă observație!), altcineva despre «rezistența la politețe» («spui frumos „bună ziua” și respectivul se uită prin tine ca prin sticlă, fără a se clinti, ideea de a-ți răspunde nici nu-i trece prin cap — vezi așîția șoferi de pe taxiuri sau chiar stewardesse de pe avioane»), în sfîrșit, un al treilea, preocupat probabil de sociologie și psihologie, se întrebă plin de nedumerire «de unde au răsarit și cum s-au prăsit mitocanii», cînd cunoscută este «buna-cuviință a românului, a țăranelui român în speță». Întemeiată ni se pare și observația cititoarei Maria Luican care scrie «cred că problema politeții nu poate fi despărțită de ansamblul preocupărilor pentru instaurarea unor norme etice corespunzătoare nivelului atins de societatea noastră socialistă. Politețea nu este un lux, o „boierie”, ci exprimă încrederea și stima pentru cei care ne înconjoară, respectul pentru tovarășii noștri de muncă, aderența la cerințele unei comportări civilizate, recunoașterea în practică a egalității între toți oamenii, umanismul orînduirii noastre». Credem, într-adevăr, că în acest context problema poate fi apreciată în toată importanța ei. Ar mai trebui adăugat, poate, că mai este mult de luptat și împotriva unor mentalități mitocănești, drapate în flamura unor principii absolut respectabile: nu puțini sînt acei care pretind că politețea este o «ipocrizie», că a te comporta grosolan exprimă «franchetea», «sinceritate», «lipsă de prejudecăți», ba mai mult, chiar o atitudine «populară» care nu se incurcă în prea multe subtilități. Trebuie oare să mai adăugăm că bătărănul teoretician, mitocanul cu principii, e mai periculos decît confratele său fără asemenea pretenții?

Cititorul H. Pesteanu din Iași ne sugerează publicarea unui reportaj despre automobilele electrice, în care să relatăm «ce mai e nou» în această problemă. Nu putem promite nimic, căci, după cum se pare, nu prea există noutăți deosebite în acest domeniu. Automobilele electrice realizate pînă în prezent (nu ne referim la troleibuze și alte vehicule care folosesc un cablu, ci la automobile dispunînd de totală autonomie) sînt în general de capacitate mică și nu au rază de acțiune — între două încărcări ale bateriilor — mai mare de 100 km. Ele nu reprezintă deci, deocamdată, o concurență serioasă pentru automobilele clasice, folosirea lor fiind avută în vedere mai ales în mijlocul marilor aglomerații urbane. Desigur, extinderea — chiar considerabilă — a razei de acțiune a automobilelor electrice nu este o problemă tehnică de nerezolvat, iar avantajele ar fi enorme (să amintim doar două consecințe: reducerea masivă a poluării și economii substanțiale de combustibil). Dar cercetările în această direcție sînt frînate în marile țări capitaliste de opoziția, fățișă sau mascată a unor cercuri de afaceri extrem de puternice. Stăpînii industriei de automobile (cea mai importantă ramură industrială din S.U.A. și una dintre cele mai importante (din celelalte țări occidentale) nu sînt dispuși să-și modifice radical întreaga producție scoțînd din uz instalații în valoare de sute de miliarde și cheltuind alte sute de miliarde pentru noi linii de fabricație. Nici proprietarii industriei petroliere sau ai rețelelor de distribuție a benzinei nu acceptă să stea cu brațele încrucișate în fața pericolului care amenință imensele lor profituri. Dacă mai adăugăm și faptul că o trecere în masă de la motorul cu explozie la tracțiunea electrică ar obliga și autoritățile de stat sau locale la cheltuieli fantastice, că o asemenea trecere ar pune sub semnul întrebării slujbele a zeci de milioane de muncitori (din industria de automobile, rafinarea petrolului, ateliere de reparații, benzinării etc.), vom înțelege că problemele pe care are să le infrunte automobilul electric, cel puțin în țările capitaliste (care pînă în momentul de față dețin patru cincimi din producția mondială de automobile), nu sînt, în primul rînd, de natură tehnică, ci economică.

Ceea ce ne cere cititorul Titu Gheorghiu din Vaslui, ni se pare excesiv. Dumnealui pretinde că dacă nu-i returnăm materialul pe care ni l-a trimis, înseamnă că ne-am angajat să-l publicăm. Dimpotrivă, în presa din lumea întreagă acționează o regulă de oțel: redacția nu răspunde și nu are nici o obligație față de materialele pe care nu le-a solicitat.

În legătură cu reportajul «Cu sprijinul cetățenilor, în ajutorul cetățenilor», apărut în nr. 40 din «Flacăra», Consiliul popular al județului Vlcea ne trimite un răspuns prin care ne mulțumește «pentru concursul dat în vederea lichidării deficiențelor manifestate la o parte din unitățile comerțului socialist din orașul Drăgășani» și ne informează asupra sancțiunilor aplicate celor vinovați și asupra măsurilor luate.

Lerești — comuna argeșeană al cărei nume ne evocă parfumul unor vechi legende despre voievozii Basarabi și cetățile construite prin aceste locuri în urmă cu mai bine de jumătate de mileniu — își trăiește azi noua sa tinerețe, în condițiile asimilării principalelor atribute ale civilizației contemporane. Electricitatea, asfaltul, construcțiile mari și solide, utilitate cu tot ce constituie confort modern — de la aragazuri și frigidere, la televizoare, mobilier etc. — dovedesc cât de dezvoltat este simțul estetic, dragostea de frumos a sătenilor de aici, care știu să valorifice, în arhitectura noilor lor case, înălțate în ultimii ani, cele mai bune tradiții ale arhitecturii populare argeșene.

Fotografate de S. STEINER

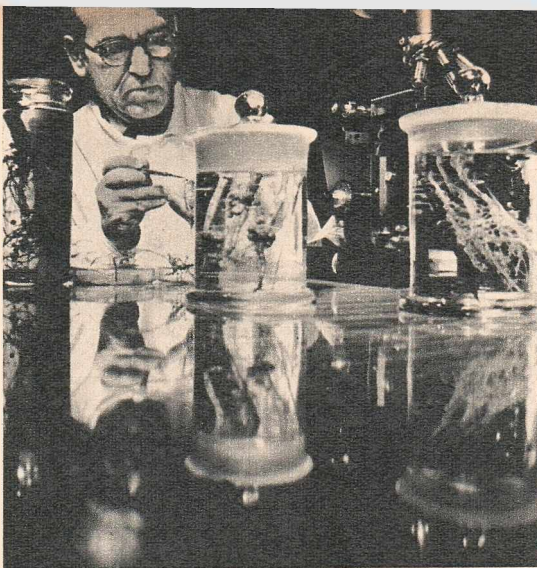

fascinația contemporaneității

Am afirmat și cu un alt prilej că, după părerea noastră, secolul XX, ce se apropie de ultima sa pătrime, se conturează din ce în ce mai decis, în perspectiva tot mai largă creată pe măsura trecerii anilor, ca un secol în primul rînd *social*. Marile revoluții ce au zguduit lumea, vastul proces de decolonizare, antrenînd sute de milioane de oameni, războaiele pustiitoare, fără precedent în istorie prin numărul victimelor ca și prin gradul de vulnerabilitate a participanților, ținte deseori ale unor dușmani invizibili, lagărele de concentrare naziste și, ca o contracarare a primejdiilor teribile care planează asupra contemporaneității, efortul și preocuparea, mai intense ca oricînd, de a restructura societatea pe alte baze, mai raționale și conforme unor vechi aspirații ale umanității — toate acestea conferă veacului în care trăim un caracter seismic și transformator. Pe de altă parte, modernizarea sistemelor informaționale face din aproape fiecare om un martor al tuturor evenimentelor planetare. Individul nu e mai rupt de problemele lumii în Republica helvetică, să zicem, decît în Vietnam. Oriunde s-ar afla deci, contemporanul nostru se găsește în centrul istoriei. În planul existenței individuale, aceasta înseamnă că *experiența socială*, neexcluzînd, desigur, celelalte tipuri de experiență, devine predominantă sau, în orice caz, de neignorată. Nivelul socialului a crescut, crește în om. Ar putea, în aceste condiții, scriitorul să nu-i acorde, în opera sa, locul cuvenit? Cu atît mai mult cu cît interesul publicului (de care acel ce scrie nu poate să nu țină seama) pentru lucrările științifice, reportaje, memorii și mărturii privind evenimentele capitale, de răscruce, ale secolului nostru este, putem spune fără a exagera, uriaș. Cu atît mai mult cu cît numai în *social* se pot manifesta și unele din aspectele, să le zicem, generale și eterne ale omului, se poate concretiza destinul umanității. Socialul în literatura de astăzi nu e o problemă de opțiune, el este ineluctabil, se infiltrează tenace acolo unde nu inundă de-a dreptul, îmbracă forme astuțios-parabolice cînd nu e direct și torrențial.

În mod paradoxal, una dintre cele mai spectaculoase și mai *epice* perioade din istoria lumii — cea pe care o parcurgem — coincide în anumite țări cu o fază crepusculară în cultură, cu un fel de oboșală și negare a realismului, cu o rafinare alexandrină a formelor literare. Epoca noastră, prin excelență evenimentială, grandios epopeică, reclamă în plan literar o formulă realistă de evocare. Unii echivalează realismul cu plătitudinea și banalul, se tem că o literatură care și-ar extrage materia din real ar aluneca în tern, s-ar îneca în cenușii cotidian. Dar recompunînd o realitate atît de interesantă, de bogată, de complexă și de nuanțată, de fantastică și de neverosimilă, cum este cea a secolului căruia îi aparținem, cum ar putea fi realismul altfel decît interesant, bogat, complex și nuanțat, fantastic și coșmarec? Realismul se «potrivește» cel mai bine epocii impetuoase și dramatice pe care o străbatem; nimic nu e mai anacronic în momentul de față, în care se decide poate destinul întregii umanități, decît snobismul și subtilitatea ezoterică. Vorbînd de realism, ne referim la realismul înțeleș în chip luminat, la realismul multilateral, evoluat, modernizat, neexcluzînd evocarea pe dinăuntru a omului, cercetarea zonelor mai umbrite ale conștiinței. Vorbînd de realism, înțelegem să repudiem pretinsul realism, convențional, de simplu decor, realismul dișeelor și al schemelor, al reducăiei la alb-negru. Înțelegem să respingem prejudecățile ce încă mai circula pe seama ei. Proza de analiză, de pildă, categorisită uneiori drept psihologizantă, poate purta o încărcătură de social la fel de mare ca și una pur epică. Un scriitor care-și plimbă personajul numai prin uzine și șantiere poate fi mai puțin social decît unul care și-l închide pe al său într-o cameră, dar în conștiința căruia experiența realului s-a depus în straturi dense. Important nu e dacă scriitorul se menține la suprafață, în exterior, sau dacă se cufundă în fluxul psihic al eroilor săi, ci cîtă realitate autentică, profundă, cuprinde. Cît de socială e, de exemplu, literatura lui Faulkner și totuși scriitorul privește adeseori lumea «prin» conștiința personajelor sale. Realismul nu înseamnă, de asemenea, oglindire neutră, inerție a gândirii; el presupune, dimpotrivă, o meditație profundă, și deci personală, specifică, asupra materiei pe care autorul o răscolește, pe care se pregătește s-o restructureze în conformitate cu propria sa viziune.

În fața scriitorului de azi, de pe orice meridian, se desfășoară spectacolul enorm al contemporaneității; spectacol tensionat, cu părți luminoase și întunecate, cu suspense-uri, unic, îndreptîndu-se spre un final imprevizibil. A refuza să-i fie martor este aproape o imposibilitate. Cu atît mai mult scriitorul țării noastre, care e și trebuie să fie solicitat de o realitate socială, de eferescent dinamism.

«Creșterea producției vegetale cere, îmbunătățirea substanțială a calității semințelor și a materialului săditor» — a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în *Expunerea făcută la Plenara C.C. al P.C.R. din 20—21 noiembrie 1972. În indeplinirea acestui deziderat, statul a venit în sprijinul celor ce muncesc pe ogoare creînd o largă rețea de institute și stațiuni de cercetări agricole, hortiviticole, zootehnice etc., a căror activitate a înregistrat multe succese de prestigiu. În imagine: un aspect de muncă de cercetare într-unul din modernele laboratoare ale Institutului pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea.*

ieri, azi și mâine ÎN SATUL ROMANESC

(Urmare din pag. 7)

măsură pe baza lichidării deosebirilor esențiale dintre oraș și sat, dintre munca fizică și intelectuală».

Primii pași pe drumul lichidării deosebirilor esențiale dintre sat și oraș au fost făcuți în ultimii douăzeci și cinci de ani, sub conducerea partidului, începîndu-se cu transformarea socialistă a agriculturii, treptata mecanizare și chimizarea a agriculturii, electricarea satelor, dezvoltarea rețelei școlilor, instituțiilor sanitare și culturale, multe comune rurale au devenit orașe etc. Alți pași pe drumul acesta sînt în curs. În același raport tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: «Conducerea partidului și statului apreciază necesar să se treacă la dezvoltarea treptată a încă 300—350 de noi centre urbane, în care să se construiască cu prioritate unități industriale, unități de învățămînt, sănătate și comerț».

Dorînd să cunoaștem unele amănunte cu privire la această importantă acțiune, am solicitat Institutului de studii și proiectări pentru sistematizare, arhitectură și tipizare (ISART) să ne înlesnească un mic voiaj în viitorul apropiat cu imaginara «mașină a timpului» de care dispune.

PREA MULTE SATE MICI

«Pilotul» acestei «mașini a timpului» a fost, în cazul de față, tov. Victor Sebestyen, arhitect-șef la ISART. În program de «zbor» — un studiu întocmit la acest institut în luna iunie 1972. Realizat la cererea Comitetului de Stat pentru Economia și Administrația Locală, organul central care coordonează activitatea de sistematizare, studiul a avut ca bază propunerile elaborate de comitetele executive ale consiliilor populare județene și a recurs la consultarea unor specialiști din Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Învățămîntului, Consiliul Culturii și Educației Socialiste și alte organisme interesate.

Funcțiunile economice actuale ale localităților ce vor deveni centre cu caracter urban nu numai că nu vor fi ignorate ci, dimpotrivă, acțiunea de sistematizare prevede dezvoltarea lor. Din cele 340 de comune luate în considerație, 170 sînt în momentul de față sedii de stațiuni de mașini agricole și 27 sînt sedii de I.A.S.; acest specific agricol va continua nu numai să existe, dar și să se dezvolte, ba chiar la un nivel superior. De asemenea, se vor dezvolta silvicultura, zootehnia, viticultura în localitățile și zonele cu respectivele specificuri. În același timp însă, se va acorda o mare atenție dezvoltării industriei locale și chiar celei republicane, multe dintre localitățile vizate fiind de pe acum centre industriale importante (Bucecea, Roznov, Colibași, Iacobeni, Prundu Birgăului ș.a.), precum și dezvoltării ca centre de odihnă, tratament balneoclimatic și turism a altora care inderplinesc de pe acum asemenea funcții (Snagov, Geoagiu, Bran ș.a.).

— De la ce se pornește? — l-am întrebat pe tov. arhitect-șef V. Sebestyen.

— De la realitatea că avem foarte multe sate mici, cu mai puțin de 500 de locuitori. Sînt așezări între care distanțele sînt foarte reduse. Or, în etapa actuală, transformarea în centre cu caracter urban a celor 300—350 localități menționate în Raportul prezentat la Conferința Națională a P.C.R. de tovarășul Nicolae Ceaușescu presupune tocmai regruparea unui mare număr dintre aceste așezări mici prin atragerea populației respective de către localitățile ce vor asigura activitățile economice și condițiile superioare de muncă și de viață amintite mai sus.

DE FAPT, E VORBA DE O TREIME DIN POPULAȚIA ȚĂRII...

Printre mijloacele principale de înfăptuire a acțiunii de sistematizare a satelor trebuie să amintim creșterea densității populației la hectar-vatră de sat și delimitarea judicioasă a vetrelor. Prin aceasta se vor realiza condiții de folosire cît mai rațională a terenurilor agricole, iar dotările social-culturale și lucrările edilitare vor deveni mai eficiente.

Cele 340 localități rurale vizate — dintre care cea mai mare avînd 14 000 locuitori — totalizau la începutul anului 1971, un număr de 1 085 000 locuitori. Însă, de fapt, acțiunea de sistematizare nu se limitează numai la acestea. În ultima analiză e vorba de transformări ce vor afecta, ridicînd-o la un alt nivel, viața a nu mai puțin de 7 290 000 locuitori — socotit la numărul actual al populației. Într-adevăr, referîndu-ne din nou la raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu, trebuie să arătăm că, vorbind despre această acțiune, secretarul general al partidului spunea: «Se va urmări ca aceste noi centre să fie astfel așezate încît în jurul lor să graviteze aproximativ 3—4 comune».

CE TREBUIE SĂ SE AIBĂ ÎN VEDERE?

Transformarea aceasta uriașă presupune acțiuni foarte complexe. În primul rînd trebuie să se aibă în vedere faptul că sistematizarea satelor nu numai că nu trebuie să scoată din circuitul agricol o serie de terenuri fertile, dar, dimpotrivă, absorbîndu-se în noile centre populația unor localități mici, întinse suprafețe de pămînt să fie redede agriculturii. Ca atare, densitatea populației la hectar în zonele de locuit trebuie mult sporită.

Centrele civice care urmează a se dezvolta și organiza în cadrul viitoarelor centre economice și sociale cu caracter urban sînt de regulă constituite din nucleele de dotări existente în actualele vetre ale localităților respective. Pe structura acestora se vor realiza noile dotări, printre care și cele destinate unor activități economice neagricole. Mulți dintre sătenii de azi vor deveni mîine, în măsură mult mai mare ca în prezent, meseriași sau muncitori industriali, aceasta în ritmul în care în satele de azi se vor dezvolta noi activități productive.

Comitetele executive ale consiliilor populare comunale vor veghea ca în perimetrele destinate noilor centre să se obțină soluții optime mai ales în ce privește construcțiile de drumuri și dotările edilitare (în special lucrările de canalizare). Relieful, structura geologică a solului, apele de suprafață, cele freactice și de adîncime, seismicitatea, clima, plantațiile (în special pădurile și perdelele forestiere de protecție), resursele de materiale de construcții — iată atîtea elemente care trebuie să fie cunoscute și studiate.

În același timp, tradițiile locale, monumentele istorice, arhitectonice și ale naturii, elementele de atracție turistică ș.a. trebuie de asemenea să fie binecunoscute, protejate sau conservate, folosite în scopul dezvoltării viitoarelor centre economice și sociale cu caracter urban.

Centrele civice ale acestora vor cuprinde atît edificii cu un singur nivel, cît și locuințe grupate în blocuri avînd pînă la trei etaje. Noile centre cu caracter urban vor fi dotate cu zone de sport și de agrement create prin valorificarea elementelor naturale existente. Planul de sistematizare prevede și dotările social-culturale ce se vor face în raport cu populația fiecărui asemenea centru cu caracter urban.

Dezvoltarea învățămîntului — începînd de la cel preșcolar, care prevede realizarea a numeroase creșe și grădinițe, continuînd cu învățămîntul general și cel liceal, care vor însuma alte mii și mii de săli de clasă și locuri în internate — va cunoaște, indiscutabil, un mare avînt. Nivelul de cultură al populației din noile centre cu caracter urban va fi asigurat și prin crearea de cămine culturale și case de cultură, cinematografe și cluburi ale tineretului etc.

Asistența sanitară va atinge și ea, la rîndul ei, un nivel foarte ridicat, organizîndu-se și construindu-se sute de dispensare rurale, centre medicale rurale, spitale cu cite 100, 160 și 200 paturi, puncte farmaceutice și farmacii, băi publice.

O mare dezvoltare vor cunoaște comerțul noilor localități, alimentația publică, rețeaua unităților prestatoare de servicii, începînd de la atelier de coafură, marochinărie și lenjerie, pînă la cele specializate în electricitate, sudură, mecanizare etc.

Organizarea circulației, construirea de străzi și trotuare cu o lățime minimă și locurile de promenadă, amenajarea unor stații de autobuz, chioșcuri de tot felul, apoi plantarea pomilor pe străzi și instalarea de bănci vor întări aspectul urban al noilor centre.

În vederea asigurării încălzirii în timpul iernii a locuințelor din aceste centre cu caracter urban, accentul se va pune pe consumul de cărbune și energie electrică; se vor folosi, în scopuri casnice, de circa 20 de ori mai mult cărbune și de circa 40 de ori mai multă energie electrică decît în prezent. Vor crește, de asemeni, consumul de combustibile lichide, gazeoase și gaze lichificate, termoficarea. În total, consumul de combustibil și energie termoelectrică va crește la 277% față de cel actual.

Dacă la toate acestea vom adăuga dezvoltarea rețelei telefonice și construirea rețelelor de aducțiune a apei (presupunînd lichidarea folosirii pentru nevoi menajere a apei din fîntini) și a unei rețele de evacuare a apelor folosite, inclusiv stații de epurare a lor, ne vom întregi imaginea vieții celor 340 viitoare centre cu caracter urban.

Oprim aici călătoria noastră în viitorul apropiat, sperînd că rîndurile de față au creat, cît de cît, o imagine a satului românesc de mîine.

În luptă cu timpul (I)

RĂSPUNS DEMN DAT ÎNCREDERII PARTIDULUI

S-au împlinit 10 luni de când alături de uzina brașoveană «Rulmentul», Grupul industrial de petrochimie din Ploiești (Brazi) lansa însuflețitoarele chemări la întrecerea socialistă pentru depășirea planului în anul 1972. Adresându-se tuturor întreprinderilor din industria chimică din țară, petrochimistii de la Brazi-Ploiești ofereau propriul lor exemplu de conștiință muncitorească propunându-și să atingă la finele anului obiective de mare valoare în domeniul producției, al comerțului exterior, al sarcinilor economico-financiare, al investițiilor, al cercetării uzinale, al activității mecano-energetice, și în activitatea de pregătire și perfecționare a cadrelor.

De la înalta tribună a Plenarei C.C. al P.C.R. din 20-21 noiembrie, tovarășul Mircea Izbășoiu, membru supleant al C.C. al P.C.R. și secretar al Comitetului de partid al grupului, a avut prilejul să raporteze despre modul exemplar în care muncitorii, tehnicienii, inginerii, cercetătorii din marea cetate a petrochimiei românești și-au onorat angajamentele. Înainte însă de a da glas cifrelor se impune precizarea că departe de a încerca să ofere niște date, raportate la angajamente nerealiste, colectivul ploieștean și-a sporit angajamentele pe măsură ce rezultatele economice scoteau la iveală noi potențiale. Astfel, cifra de 40 milioane de lei stabilită în chemarea la întrecere la capitolul « produse globale peste plan » a fost suplimentată în două rânduri, cu 20 și, respectiv, cu încă 10 milioane de lei. Pe primele 10 luni ale anului s-a realizat la acest capitol 78 milioane de lei, iar antecalcularele arată că pe întregul an se vor obține 90 de milioane de lei. La fel la producția marfă: angajamentul inițial 33,5 milioane, suplimentat cu 25 de milioane, a fost depășit pe 10 luni, realizându-se 87 milioane, cu perspectiva ca pe întregul an cifra să se ridice la 100 de milioane de lei. Angajamentul de sporire a exportului cu produse în valoare de 1 200 000 lei-valută a și fost depășit pe întregul an cu 200 000 în lei-valută. Rezerve impresionante au fost descoperite și puse în valoare pentru ridicarea productivității și sporirea beneficiilor, adică a unor indici de plan de mare pondere. În chemarea la întrecere se propunea o creștere a productivității cu 8 000 de lei pe salariat, angajament sporit ulterior la 12 000 de lei. Pe primele 10 luni s-au realizat 14 870 de lei, iar cifra va crește pînă la finele

MOMENTE DIN ÎNDEPLINIREA EXEMPLARĂ A ANGAJAMENTELOR PE 1972

Ne-am propus să aruncăm o sfidare timpului. Ne-a fost o hotărîre pripită, aventuroasă. Ne-am analizat cumpănit forțele, resursele și am ajuns la concluzia că se poate. Da, ceea ce ne propusese să înfăptuim în cinci ani, se poate aduce la îndeplinire mai repede. Iar această întrecere cu timpul, aceste luni care le vrem smulse calendarului, înseamnă enorm. Ele ne vor da posibilitatea să producem mai mult, mai variat și mai bine, sporind astfel bogăția patriei, înălțînd-o spre noi trepte de civilizație și bunăstare. A spus-o partidul, a spus-o secretarul general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Se poate. Posibilități sînt. Dar pentru aceasta este necesară o concentrare a tuturor forțelor, a întregii inteligențe și vitalități a națiunii. Cum vom realiza o asemenea performanță, care sînt căile pentru a o atinge? Ne-a indicat-o clar tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Conferința Națională a Partidului Comunist Român: «...Realizarea unei productivități superioare necesită nu intensificarea efortului fizic, ci a muncii de concepție, în vederea extinderii mecanizării și automatizării, aplicării proceselor tehnologice moderne».

Sînt cuvinte care au declanșat, care declanșează în continuare în noi adevărate procese de conștiință. Fiindcă ele ne obligă în orice moment al activității noastre să ne întrebăm ce am făcut și cum am făcut, stimulîndu-ne, creînd acea efervescență născătoare de performanțe tot mai înalte.

Munca mai bine organizată, folosirea integrală a capacităților de producție, efort creator neîntrerupt, conștiință de bun gospodar, incompatibilă cu risipa, de orice natură ar fi ea. Sînt doar cîteva din exigențele nu ale momentului, ci ale anului, ale anilor ce vor veni. Ele trebuie să fie mereu în centrul atenției noastre. Nu putem progresa rapid, așa după cum am hotărît, nu ne vom putea înscrie în rîndul popoarelor celor mai avansate din punct de vedere industrial și, implicit, nu ne vom putea asigura acel înalt nivel de trai demn de o națiune liberă, multilateral dezvoltată, fără acest efort și consum de inteligență continuu care să rezolve, să depășească orice greutăți, orice probleme. Sîntem intransigenți cu lenea, cu îndolența, cu rutina, cu nepăsarea, cu risipa care în disprețului unui efort la scară națională mai aruncă-n vînt, ici și colo, fructele acestei abnegații.

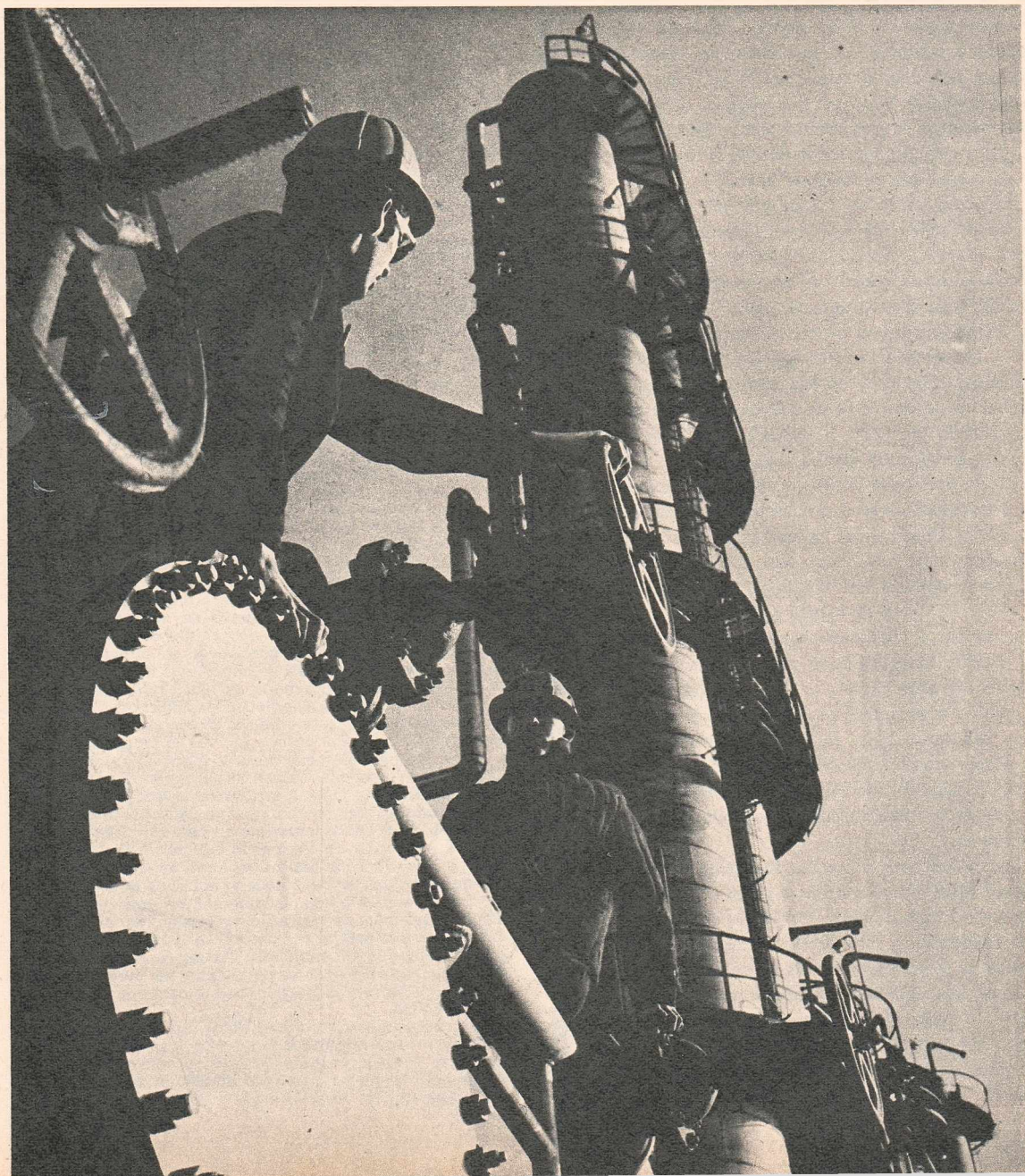
Anul ce în curînd se va încheia a fost un an bun. O atestă rezultatele obținute în producție. «Datele statistice preliminare — remarcă tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 20-21 noiembrie — arată că planul producției industriale al anului 1972 va fi îndeplinit în proporție de peste 101 la sută».

De pe tot cuprînsul patriei primim vești despre îndeplinirea planului anual înainte de termen. Sînt numeroase, foarte numeroase asemenea vești și, evident, nu vom putea consemna decît cîteva. De la Bacău ni se anunță că Trustul de construcții local lucrează de pe acum în contul anului viitor. La fel, cu aproape 2 luni înainte de termen și-au îndeplinit prevederile de plan colectivele șantierelor din cadrul Direcției regionale de drumuri și poduri Timișoara. Sticlarii de la fabrica din Pădurea Neagră, chimiștii Combinatului din Făgăraș, specialiștii și lucrătorii Stațiunii experimentale legumicole Ișalnița — unitate care asigură sămînța pentru mai mult de o zecime din suprafața legumicolă a țării — constructorii de pe șantierul viitoarei filaturi de bumbac din Cîmpulung Moldovenesc, precum și cei care înalță noile obiective ale Centralei electrice de la Govora și mulți, mulți alții, au marcat în patetica lor luptă cu timpul puncte prețioase, decisive. Fiindcă cu cît vom îndeplini mai repede și mai bine sarcinile de plan, cu atît vom crea acele premise care să ne asigure în final realizarea întregului cincinal înainte de termen.

Prețuind eforturile neobosite ale clasei muncitoare, ale sărănimii și intelectualității pentru marile înfăptuiri în dezvoltarea economică și socială a țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a adresat un vibrant omagiu spunînd: «De la tribuna Plenarei Comitetului Central adresez cele

mai calde felicitări clasei muncitoare — clasa conducătoare a societății noastre socialiste —, țărănimii, intelectualității, tuturor oamenilor muncii, pentru rezultatele obținute în îndeplinirea planului, pentru abnegația, devotamentul și spiritul patriotic cu care muncesc pentru a da viață politicii partidului nostru comunist — expresie a intereselor vitale ale întregului nostru popor —, pentru asigurarea înfloririi multilaterale a țării, ridicarea nivelului de civilizație al societății noastre, bunăstarea și fericirea fiecărui cetățean».

(Continuare în pag. 12)

suflet și culoare

Că nordicii sînt cei care au născocit culoarea, nu mai am nici o îndoială, după ce le-am văzut orașele și pictura. Trăind sub un cer de plumb, la marginea unor mări de plumb, sub un soare zgîrcit și sub nopți prea scăzute, au smuls strălucirea din amestecul culorilor vii pe care le-au întins cu dărnicie pe pînze sau pe lemn, pe zidurile caselor sau pe acoperișurile de tablă. Cînd am aterizat la Anchorage, în Alaska, într-un zbor peste Polul Nord către Japonia, am fost uluit de o expoziție de totemuri ale eschimoșilor, în care toate culorile aurorei boreale, pe care niciodată nu le-am văzut pe pămînt, se întreceau în strălucire. Mai tîrziu, coborînd sub cercul polar, prin țările scandinave, am întîlnit aceeași irupere de culori în care nimic nu era tern, nimic cenușiu, nimic sumbru, doar dor de viață, o vitalitate debordantă, dor de soare, o nepotolită vinătoare de lumină, dor de strălucire, o neîntrecută paletă de culori. Pictorii flamanzi mi-au dovedit-o din plin.

La Copenhaga, în capitala Danemarcei, ca și la Stockholm și Helsinki, la Amsterdam și Bruxelles, casele sînt pline de culori, ferestrele nu cunosc pleoapele perdelelor opace, pentru ca ziua să intre soarele firav, iar noaptea să se împărtășească din lumina interioarelor, să se spintece în ascuțitul cupolelor aurite, să-și uite apăsarea sumbră sub iruperile neonului multicolor. Cărămizii zidurilor vechi, verdele crud al cuprului coclit de pe chipul statuilor, roșul țiglei și al olanelor, carminul venețian mutat sub pictele nordului, zbaterea spasmodică a neonului — totul îmi apărea scăldat în culoare pentru ca plumbul zilei să fie contrazis și negura lungilor nopți nordice alungată. Doar pietrele funerare de prin cimitire sînt cenușii, somnul dreptilor nemaivînd nevoie de culoare căci lumea în care s-au dus nu mai este lume...

Olandezii au șlefuit lăleaua crescută din cepele aduse de undeva de prin sudul îndepărtat, finlandezii au învățat lemnul să-și păstreze peste ani culoarea de sofran, suedezii au scos lumina din piatră, flamanzii au distilat spectrul solar și l-au freat cu uleiuri, danezii au întins sub tavanul de plumb al cerului acoperișuri smălțuite. De ce atîta nevoie de culoare? De unde această insațiabilă foame de lumină? A invoca drept unic motiv nevoia viețuirii sub fruntea încruntată a planetei, acolo, aproape de zonele înghețului durabil, unde natura nu oferă decît alb, negru sau cenușiu, cu efemere succesiuni de anotimpuri, mi se pare a rosti doar o jumătate de adevăr. Mai e ceva: sufletul setos de soare al nordicilor, nevoia de senin, dorința de a strămuta în viața lor de climă austeră ceva din ceea ce sudicilor le prisosește. Cred că lumina și culoarea rămîn o componentă a sufletului acestor oameni deprinși cu toamne lungi, cu ierni grele și primăveri pe sponci, căci i-am văzut la ei acasă vara cînd ieșeau pe străzi și în parcuri să stea față în față cu un soare calm sub cerul spălat de retragerea temporară a nordului. Atunci totul strălucește, chiar mai mult decît s-ar cuveni, culorile capătă stridente excesive, căci ele au fost născute pentru confruntarea cu alte anotimpuri.

I-am văzut apoi pe nordici zburdănicind pe litoralul Mării Negre, care li se părea de-a dreptul tropical și martori sîntem toți că nu există turiști mai exuberanți și mai însetați de soare ca ei. Și gîndind la toate acestea mi-am amintit de un amănunt din felul cum natura a aranjat firăa lucrurilor, făcînd ca păsărețul nordului să vină la iarnă în Delta Dunării. Pentru aceste zburătoare deprinse cu viața la limita dintre mișcare și îngheț, iarna noastră înseamnă un drum către țările calde...

în luptă cu timpul

(Urmare din pag. 11)

anului la 15 200 lei. În ceea ce privește beneficiile, se vor realiza pe întregul an 14 milioane de lei față de 12 milioane angajament inițial.

Evident, nu ne putem opri la fiecare din angajamentele din chemarea la întrecere și felul în care ele s-au realizat. Mai important decît asta ni se pare împrejurarea generatoare de noi succese. La Brazi, nimeni nu pare amenințat de suficiență, de primejdia stagnării. A spus-o limpede secretarul comitetului de partid vorbind la plenară în numele comunistilor și necomunistilor grupului și arătînd că ei toți sînt convinși că mai au multe de făcut pentru îmbunătățirea activității lor, dar și că sînt ferm hotărîți să obțină rezultate din ce în ce mai bune.

E. DASCĂLU

SECRETUL CELOR 130 000 000 LEI PESTE PLAN

Uzinele «Electronica» continuă în aceste zile ofensiva pentru îndeplinirea înainte de termen a planului anual. Angajamentul care prevede să se realizeze circa 130 000 000 lei la producția globală peste plan va fi îndeplinit cu aproape o lună înainte de termen. În felul acesta încă din prima decadă a lunii decembrie vor pătrunde în circuitul comercial peste numărul prestabilit 24 000 televizoare și 2 000 radioreceptoare. Deci numeroase familii vor intra în posesia modernelor aparate fabricate de harnicul colectiv bucureștean.

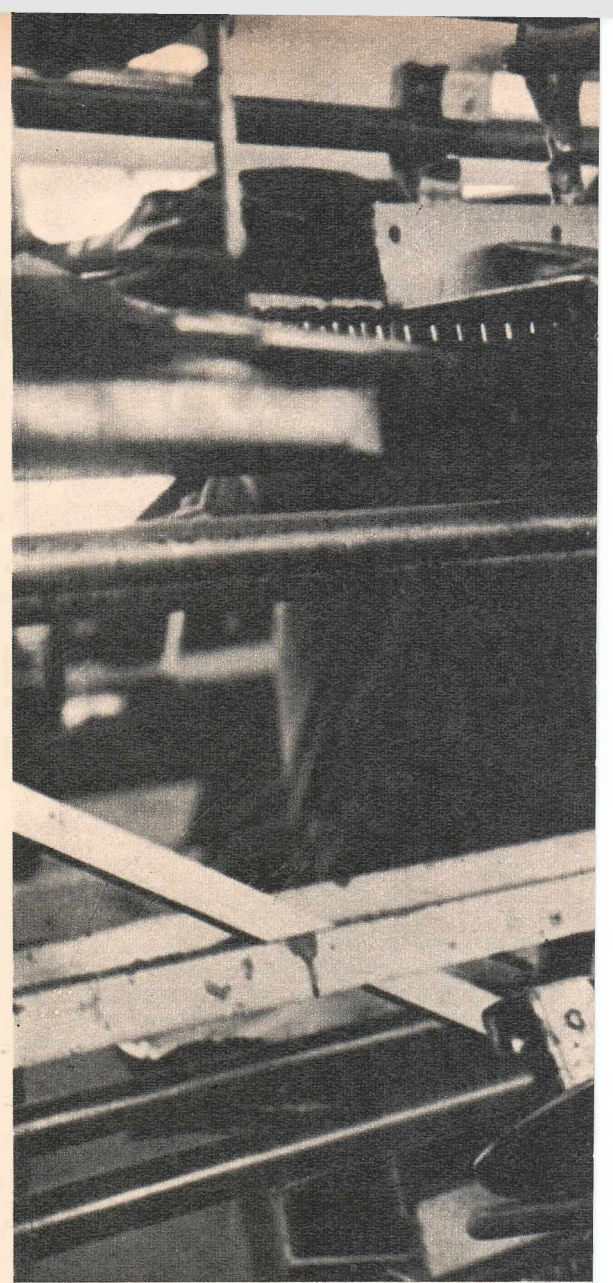
Aceste cifre demonstrează că încă din luna noiembrie planul la producția marfă va fi îndeplinit. Că așa stau lucrurile ne-o dovedește faptul că de la jumătatea lunii noiembrie 13 200 televizoare și 1 400 radioreceptoare au ieșit pe porțile uzinei. Firește, peste plan și firește valoric ele însumează tot cifre de ordinul milioanei. Mai precis este vorba de o depășire a producției globale cu 74 000 000 lei, a producției marfă cu 62 000 000 lei.

Pentru a se ajunge aici au fost puse în mișcare toate energiile creatoare. Mai mult, ele au fost axate pe două mari acțiuni: pe tipizarea pieselor care compun televizoarele și radioreceptoarele și pe realizarea de soluții constructive noi, menite să elimine, așa după cum ne explică directorul tehnic, inginerul Octavian Juncu, punctele înguste, stragulările care mai apăreau în diferite sectoare ale producției. Este de ajuns să amintim, de pildă, că dacă la început erau necesare pentru aparatele produse 3 800 de șuruburi, în prezent, datorită tipizării, numărul lor a scăzut la 789, iar nu peste mult timp urmează să se reducă la 30. Poate nu este exemplul cel mai elocvent, dar el ne vorbește de faptul că nici un fel de piesă, indiferent de importanța ei, nu a rămas în afara procesului de tipizare. Pentru creatorii televizoarelor «OPERA», «MODERN» sau «MIRAJ» aceeași importanță este acordată atît unui simplu șurub cît și unor piese complexe cum sînt bobinele. Iar secretul succeselor trebuie căutat, cu siguranță, tocmai în această optică conform căreia nimic nu trebuie lăsat pe planul doi.

Și într-adevăr nimic nu a fost lăsat. Din confruntarea tuturor opiniilor comunistilor, a tuturor muncitorilor, în organizația de partid nr. 5 din cadrul secției nr. 310 a pornit inițiativa întrecerii pentru obținerea titlului de «Secție a calității, productivității și acurateții», inițiativă care a fost însușită de întreaga uzină. În baza ei, a fost lansată chiar o chemare pe întreaga Capitală, stabilindu-se criterii precise și un punctaj a cărui mărime a fost determinată de importanța fiecărui obiectiv. Realizarea producției marfă cu 100%, ridicarea productivității muncii, mărirea indicelui de utilizare a mașinilor și folosirea judicioasă a timpului de lucru sînt doar cîteva din criteriile întrecerii pornite încă de la începutul anului.

Și rezultatele valoroase nu s-au lăsat așteptate. Toate secțiile, toți oamenii uzinei și-au adus contribuția la îmbunătățirea din mers a proceselor tehnologice, la mărirea productivității muncii. Comunistii Răzvan Briznoșeanu și Petre Ofnor împreună cu colectivul din care fac parte au introdus cositorirea în băi cu undă staționară, ceea ce conduce la realizarea unor lipituri de calitate. Foarte valoroasă se dovedește și acțiunea unui alt colectiv care a realizat o linie de plantare automată a pieselor electrice pe plăci de circuite imprimate. Înainte se făcea o plantare manuală și o cositorire a pieselor după buna pricepere a fiecărui muncitor. Acum se realizează mecanic, cu ajutorul unei benzi rulante pe care se așază cablajul cu piesele respective, bandă care circulă printr-o baie specială.

Efectul? Ridicarea productivității muncii cu 20%. Aceste două îmbunătățiri nu sînt însă singurele. Ele fac parte dintr-un program special de activități care prevede pe întregul an un număr de 253 de măsuri tehnice și organizatorice. Pînă în prezent 252 dintre ele au fost

materializate în producție, aducînd economii de peste 10 000 000 lei. Astăzi nu se mai face de pildă numărarea bucată cu bucată a pieselor de mare serie deoarece înglobează o forță mare de muncă. Cu ajutorul unor cîntare automate toate aceste piese sînt cîntărite. În acțiune au intrat nu numai cîntarele automate ci și calculatorul cu ajutorul căruia s-a realizat automatizarea programării operative a producției în secția de prelucrări mecanice. Concret, pe baza unui program de lucru întocmit de un colectiv de informatică din uzină și introdus în calculatorul de birou existent s-a stabilit succesiunea optimă a executării reperelor, fapt care a condus la o folosire rațională a forței de muncă.

O altă sursă care a contribuit la îndeplinirea sarcinilor de plan și la depășirea lor a fost acțiunea de autoutilare, care de-a lungul anului s-a soldat cu realizarea unor utilaje în valoare de 4 milioane lei.

Dar cel mai elocvent exemplu îl constituie tuburile pentru condensatoare. Înainte ele se «tundeau» pe strunguri la lungimea necesară, folosind o mare cantitate de manoperă și materiale. În plus, ocupau capacități mari de producție. Prin proiectarea unei mașini automate de tuns toate aceste greutăți au fost înlăturate. Un singur operator cu ajutorul acestei mașini realizează producția a patru strunguri.

Toate aceste realizări la un loc au condus în final nu numai la îndeplinirea sarcinilor de plan, ci și la obținerea unor produse de înaltă calitate, competitive pe piețe externe, cu vechi tradiții în producția de televizoare și radioreceptoare.

Din realizările obținute în acest an în cinstea aniversării unui sfert de veac de la proclamarea Republicii rezultă că la «Electronica» planul cincinal va fi cu siguranță îndeplinit în patru ani și jumătate. Este cuvîntul de ordine al comunistilor care se află în fruntea acestei bătălii. Al comunistilor și al tuturor muncitorilor uzinei.

Ing. Dan VĂITEANU

ADEVĂRATA DIMENSIUNE A DATORIEI

O bandă de transportat încălțămîntea, în atelierul nr. 7 al Fabricii de încălțămîntea «Progresul».

— Comparați-o cu cealaltă din dreapta, la care nu am aplicat încă inovația maestrului Petre Foșlea, ca să vă dați seama cum se lucra înainte și ce schimbări au intervenit acum, ne spune inginerul-șef N. Veleșcu.

Într-adevăr, la banda unde s-a adus îmbunătățirea propusă este mai multă ordine în așezarea perechilor de încălțămîntea, frumos rînduite potrivit fiecărei operații.

◀ Pe benzile rulante de la «Progresul», ultimele produse din acest an...

Dar îi cer ajutorul maestrului Petre Foșlea ca să-mi explice în ce constă inovația făcută de dînsul și avantajele ei: — Am schimbat capul de acționare al benzilor transportoare tip ferăstrău. O operație foarte simplă. Doar că acum ni se oferă avantajul de a putea acționa acest mecanism cu două benzi, nu ca un tot, ci separat, potrivit nevoilor fiecărui schimb. Astfel că nu mai este necesar să se piardă aproape o jumătate de oră la intrarea în fiecare schimb, numai cu aranjarea materialului de lucru. E un timp prețios, în care se execută acum aproape 100 de perechi de pantofi în plus. S-a dublat și posibilitatea de execuție pe sortiment; s-a redus cu jumătate parcul de calapoade întrebuințate și, prin reasezarea tehnologiei de fabricație, economisim un plus de soluție de circa 3 kg pe zi...

Ce înseamnă de fapt în mod concret eficiența acestui procedeu nou?

Îmbunătățirile aduse înseamnă o economie de 14 000 lei lunar, obținută la parcul de calapoade; de 1 500 lei lunar la soluție pentru lipit tălpi; și, ceea ce este mai important, creșterea considerabilă a productivității muncii care a determinat un spor de peste 2 milioane lei anual al valorii producției globale.

Dar dorința colectivului de muncitori, tehnicieni și ingineri de la fabrica «Progresul» de a-și respecta cuvîntul dat în cinstea Conferinței Naționale ca și străduindu-se de a-și onora angajamentele pentru îndeplinirea cincinalului în patru ani și jumătate nu s-au oprit aici. Angajamentul anual la producția globală a fost îndeplinit chiar în primele zece luni ale anului. Lucru posibil tocmai mulțumită aceluiași spirit al datoriei înțeles la adevărată sa dimensiune — spiritul de inițiativă. Mai precis, alături de inovația maestrului Foșlea, o altă acțiune, de data asta de valorificare superioară a materiei prime, aduce aceleași valori a producției globale o creștere de peste trei milioane lei. Pielea care rămîne de la croitul pantofilor de damă și bărbătești se valorifică tot în fabrică: se croiesc pantofi pentru copii. Astfel, s-au economisit anul acesta peste 7 340 metri pătrați de piele din care s-au confecționat peste 93 000 de perechi de pantofi pentru copii. Un beneficiu nu numai pentru fabrică dar și pentru economia națională și nu mai puțin pentru... cumpărător.

Preocuparea pentru bunul mers al producției îi privește într-adevăr pe toți cei care participă la acest proces complex. A lucra pentru alții ca și cum ai lucra pentru tine — devine tot mai mult o realitate a eticii noastre socialiste. Doar așa este posibilă realizarea angajamentelor luate. Și pentru că am ajuns la aceste considerații pornind de la realitatea oferită de colectivul unei fabrici, trebuie să ne întoarcem din nou la acești oameni pentru a aminti că anul de producție 1972 îl vor încheia, în cinstea aniversării Republicii, cu 20 de zile mai devreme.

Rodica POP

Un cadou care oferă certitudine — ceasul „Certina“

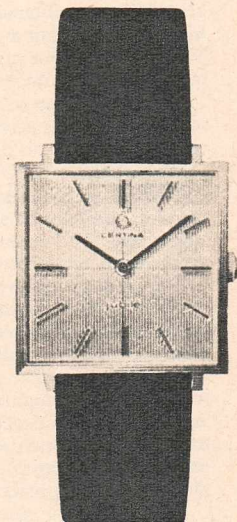

70-250

52-147

17-150

40-177

Toate modelele CERTINA sînt antișoc, antimagnetice, insensibile la variațiile de temperatură și prevăzute cu resort incasabil Superflexo.

CERTINA

De vânzare la magazinele «Bijuteria» din întreaga țară.

VIRTUȚILE TEATRULUI PATRIOTIC

de prof. dr. Ileana BERLOGEA

Teatrul românesc, afirmat — cum se știe — în primele decenii ale veacului trecut mai cu seamă prin comedii, piese într-un act, vodeviluri ori farse cu pronunțate accente satirice, a cunoscut maturizarea nu numai prin pana marelui Caragiale, ci și prin dramele de substanță istorică, evocând trecutul la o înaltă tensiune a simțămîntului patriotic, pentru împlinirea necesităților spirituale ale prezentului. Bogdan Petriceicu Hasdeu, Vasile Alecsandri, Alexandru Davila, Barbu Ștefănescu-Delavrancea s-au întrecut în a descoperi și a reflecta în opera lor complexul proces de formare și afirmare a poporului român, dibuind în fapte aievea petrecute izvoarele puterii și ale rezistenței sale. Fără îndoială că drama istorică de la noi, ca și din alte părți, are sorginte romantică și implicit shakespeariană. În chemarea lansată de «Dacia literară» pentru cunoașterea folclorului și a cronicilor istorice se simțeau învățămintele esteticii romantice eliberate însă de orice nuanță paseistă sau evazionistă. Trecutul n-a fost văzut ca o antiteză a prezentului, ci ca o intruchipare a năzuințelor și a încrederii în forța de neclintit a poporului român. Așa se prezintă Vlaicu în fața Doamnei Clara sau Ștefan legat pentru totdeauna de Moldova.

Ceea ce a caracterizat acest gen, în țara noastră, rămînînd un bun de preț pînă în prezent, și poate una dintre cauzele care i-au determinat pe contemporanii noștri să-l continue, a fost pronunțatul său caracter politic, concretizat în punerea pe primul plan a destinului poporului; luptele, răzmerițele, conflictele crincene și singeroase fiind menite să dezvăluie în primul rînd soarta celor mulți, soarta neamului, a patriei.

Alături de tradiția valoroasă, proprie teatrului nostru, apelul la drama istorică are, mai ales astăzi, și un alt sens, înscriindu-se în marea căutare de parabole filozofice atotcuprinzătoare, existentă acum în lumea întreagă. Pe măsură ce problemele omului contemporan devin mai complexe și natura lor mai centrifugă, se simte tot mai mult nevoia descoperirii modelelor arhetipale, ale miturilor cu sensuri simbolice, ale faptelor petrecute sau imaginate, capabile să genereze concluzii și învățăminte pentru prezent.

Peter Weiss își găsește răspunsuri prin Hölderlin, Dieter Forte prin ciocnirea violentă dintre Martin Luther și Thomas Münzer în *Martin Luther și Thomas Münzer sau introducerea contabilității*, iar Jean-Paul Sartre îi dă lui Goetz proporții faustice, opunîndu-l lui Dumnezeu. Iată-i deci pe oamenii de teatru de pretutindeni reapelînd la istorie, reinviînd mituri, legende cu teme cu profunde valori generalizatoare: Edward Bond reia motivul Regelui Lear, Eugen Ionescu pe cel macbethian.

Studiul minuțios al documentului a fost abandonat de către mari autori de drame istorice, în locul lui împlinindu-se observațiile pornite din fervoarea preocupărilor contemporane, asociate cu transfigurarea poetică. Nu se cunosc opreliști, explorările mergînd în adîncime pînă la izvoarele neamului sau apropiindu-se îndrăzneț de pragul epocii noastre.

În drama istorică contemporană tonul grav cedează uneori locul în favoarea glumei, a ironiei. Și atunci avem cronica apocrifă a unuia dintre primii Basarabi, animat de invincibila dorință de a acoperi odată pentru totdeauna secularele «gropi» ale Valahiei. *Croitorii cei mari din Valahia* de Alexandru Popescu materializează, în fond, succesele și greutățile prezentului,

făcînd să transpară, cu măiestrie, de sub replica voioasă vibrația adîncă a unui autentic patriotism și a unei mari încrederi în virtuțile poporului.

Mai legat de tradiția dramei noastre istorice, Dan Tărchiță în *Io, Mircea Voievod* zugrăvește o epocă de glorie, aceea a lui Mircea, flăuitorul unei țări mari și mindre. Confundat cu destinul poporului său pînă la jertfa de sine și a familiei, Mircea îl continuă, mai sobru dar tot atît de energic, pe Vlaicu Vodă, eroul dramei lui Al.Davila.

Ștefan cel Mare și Petru Rareș, strălucitoarele chipuri ale trilogiei lui Barbu Ștefănescu-Delavrancea, și-au găsit o nouă existență scenică în *Săptămîna patimilor* de Paul Anghel și *Petru Rareș* de Horia Lovinescu, piese în care simțămîntul primordial rămîne tot patriotismul.

Domnitorii de odinioară apar acum întăriți de meditația contemporană. Spre deosebire de predecesorul său, oprit cu îngîndurare și respect asupra unui Ștefan ajuns la capătul vieții, pe Paul Anghel îl preocupă voievodul în culmea puterii, atunci cînd îi primește cu mindrie pe străini și îi înfruntă cu îndrăzneală pe dușmani, trecînd cu toată dirzenia și disperarea prin glorie, suferință și prăbușire. Petru Rareș e în primul rînd un diplomat, un om al cuvîntului și al renunțării la sine, navigînd cu înțelepciune și prudență printre capcane, tocmai pentru a împlini cît mai înalt destinele patriei sale.

Om de teatru prin excelență, sensibil la culoare, parfum de epocă, aventuri pătimașe, Ion Omescu își

Scenă din «Săptămîna patimilor» de Paul Anghel: meditație străbătută de un răscolitor simțămînt patriotic.

trage izvoarele literare mai degrabă din atmosfera de mister și crimă a alcovului oriental, evocată de Mihail Sadoveanu în *Zodia cancerului*. *Veac de iarnă* și *Săgetătorul* urmăresc procesul de distrugere morală a celor cuprinși de mistuitoarea patimă a puterii. Tema principală a lui Ion Omescu pare a fi conflictul antitetice dintre trăirea egoistă și hedonistă a prezentului și trăirea lui sub semnul viitorului, văzut întotdeauna dintr-o perspectivă care este cea a poporului, a patriei. Radu din *Veac de iarnă* sau Hincu din *Săgetătorul* sînt sub stăpînirea singelui lor fierbinte, insectați de consumări definitive, categorice. Li se opun însă înțelepciunea și istoria, iar salvarea este condiționată de supunerea în fața imperativelor lor.

Simțînd nevoia să dea un nou curs teatrului românesc, în anii de după 1944, Camil Petrescu adusese pe scenă luminosul chip al lui Bălcescu. Drama marelui revoluționar a căpătat în viziunea scriitorului densitate, claritate, substanță conflictuală; replica încărcată de sensuri, dar eliberată de patos, contribuie la comunicarea ideilor. Istoria revoluționară a poporului nostru a căpătat astfel un început ce se cere imperios și major continuat.

Este adevărat că datorită lui Paul Everac, Al. Voitin și Mihnea Gheorghiu, alături de Bălcescu stau acum Horia, Avram Iancu și Tudor Vladimirescu, marii eroi ai neamului nostru.

Paul Everac, mai aproape parcă decît alți autori de pragul metamorfozelor mitice, a preferat sonoritățile estomplate ale piesei într-un act atît în *Urme pe zăpadă* cît și în *Iancu la Hălmgăin*.

Sobru, exact în detalii, maestru al dialogului în contradictoriu, al replicii menite să-l dezarmeze pe adversar prin ineditul ei, Al. Voitin preferă să realizeze proporțiile de gigant ale lui Horia din comentariile acuzatorilor sau ale lui Iancu, prin credința și înflăcărarea cu care-și apără ideile și înalta iubire de patrie.

Comentator subtil se arată și Mihnea Gheorghiu în *Zodia cancerului*, capacitatea lui evocatoare oprindu-se mai cu seamă asupra calităților de bun strateg, conducător de oști și mișcări populare ale lui Tudor, frămîntările lui omenești, martiriul lui transmițîndu-se alb, antitetice, prin cuvintele Corespondentului austriac.

Dramele istorice păstrează și continuă și azi definierea eroilor lor în primul rînd prin raporturile lor cu pămîntul strămoșesc, cu destinul poporului, prin sentimentele lor patriotice, dar aceste trăsături au devenit fundamentale și pentru eroul piesei contemporane.

Nu ne oprim aici la comedia izvorită aproape fără excepție, atît la Aurel Baranga, la Al. Mirodan sau Teodor Mazilu, din dorința de a îndrepta deficiențele prezentului — aceasta implicînd desigur o răspundere față de soarta țării — ci la drama de idei, la piesa dezbateri, la piesa psihologică, la lucrările cu implicații filozofice.

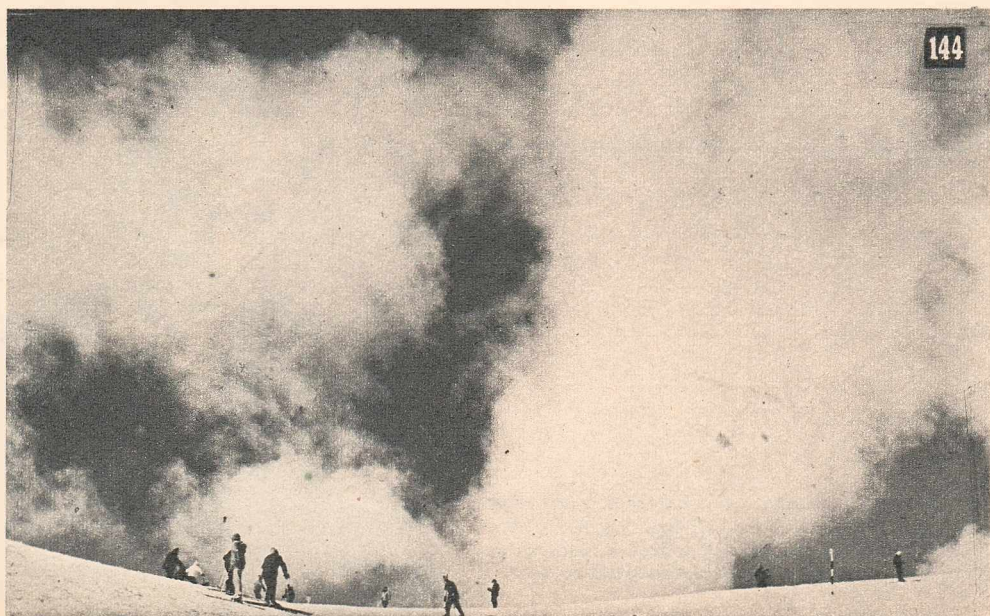
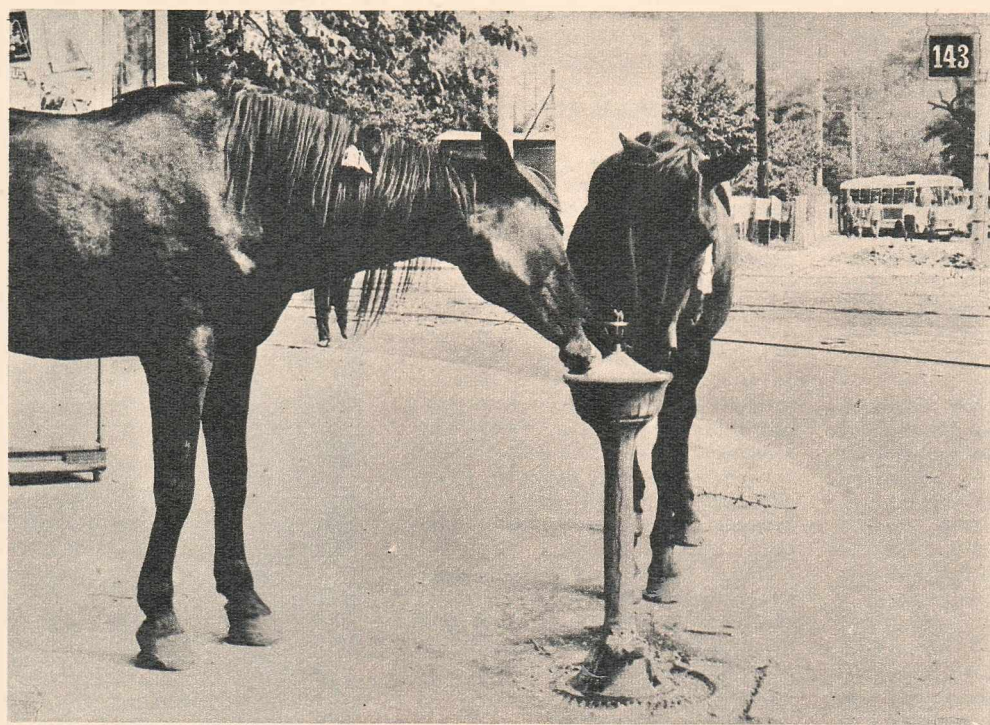
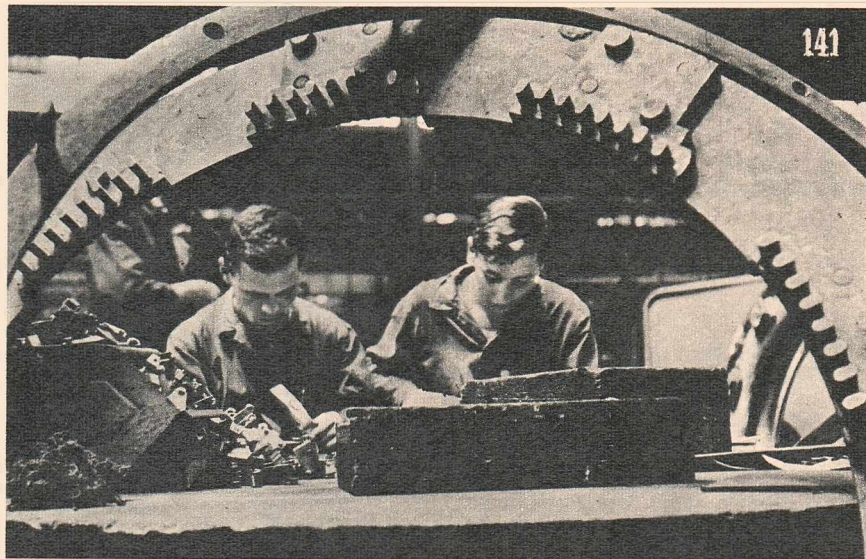
Mircea Albu din *Omul care...* de Horia Lovinescu e un erou căzut la marea datorie a apărării țării, chiar dacă viața lui se desfășoară între congrese și planșeta inginerului. Viucetul sălbatic al apelor revărsate peste cîmpiile țării noastre cu doi ani în urmă a prilejuit admirabile manifestări de energie și dăruire. *Ape și oglinzi* de Paul Everac sau *Niciodată singuri* de Al. Voitin cuprind crîmpe din întîmplările acelor zile. *Ochii dragi ai bunicii* ne reamintesc că Petru Arjoca, omul cu voința de oțel ca și metalul turnat în uzinele Reșiței, trăiește încă în mijlocul nostru.

Mai pot fi amintite și alte piese în care se intruchipează sub felurite forme răspunderea omului față de el însuși, față de semenii săi, față de țară. În mulți eroi găsim trăsăturile ideale pe care ni le-am dori nouă tuturor; dar accentele majore își așteaptă încă împlinirea.

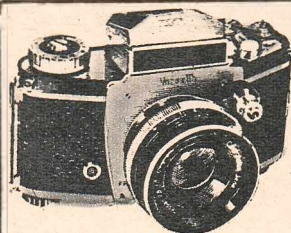
Luînd apărarea actorilor în 1612, în *An Apology for Actors*, Thomas Heywood, contemporanul și succesorul lui Shakespeare, amintea tuturor că scena a fost ani la rînd școala vitejiei și a curajului, învățîndu-i pe englezi să-și iubească țara și să urmeze pe strălucii strămoși: «Care dintre lași, văzîndu-i pe vitejii bărbați ai țării lui, nu se va rușina oare de lașitatea lui?»

Fără să-l parafrăzăm pe Thomas Heywood, putem afirma cu deplină încredere că multe dintre piesele românești scrise în ultimii ani își îndeplinesc misiunea fiind pentru public o adevărată școală a dragostei pentru pămîntul strămoșesc, a patriotismului înțeles într-un sens larg, generos, ca luptă pentru binele poporului, pentru dreptate și echitate. Totuși, dincolo de satisfacțiile firești încercate, rămîn și speranțele viitorului, credința că teatrul românesc va deschide larg porțile acordurilor majore ale contemporaneității, intruchipate în eroii zilelor noastre, animați în înfăptuirile lor de fiecare zi de o fierbinte dragoste față de patria noastră socialistă.

concursul nostru
cea mai frumoasă
FOTOGRAFIE

141. În secția mecanică
 NICU DAN GELEP — Craiova
142. Asfalt
 VASILE VENIG — Carei
143. Căldură mare
 TIBERIU CONSTANTINESCU —
 București
144. Aproape de nori
 ALEXANDRU STĂNICĂ —
 București

concursul
**„CEA MAI
 FRUMOASĂ
 FOTOGRAFIE“**

Fotografia
 aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
 cititorului

DOCUMENTARUL ȘI MAREA ANIVERSARE

Filmul documentar, oglindă a marilor evenimente pe care le trăim, cinstește cu toate forțele sale aniversarea unui sfert de veac de republică. Cîteva dintre scurt metrajele închinăte acestei sărbători rețin în mod deosebit atenția, pentru că spre deosebire de alte experiențe din trecut, cînd pelicula — în afara unui aer festiv — nu izbutea să capteze temperatura unui moment anumit, cele realizate acum sînt, cu adevărat, o cronică vibrantă, emoționantă, a unor ani marcați de ascensiunea noastră către cotele progresului, civilizației și demnității. Filmele «Ritmuri românești» (scenariul și regia — Octav Ioniță, Alexandru Boianțiu, Felicia Cernăianu, imaginea — Francisc Patakfalvi, Gheorghe Dumitru, Sorin Constantinescu) și «România, țara mea» (aceiași colectiv de realizatori cărora li s-a adăugat ca scenarist scriitorul Paul Anghel) dovedesc încă o dată adevărul de mult scos la iveală dar nu întotdeauna respectat: alungarea descriptivismului fastuos, pretențios, a tendințelor de literaturizare grandilocventă este modalitatea sigură de a ne apropia de condiția autentică a documentarului, aceea de a fi nu numai o înregistrare mai mult sau mai puțin abilă de fapte, ci un factor dinamic de activizare a conștiințelor. Ambele filme, rod al unei serioase cunoașteri a țării în lung și lat, s-au oprit la formula unor eseuri în care imaginea și cuvîntul, susținîndu-se reciproc, fiecare acoperind zone diferite de informație, transmit sentimentul dimensiunilor majore ale izbinzilor noastre din ultimul păttrar de veac. Este un efort considerabil cel căruia s-au angajat să-i facă față autorii dar rezultatele ni se par a-l răsplăti. Pro-

puîndu-și să realizeze o sinteză cinematografică a ceea ce înseamnă ritmul de dezvoltare al unei țări, primul film amintit alături secvențe grăitoare din marea ofensivă industrială a ultimilor ani, selectînd imagini-simbol din sectoarele vitale ale industriei, cercetării științifice. Desigur, toate aceste particularități amintite de noi pot să lase impresia unui tablou de generalități dar trebuie să spunem că felul cum au fost selectate imaginile, — de o deosebită forță sugestivă — calitatea excepțională a fotografiei, demnă de cel mai ambițios film artistic, contrapunctul dintre ceea ce se vede și ceea ce se aude pe ecran, acordă documentarului o anumită vibrație, un caracter publicistico-agitatoric, așa spune, în cel mai bun sens al cuvîntului. Comentariul este succint, eficient, la obiect, hotărît să nu repete ceea ce se înfățișează ochiului. Iată un exemplu: fluviul de tractoare și mașini ce ies de pe porțile uzinelor sînt însoțite de o informație esențială: un tractor la fiecare 8 minute, un autocamion la fiecare 7 minute etc.

Conceput în același stil, «România, țara mea» poartă pecetea personalității de publicist și eseist a lui Paul Anghel. O introducere de o discretă notă poematică, o evocare a acelor «insemne de istorie și cultură care oferă României un chip propriu în lume și în istorie», deschid accesul către realitățile fixate de acest film. Distanța de la o epocă la alta este măsurată prin trimiterea la vechile imagini de arhivă, mărturiile ale începutului nostru de istorie industrială, trudnic și sărac. Dealtfel, privite prin prisma unor înfăptuiri contemporane de mare răsunset și prestigiu din ultimul

deceniu, chiar secvențele datînd din 1960 ne apar de-acum îndepărtate. Iată, bunăoară, imaginea măsurătorilor topometrice destinate Combinatului siderurgic de la Galați pare, evident, desprinsă dintr-un trecut pe care l-am lăsat repede în urmă, atîta timp cît astăzi oamenii acelor locuri dau jumătate din producția de oțel a țării.

«Istoria a confirmat plenar opțiunea poporului nostru» — acest adevăr ce răsună pe ecran se confundă cu însuși sentimentul cu care, în aceste zile, stabilim bilanțurile și hotărîrile de viitor.

Magda MIHĂILESCU

P.S. Consemnăm în aceste pagini o inițiativă de toată lauda a Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Dolj: în cadrul acțiunilor închinăte republicii, zilele trecute s-a desfășurat la Craiova un festival al filmului de scurt metraj. Concepută cu multă dăruire și pricepere, manifestarea s-a bucurat de o binemeritată participare din partea publicului: 17 000 de spectatori au vizionat peste 60 de filme documentare grupate în următoarele cicluri: *Realizări ale României socialiste, Filmul politic, Filmul documentar și educația tineretului, Filmul documentar și educația cetățenească, Filme de popularizare a științei, Filmul de artă, Oltenia oglindită în film.*

Sîntem informați că Întreprinderea cinematografică împreună cu Comitetul de cultură și educație socialistă Dolj doresc să fie și anul viitor gazdele unui astfel de festival. Ne întrebăm dacă inițiativa va fi extinsă și, mai ales, ce are de gînd Bucureștiul?

UN REMARCABIL FILM POLITIC

„CAZUL MATTEI“

Programarea acestui proaspăt film al lui Francesco Rosi pe ecranele noastre are semnificația unui adevărat eveniment. Nu numai valoarea sa de sine stătătoare îi acordă acest drept, ci mai ales apartenența la acea generoasă

categorie de creații reunite sub titlul comun de «film politic». Adică, filmul care a revitalizat cinematograful italian al ultimilor ani; filmul care a făcut ca numele lui Elio Petri, Francesco Rosi, Damiano Damiani să se afle în

PREMIERĂ ROMĂNEASCĂ

Peste câteva zile, confruntarea cu publicul a unei noi producții cinematografice autohtone, filmul «BARIERA», realizat de Mircea Mureșan după cartea lui Teodor Mazilu. În imagine — Olga Bucătaru și Ion Besoiu.

Fotografie de S. STEINER

primele rînduri ale cineaștilor angajați din Europa. Acest început de cunoaștere a valorilor autentice ale filmului italian de azi îl dorim, în mod special, continuat.

«Cazul Mattei» reprezintă, cu strălucire, una dintre tendințele dominante ale cinematografului contemporan, aceea de a răsfrînge nemijlocit implicațiile majore ale realităților social-politice. Inspirat de fapte reale, mai precis de dispariția în condiții misterioase, în 1962, a lui Enrico Mattei, directorul Societății italiene a petrolului, om politic recunoscut pentru vederile sale realiste, filmul lui Rosi are nobila ambiție de a concura, pe toate planurile, rigoarea, veridicitatea și ritmurile unui documentar. De-

altfel, nu este prima dată cînd cineaștii se ia la întrecere cu viața și trebuie să spunem că și de data aceasta victoria este de partea lui Rosi. Cineaștii a intenționat de altfel să realizeze acest film cu mult timp în urmă și mărturisirea sa este grăitoare pentru o anumită stare de spirit a cinematografului de acum 10 ani și al celui din ziua de azi. „Ideea de a face un film despre Mattei s-a născut cu mult timp în urmă, exact în 1963, imediat după ce am terminat «Mîinile pe oraș». Dar momentul nu mai era favorabil pentru a continua linia unui cinematograful politic, linie pe care o începusem cu «Salvatore Giuliano» și o verificasem în «Mîinile...» ...Ce înseamnă să faci cinematograful astăzi?

Noile tendințe duc către un film care își propune să se constituie nu numai ca un act de cultură, ci și ca o invitație, ba chiar o provocare, aș spune, la discuție. Autorul are rolul de a sugera, de a provoca. Iată ceea ce am dorit în «Cazul Mattei», să indic publicului o modalitate de a medita și discuta. Nu este vorba numai despre Enrico Mattei în acest film, ci despre o etapă din istoria noastră». Ne-am luat libertatea de a reproduce un fragment mai amplu din declarațiile lui Rosi, întrucît considerăm că acest cineaștii care are un cuvînt greu de spus astăzi merită

(Continuare în pag. 18)

de la A la Z

de Constantin POPESCU

HENIE Sonja

Actriță americană de film și campioană de patinaj artistic, născută la Oslo (Norvegia), la 8 aprilie 1912; moartă la 12 octombrie 1969. Supranumită «regina gheții», de trei ori campioană olimpică, S.H. care studiasse și baletul cu faimoasa Karsavina debutează în film, în Norvegia natală, în 1927: Șapte zile pentru Elisabeth. Notorietatea mondială în lumea filmului o va cunoaște însă odată cu retragerea ei de pe tărîmul sportului de performanță și semnarea unui contract strălucit cu casa americană 20th Century Fox pentru o serie de filme de un gen cu totul inedit, faimoasele «ice-show» (reviste pe gheață), introduse în contextul unor comedii abile cu intrigă stereotipă, dar agrementate cu gaguri de calitate, cu muzici antrenante: I-sau dat ca partenerii mai toți junii primii ai casei: Tyrone Power (Floarea de gheață, Steaua nordului), Don Ameche (Prințesa patinajului, Vraja albă), Richard Greene (Regina carnavalului), Ray Milland (Totul se întâmplă noaptea), John Payne (Serenada din valea soarelui, Iceland), Cornel Wilde (Romanț pe zăpadă). Cu timpul a devenit ea însăși o bună ingenuă de comedie, dar în 1943 n-a mai reînnoit contractul cu Fox. A mai avut doar două apariții pe ecran, în 1945 și în 1948, în două comedii: It's a Pleasure (RKO) și Countess of Monte-Cristo (Universal).

HENREID Paul

Actor și regizor american de film și teatru de origine austriacă, născut Georg Julius von Henried, la Trieste, la 10 ianuarie 1905. Își face studiile la Viena și, atras de teatru, renunță la pictură, afirmându-se în compania lui Max Reinhardt și, din 1934, în cîteva roluri de compoziție în filme (austriece) ca: Taina lui Carlo Cavelli (1934), Numai un comedian (1935). Stabilindu-se la Londra, apare pe ecran în roluri de compoziție, în filme ca: Regina Victoria (1937), Adia, d-le Chips! (1939) etc., după care din 1940, odată cu începerea războiului, emigrează în S.U.A., unde devine în scurt timp unul dintre cei mai apreciați actori ai casei Warner, în filme ca: Joan of Paris (1942), cu Michèle Morgan, Dor nestins (id.), cu Bette Davis, Casablanca (1943), cu Ingrid Bergman, H. Bogart, The Conspirators (1944), cu Hedy Lamarr, Devotion (1945), cu Ida Lupino, Of Human Bondage (id.), după S. Maugham, cu Eleanor Parker, The Spanish Main (id.), cu Maureen O'Hara, Minciuna (1946), cu Bette Davis, Song of Love (Schumann — 1947), cu Katharine Hepburn, Rope of Sand (1948), So Young, So Bad (1950), Stolen Face (1952), Deep in My Heart (1955) etc. În 1951 își face debutul ca regizor de film cu For Men Only, operă interesantă, de subtile notații psihologice ca și următoarele sale filme: A Woman's Devotion (1957), Girls on the Loose, Live Fast, Die Young (1960), Dead Ringer (1963) etc. Printre ultimele sale roluri de compoziție putem număra cele din: Four Horsemen of the Apocalypse (1961 — r: V. Minnelli), Operațiunea Crossbow (1964), Nebuna din Chaillot (1968).

HEPBURN Audrey

Actriță americană de film, teatru și TV de origine britanică, născută A. Hepburn-Ruston, la Bruxelles (Belgia), la 4 mai 1929. Una dintre figurile feminine de prestigiu ale ultimelor două decenii cinematografice. După studii de balet la Londra și un obscur debut la TV și în film (Risete în paradis — 1951), este remarcată de scriitoarea Colette, pe cînd turna în Franța, și i se dă (la sugestia acesteia) rolul titular din transcripția scenică a romanului Gigi, montată pe Broadway de Raymond Rouleau, piesă în care se afirmă ca o adevărată revelație. După un alt succes triumfal cu piesa Ondine de Giraudoux, este în sfîrșit lansată ca marele star feminin al anilor '50 în două filme care-i vor aduce laurii gloriei: Vacanță la Roma (1953 — r: William Wyler), cu Gregory Peck, pentru care primește premiul Oscar, și Sabrina (1954 — r: Billy Wilder), cu William Holden, Humphrey Bogart (candidată în finala pentru Oscarul pe 1954). Chipul ei cu trăsături unghiuloase, spiritualizate, cu ochii imenși, impune un tip modern de frumusețe feminină, în filme deosebit de variate ca Război și pace (1956 — r: King Vidor), cu Henry Fonda, Mel Ferrer, Mitră nostimă (1957 — r: Stanley Donen), cu Fred Astaire, Dragoste de după amiază (id. — r: Billy Wilder), cu Gary Cooper, Maurice Chevalier, Green Mansions (1958), de și cu Mel Ferrer, The Nun's Story (1959 — r: F. Zinnemann), The Unforgotten (1960 — r: John Huston), cu Burt Lancaster, Breakfast at Tiffany (1961 — r: Blake Edwards), cu George Peppard, The Children's Hour (1962 — r: W. Wyler), cu Shirley MacLaine, James Garner, Șarada (1963 — r: S. Donen), cu Cary Grant, Paris When it Sizzles (1964 — r: R. Quine), cu William Holden, My Fair Lady (id. — r: G. Cukor), cu Rex Harrison, Cum să furi un milion (1966 — r: W. Wyler), cu Peter O'Toole, Așteaptă pînă se întuneacă (1967 — r: Terence Young), cu Alan Arkin, Two for the Road (id. — r: S. Donen), cu Albert Finney. A mai realizat o frumoasă creație în versiunea TV a tragediei de la Mayerling (1957), alături de soțul ei (pe atunci) Mel Ferrer. Pare a se fi retras definitiv de pe ecran, pentru a se consacra vieții de familie.

HEPBURN Katharine

Actriță americană de teatru și film, născută la Hartford (Connecticut — S.U.A.), la 18 noiembrie 1906. Una dintre personalitățile ilustre ale ecranului. Actriță de geniu, se impune spărgînd canoanele frumuseții anilor '30, practicînd un joc liber, degajat de orice convenționalism teatral sau de orice șablon hollywoodian. Deja celebră pe scenă pentru interpretările ei din repertoriul shakespearian, K.H. se afirmă cu strălucire de la prima ei apariție pe ecran, în Motiv de divorț (1932), după piesa Clemence Dane, sub conducerea expertă a lui George Cukor, care avea să-i mai ofere ulterior ocazia unor noi succese în: Fiicele d-ului March (1933), Sylvia Scarlett (1936), Vacanță (1938) și Philadelphia Story (1940), creație distinsă cu premiul Asociației criticilor newyorkezi. Fără a abandona complet teatrul, K.H. se înscrie în primul rînd al marilor actrițe de film ale vremii, alături de Garbo, Davis sau Bergman, într-un lung șir de filme care-i dau prilejul să ridice arta interpretativă la rangul de artă de creație. De trei ori laureată a premiului Oscar — 1933: Focul sacru, 1967: Ghici, cine vine la cină, 1968: Leul în iarnă, de șase ori candidată, în finală, pentru același premiu — în 1935: Alice Adams, 1940: Philadelphia Story, 1942: Woman of the Year, 1951: Regina africană, 1955: Summertime, 1962: Lang Day's Journey Into Night, premiată la Veneția — în 1934: Fiicele d-ului March, la Cannes — în 1962: Long Journey... K.H. strălucește la fel de puternic și în toate celelalte filme (nepremiate), ca: Maria Stuart (1936 — r: John Ford), Pensiunea artistelor (1937), Leoparul Suzanei (1938 — r: Howard Hawks), Keeper of the Flame (1942), Dragon-Seed (1944), Undercurrent (1946), Song of Love (Schumann — 1947), State of the Union (1948), Omul care aduce ploaia (1956), Creierul electronic (1957), Suddenly Last Summer (1959), Nebuna din Chaillot (1969), Troienele (1971). Uimitor exemplu de longevitate artistică (40 de ani de carieră în film), K.H. figurează și azi în palmaresurile diverselor festivaluri cinematografice din lume.

film

(Urmare din pag. 17)

cunoscut mai îndeaproape. Crezul său artistic a fost în întregime tradus pe ecran. Plecînd de la fapte și date precise, izbutește să le încarce cu semnificații ce depășesc mult perimetrul întâmplării inițiale. Concepîndu-și filmul ca pe o reconstituire minuțioasă a împrejurărilor care au precedat așa-zisul accident, autorul invită tot timpul spectatorul la o dezbaterie pasionantă, lucidă, despre condiția individului care își asumă o responsabilitate socială și civică în societatea occidentală. Enrico Mattei nu a fost doar un om al petrolului, ci unul dintre cei care au văzut noile și necesarele raporturi economice ale Italiei, care au avut curajul de a înfrunta părerile oficiale. Deși pe ecran se vorbește mult despre cifre de afaceri, despre acțiuni, societăți, filmul se urmărește cu sufletul la gură, pentru că o tensiune specială îl însoțește de la prima pînă la ultima secvență; patosul, încăpăținarea cu care eroul își susține ideile, montajul extrem de dinamic, varietatea modalităților de a realiza flash-back-ul, originalitatea supraimpresiunilor, toate acestea îi conferă o strălucire aparte. Îmi îngădui să-l citez încă o dată pe Rosi care, invitat la o discuție despre «klimbajul» acestui film, a ținut să atragă atenția că nu problemele sintaxei cinematografice l-au interesat, ci găsirea tuturor modalităților de a scoate adevărul la iveală, de a-l face să plutească permanent în aer. Este un «memento» demn de reținut.

Desigur, mai există un centru de interes major în acest film: prezența masivă a protagonistului, Gian-Maria Volonté, actorul militant, actorul numărul unu al ecranului italian de astăzi, interpret înzestrat cu o forță dramatică ieșită din comun, cu un farmec aspru, colțuros. Nu întîmplător toate filmele politice italiene din ultimii ani îl au în fruntea distribuției pe Gian-Maria Volonté.

M. MIHAIL

PE ECRANE, PÎNĂ LA SFÎRȘITUL ANULUI

Afișul cinematografic al ultimelor săptămîni din '72 nu poate trece neobservat. Premierile românești anunțate sînt așteptate cu interes, întrucît este vorba de *Bariera*, realizat de Mircea Mureșan după cartea lui Teodor Mazilu, și de *Explozia*, în care sperăm să-l regăsim pe Mircea Drăgan cel de dinaintea B.D.-urilor...

După filmele de un riguros profesionalism și cu un coeficient de spectaculozitate remarcabilă care au fost *Marea evadare* al lui John Sturges și *Micul om mare* (Arthur Penn), programate în săptămîna care a trecut, ne mai așteaptă cîteva surprize plăcute. Este vorba, în primul rînd, de *Filiera* (titlu definitiv pentru *French Connection*), filmul lui William Friedkin, copleșit de Oscarurile (cinci la număr) ale anului 1971 și de creația actorului Gene Hackman, cunoscut din «N-am cîntat niciodată pentru tata» și «Jocul de-a moartea».

Filierei îi urmează, în ordinea interesului, un alt film cunoscut din relatările presei, *Joe Hill*, al cărui autor, Bo Widerberg, evocă chipul poetului și militantului sindical ce a dat titlul povestirii.

Dintre proiecțiile Festivalului filmului sovietic urmează să intre în circuitul obișnuit *Sfîrșitul Liubaviniilor* și *Legenda lui Rustam*. Dintr-un alt ciclu care a avut loc cu cîțva timp în urmă, Gala filmului polonez, s-a reținut pentru hrana noastră cinematografică cea de toate zilele o admirabilă realizare a lui Kazimierz Kutz, *Perla coroanei*, cu Olgierd Lukaszewicz în rolul principal (vezi fotografia de jos).

În sfîrșit, mai consemnăm desenul animat american *Ursul Yogi*, ai cărui autori sînt părinții serialului TV «Aventuri în epoca de piatră» (aviz amatorilor!), filmul iugoslav *Capcană pentru general*, comedia din R.D.G. *Bărbatul care a venit după bunică*.

tv

de Liviu TIMBUS

un juriu cu suflet de mamă

Proape două luni de la adjudecarea Salatierei de argint. Confruntarea de pe arena «Progresul» și foarte recente succese de la Barcelona au trezit subit o pasiune atît de generală pentru jucătorul cu rachetă, încît tenisul, pînă mai deunăzi foarte puțin cunoscut și îndrăgit de către noi toți, tinde să devină în țara noastră un adevărat sport de masă. Fenomenul rămîne unic în anele culturii fizice din România. De la o lună la alta, de la o zi la alta, o întreagă generație de băieți și fete au hotărît, cu pasiune și răbdare, să devină viitori tenismeni. Spectacolul acesta tonic și reconfortant poate fi sesizat cu ochiul liber și dv., stîmăți cititori, sînteți deja în măsură să apreciați această bucurie și fericită resurrecție a unei ramuri sportive, deoarece proaspeții prozeleți ai sportului alb își desfășoară activitatea peste tot. În parcuri, pe maidane, în liniștea străzilor cu sens interzis, pretutindeni unde băieții noștri pot întinde o frînghie între doi stîlpi și se întrec în a-și trimite mingi de toate calibre și esențele posibile, mînuind rachete de tenis și ping-pong sau chiar palme din lemn confecționate ad-hoc din platouri de bucătărie.

Vinovații principali pentru această veritabilă epidemie juvenilă — remarcabilă și de bun augur de altminteri — rămîn, evident, maeștrii tenisului românesc, prea binecunoscuții și îndrăgiții Năstase și Țiriac. Atît doar că niciodată și nici într-o altă țară din lume o competiție sportivă de acest gen n-ar fi putut trezi un atît de mare interes fără mijlocirea și influența categorică a micului ecran. O dată mai mult, mediile electrice și-au demonstrat uriașa lor forță de instrucție și persuasiune și mai cu seamă imensele lor posibilități de a prezenta modele ideale pentru marea masă a telespectatorilor.

Nimic rău în treaba aceasta. Portretul-etalon al comunicatorului, exemplul personal al acestuia pot determina efecte notabile, trezind în sufletul tînrului predispoziții latente, hrînind talentul virtual și limitînd incertitudinile. O întreagă sociologie a vorbit pe larg despre toate acestea, relevînd consecințele fericite sau dezagreabile ale procesului de identificare propriu culturii vizuale.

Dar de aici și reversul medaliei: difuzarea unor modele false, dar investite cu aceeași forță de atracție, propulsarea nonvalorilor și promovarea mediocrității pot beneficia deopotrivă, și grație micului ecran, de cel mai fertil teren posibil.

Lată de ce nu putem fi de acord cu modul în care continuă să se desfășoare una dintre cele mai populare emisiuni TV: «Steaua fără nume». La ora actuală, fericita idee care a generat organizarea unui asemenea concurs riscă să se devalorizeze sub năvala diletanțismului și a unor diagnoze critice propuse de un juriu cu suflet de mamă, comod și concesiv pe seama bugetului nostru de timp.

Vom remarca în primul rînd că feteșcanele preselectate, care luni seară fac primii pași pe ogorul artei sonore, sînt departe de a da impresia că participă la un concurs. Totul ne îndeamnă să bănuim că situația lor de fapt a fost revizuită cu grijă în prealabil și că la ora examenului toată lumea sosește cu păreri formate și certificate completate.

Defectuos și neconcludent ni se pare și procedul de notare. În locul tabloului electronic sau al unor notificări secrete și silențioase membrii juriului sînt invitați să se pronunțe prin viu grai, influențîndu-se reciproc, prima părere rămînînd de obicei dominantă. (Într-o asemenea situație nu înțelegem de ce nu s-a instituit de la bun început votul colectiv prin ridicarea mîinii!) Așa s-a întîmplat de pildă și la ultimul concurs. Prima decurență, hărăzită deocamdată cu o voce modestă, trasă prin distonări penibile, a fost apreciată drept bună din moment ce primul invitat al juriului a onorat-o cu 25 de puncte. De ajuns pentru ca toți ceilalți membri și odată cu aceștia și reprezentanții județelor Mehedinți, Bihor și Tulcea să ofere calificative asemănătoare. Cea de-a doua (singura care, eventual, merita clemența juriului) și apoi cea de-a treia s-au bucurat pe rînd de același sprijin părintesc, promovînd fără merite, ușor și nespun de simplu, în următoarea etapă a concursului.

În concluzie: numai cuvinte frumoase despre ideea unor asemenea emisiuni, pe care le așteptăm în continuare cu nerăbdare, dar nu înainte de a solicita onorabilului juriu ochi critic, putere de discernămint și o mult mai drastică revizuire a criteriilor de selecție și promovare.

drumeție

de GH. EPURAN

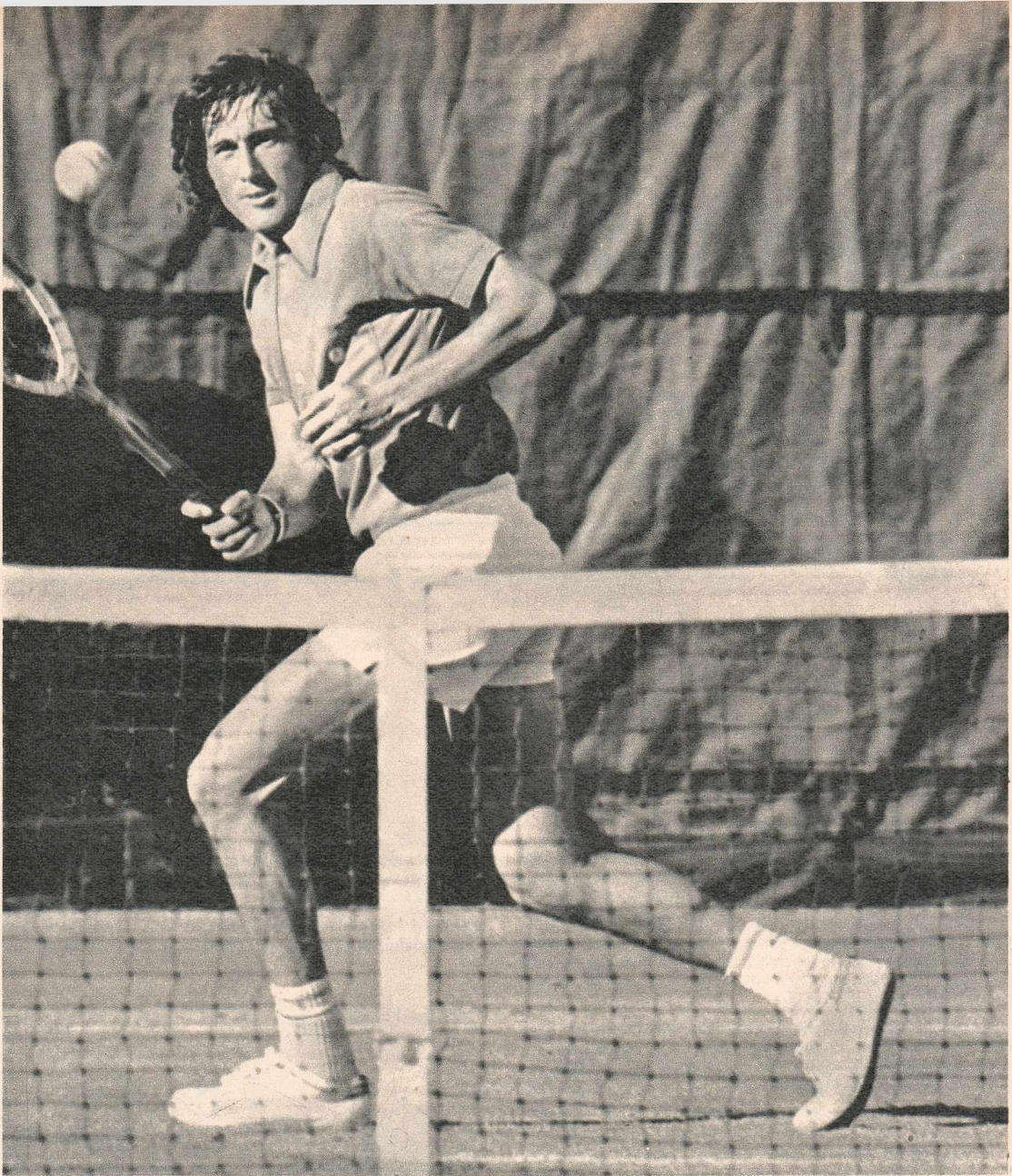
«mai sînt puține
pete albe în bucegi;
lăsați-le în pace!»

Cu o lună în urmă semnalăm în acest loc că au început, timid, câteva lucrări care pot însemna în viitor valorificarea turistică a Poienii Coștilei și Văii Cerbului din Bucegi. Rîndurile noastre («Visul prinde contur») au stîrnit — firesc — comentarii; au găsit sprijinitori și adversari. Poate nu aș fi revenit curînd asupra acestui subiect dacă o scrisoare sosită la redacție — din partea unui vechi și pasionat drumeț, Ion Ungureanu, I.O.R. București — nu m-ar fi pus pe gînduri. El îmi reproșă — fără menajamente — că am uitat numeroșii ani în care turismul a însemnat pentru mine rucsacul și busola, îmi reproșă că nu mai sînt un om de munte, devenind într-un fel și eu sclavul industriei turistice. Concluzia aceasta era generată mai puțin de ideea valorificării Poienii Coștilei și Văii Cerbului (la care s-au gîndit și alți oameni de munte) și mai mult de solicitarea adresată Ministerului Turismului de a se preocupa de amenajările necesare. Și corespondentul meu încheia: «Mai sînt puține pete albe în Bucegi. Lăsați-le în pace. Vreți să întîlnim și în aceste ultime unghere dragi adevăraților drumeți cutii de conserve, sticle, hîrtii, cîlți, ulei, praf, zgomotul cailor putere și nelipsitul răspuns: NU SÎNT LOCURI LA CAZARE etc.?»

Acest apel pornit din adîncul sufletului unui adevărat iubitor al munților, al adevăratei drumeții, nu m-a surprins, fiindcă nu a făcut decît să confirme credința mea că este nevoie de o vastă și temeinică acțiune pentru salvarea frumuseților munților și drumeției. Dealtfel, nu de puține ori am semnalat în această coloană ceea ce ar trebui făcut pentru a revedea cabanele-cabane și nu cîrciumi de altitudine, cabanierii-cabanieri și nu gestionari de bufete, potecile și marcajele refăcute, iar drumurile auto prezente doar acolo unde într-adevăr se justifică. Am făcut-o fiindcă, în ciuda impresiei cititorului nostru, am rămas un om de munte, un drumeț convins că, dincolo de a fi doar o ramură mai săracă a industriei turistice moderne sau un simplu mijloc de deconectare, drumeția este o minunată școală pentru tineretul nostru, o activitate care își răsfrînge binefacerile nu numai asupra sănătății, ci totodată influențează caracterele și completează educația celor ce o îndrăgesc cu adevărat și o practică regulat.

Dealtfel, chiar în visul de valorificare a Poienii Coștilei arătăm că *automobilul nu trebuie să urce pînă la ea, iar ca baze de cazare nu vedem hoteluri ultra-moderne, ci cabane-hotel, cu un confort impus de veacul nostru, dar nu cu luxul care ridică prețurile, făcîndu-le prohibitive pentru cea mai largă masă de drumeți, tineretul.*

Iată deci, tovarășe Ungureanu, că nu am abdicat de la convingerile omului de munte. Scrisoarea pe care mi-ai trimis-o m-a pus însă pe gînduri din alte motive: oare, într-adevăr, nu poate dispărea prăpastia care s-a creat între forurile turistice actuale și drumeție? Dumneavoastră nu vreți să apelați la Ministerul Turismului pentru rezolvarea problemelor drumeției de teama hotelurilor luxoase și a gazelor de echipament. Dar atunci la cine? Este drept că în puținul timp care a trecut de la constituirea sa, acest minister nu a găsit răgazul să se ocupe și de problemele turismului montan, ale drumeției noastre. Dar asta ne îndreptățește să credem că nu o va face și în viitor? Eu cred că trebuie să fim optimiști. Turismul montan are un rol prea important în ansamblul mișcării noastre turistice pentru a fi lăsat deoparte, atît ca mijloc de educație a tineretului cît și ca activitate economică internă și internațională. El a rămas pînă acum pe un plan secundar, fiindcă erau de rezolvat niște urgențe. Acum își cere însă drepturile și tot mai mult gîndurile și faptele diriguitorilor turismului nostru se îndreaptă spre munte. S-au și făcut o serie de investiții și se pregătesc altele. Este drept că deocamdată au intrat în sfera preocupărilor doar cele câteva stațiuni care privesc și spre turismul internațional; că hotelurile de primă categorie sînt bazele socotite necesare. Este un punct de vedere justificat poate, deși noi știm cît de mult lipsesc cabanele, potecile marcate și — mai ales — atmosfera turistică, tot mai mult înlocuită de cea de restaurant-bar. Trebuie să găsim însă mijlocul, argumentele cu care să convingem că și noi avem dreptate; să arătăm necesitatea cabanelor și a hotelurilor de categoria turist; a investițiilor mai mici, dar eficiente economic. Să semnalăm locurile care pot fi valorificate și cum pot fi valorificate. Dacă vom rămîne deoparte, căuțînd să ne apărăm locurile dragi prin lăsarea lor în starea de astăzi, nu vom realiza mare lucru. Nu existența în continuare a unor «pete albe» va salva drumeția noastră, ci o acțiune de modernizare în spiritul timpului, dar și în adevăratul spirit al turismului montan. Pe această linie și cercul de turism al I.O.R., pe care îl știam foarte activ cu cîțiva ani în urmă, poate contribui, după cum pot contribui toți cei ce iubesc cu adevărat muntele.

TRIUMFUL TALENTULUI

Asadar, inegalabilul nostru Ilie Năstase a realizat în încheierea sezonului de tenis din acest an un splendid event: cîștigarea «Marelui premiu F.I.L.T.» și a «Turneului campionilor». Jucînd în stilul său strălucitor, lliușă și-a luat o binemeritată revanșă asupra eternului și tenacului său adversar, Stan Smith, alungînd astfel amărăciunea milioaneilor de admiratori ferventi ai lui Năstase pentru înfrîngerea suferită în «Cupa Davis». Am dori să citim — în încheiere — un fragment din cuvîntul domnului Alan Heymann, președintele F.I.L.T., fragment care înfățișează poate cel mai bine talentul strălucit al laureatului: «Să-i mulțumim lui Ilie Năstase, cel mai merituos învingător al Marelui premiu F.I.L.T., pentru arta sa excepțională pe care a oferit-o tribunelor, în toate părțile lumii»...

PUBLICOM

ELNET - SATIN

Lac pentru fixarea părului, fabricat în R.P. Bulgaria după licența firmei «OREAL» — Paris:

- asigură coafurii durabilitate și o ferește de umezeală;
- dă părului o formă frumoasă și îi păstrează luciul și moliciunea naturală;
- se îndepărtează ușor și complet prin simpla periere a părului.

pharmachim
BULGARIA

megalopolisul modern

de Silviu BRUCAN

America anului 1972 oferă imaginea unei societăți în plină efervescentă—o societate în care revoluția în știință și tehnică cu răsturnările ei bruste în modul de viață, cu viteza în transport, comunicația instantanee, puhoiul informatic, destrămarea familiei și mutațiile profesionale produse de automatizare a creat perturbări necontrolabile în sistemul social. Concentrația maximă a tuturor acestor fenomene fără precedent se află în formula care a devenit familiară: *sufocarea urbană*.

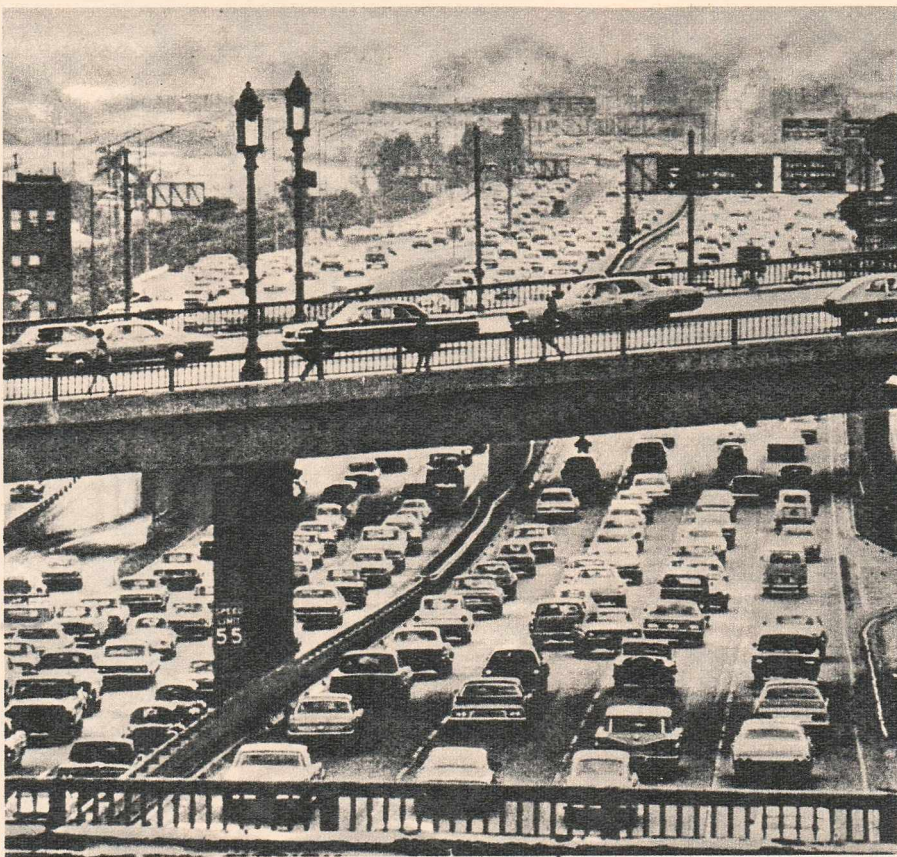
Noțiunile care exprimă fenomenele cele mai pregnante ale societății tehnologice americane — explozia rasială, nemulțumirea tineretului, contra-cultura stupefiantelor, fustelor scurte la fete și pletelor lungi la băieți, sufocarea circulației și poluarea mediului înconjurător, excesul de violență și creșterea în progresie geometrică a criminalității, descoperirea sărăciei în mijlocul abundenței, eliberarea femeii și replica dreptului la homosexualitate — toate sînt privite, adunate și calculate statistic, programate și computerizate, analizate și extrapolate în viitor în lumina uriașei mutații a unei mase de zeci de milioane de oameni dezrădăcinați în numai cîteva decenii din mediul rural în imense aglomerări urbane. Sociologii, urbanistii, psihologii sociali și psihiatrii au devenit mai importanți decît fizicienii atomiști, inginerii electroniști și econometriștii care ocupau scena cu zece ani în urmă. Iar faimoasa negare a negației hegeliene în țara celei mai înalte productivități și a progresului tehnologic își găsește suprema expresie în așa-numita *zero-growth theory*, teoria reducerii la zero a creșterii produsului social.

Los Angeles este modelul favorit al megalopolisului modern. Tabela creșterii populației pe decenii în procente este amețitoare: 351%, 103%, 212%, 115% etc. Dintr-un orașel liniștit cu numai 11 000 de suflete în 1880, metropola numără azi 7 milioane de locuitori peste ale căror capete planează ca simbol al urgiei poluării norul întunecat al așa-numitului *smog*. Aici sînt mai multe automobile pe cap de locuitor decît în orice loc din lume și cel mai ramificat sistem de autostrăzi; automobilistul este penalizat nu numai pentru depășirea vitezei, ci și pentru conducerea mașinii sub limita ei, delict denumit «obstrucția traficului». Transportul public este aproape inexistent, iar găsirea unui taxi este o adevărată performanță, spre deosebire de New York unde taxiurile sînt peste tot, eliminînd treptat turismele personale care nu mai au unde parca. Dar New Yorkul — și în special Manhattanul, inima lui — este strîmt, îngust, înghesuit, în vreme ce Los Angeles se întinde pe mii de hectare. Într-o seară, pentru a merge în vizită într-un alt colț al orașului, am avut de parcurs cu mașina peste 80 km, cam din București pînă la Cîmpina, ceea ce pe autostrăzile care străbat orașul durează o oră și ceva. Nu este de mirare că atunci cînd se vorbește de mobilitatea populației din Los Angeles, accentul nu cade pe mișcarea în afara lui, ci pe cea *dinîntul* lui. Statistica arată că din rezidenții orașului care în 1960 trăiseră timp de cinci ani într-o anumită casă, 51% s-au mutat într-o altă casă — record național și desigur mondial. Dealtfel, nici celelalte orașe americane nu se lasă mai prejos în privința exodului din centru — superpoluat și cu chirii exorbitante — spre suburbii: Washington, 48%, Chicago și San Francisco, 47%, St. Louis, 46%, Cleveland, 45% — ceea ce pare a fi o prelungire a lumii pe roți în permanentă mișcare, pe care o simbolizează civilizația automobilului. Și pe care psihiatrii o consideră ca una din cauzele nevrozelor — boala nr. 1 a Americii.

MULTIMEA SINGURATICĂ

În pofida aglomerației urbane, oamenii trăiesc izolați, singuratici, nu-și cunosc vecinii. *The lonely crowd* (Mulțimea singuratică) — titlul cărții lui David Riesman — a

rămăs o noțiune curentă în literatura socială, iar mai recent, cartea sociologului Louis Wirth «Urbanismul ca mod de viață» susține că impersonalitatea, anonimatul sînt însăși esența vieții în marile orașe. Cuvîntul magic este *privacy*, insularea de cei din jur. Fiecare se închide în enclava lui și nu mai vrea să știe nimic despre ceea ce

La Los Angeles sînt mai multe automobile pe cap de locuitor decît în orice loc din lume și cel mai ramificat sistem de autostrăzi; iar poluarea este în raport direct cu numărul automobilelor.

O imagine care a cutremurat America. Profesorul Wolfgang Friedman (în medalion) de la Universitatea Columbia, plecînd spre casă după terminarea unui seminar, a fost atacat, pentru a fi jefuit, de trei tineri, și opunînd rezistență, ucis. Șocul l-a constituit faptul că 11 trecători au fost martorii asasinatului, fără ca cineva să fi intervenit. Corpul victimei a zăcut pe caldarîm timp de cîteva ore (în imagine).

se petrece în afară. În marile blocuri de apartamente, persoane singuratice au murit fără ca timp de săptămîni de zile să se afle acest lucru. Moartea a trecut tot atît de neobservată ca și viața lor.

Cînd se lasă întunericul, oamenii se zăvorăsc în case, iar pe străzi trec grăbiți, ferindu-se parcă să-i vadă pe ceilalți trecători. Creșterea criminalității, excesul violenței în filme și programe de televiziune, în magazinele ilustrate și în literatura polițistă — toate au creat o ambianță și mai propice privatizării. Folclorul a creat și o expresie tipică: *why stick my neck out?* — de ce să scot gîtul afară?

În luna octombrie, America a fost cutremurată de o crimă pe cît de odioasă, pe atît de evitabilă. Profesorul Wolfgang Friedman de la Universitatea Columbia, autorul unor reputeate lucrări de drept internațional, terminase un seminar la 8 seara și se îndrepta pe jos spre casă, trecînd pe o stradă întunecoasă, *Amsterdam Avenue*. El a fost atacat de trei tineri care practicau ceea ce se numește *hold-up* sau *mugging* — procedură rapidă de furtișag pe stradă de portofel sau geantă, ceas și bijuterii, care de regulă este cauza golirii străzilor cînd se lasă noaptea — *after dark*. Profesorul Friedman, cunoscut ca un bărbat sportiv, în pofida celor peste 60 de ani ai săi, s-a împotrivit

atacului și a angajat o luptă cu cei trei. Unul din aceștia a scos un cuțit și i-l a împîlnat în piept, nimerind în inimă — lovitură fatală.

Șocul l-au produs însă constatările revelatoare ale poliției: scena atacului și a luptei a fost văzută (un ziar scria «vizionată») de 11 persoane, dintre care două l-au recunoscut pe profesor, fără ca vreunul să fi intervenit sau să fi strigat măcar pentru a alarma poliția, iar corpul victimei a zăcut pe caldarîm «timp îndelungat» — nu s-a precizat cît a durat pînă a venit poliția.

Comentariile din presă, la radio și televiziune au fost incisive. Am reținut dintr-o scrisoare a unui psihiatru publicată de un ziar newyorkez: «Într-o civilizație a concurenței, ca a noastră, raporturile dintre membrii societății sînt de luptă. Interesele sînt contradictorii. Deviza este: tu sau eu. Morala este cea a gladiatorului. Criteriul valorilor este pragmatic. Rezultatul decide adevărul. Ceea ce reușește este bine. Totul este în avantajul învingătorului. Într-un asemenea climat, sentimentul de solidaritate n-are sens, afectivitatea devine un lux nu numai inutil dar și periculos în jungla socială».

Poate tocmai de aceea strigătul pentru omenie și umanism răsună atît de puternic în universități, în mișcarea pentru pace în Vietnam, în lupta negrilor pentru drepturi civile, în literatura contemporană americană. Marea tradiție a poporului american de omenie și generozitate, compasiunea lui familiară pentru cel oprimat — *the underdog* — își găsesc o expresie nouă în mișcarea acestor forțe sociale contemporane.

STRESS

Unul dintre efectele vieții urbane care preocupă în prezent pe oamenii de știință americani este sănătatea mintală. Un grup de psihologi și psihiatri, sub conducerea dr. Thomas Rennie de la Universitatea Cornell, a întreprins timp de opt ani un studiu-anchetă într-un cartier comercial central din Manhattan, inima orașului New York. Ancheta a cuprins 1 660 oameni din diferite categorii sociale și profesionale, iar rezultatele ei au fost publicate recent în editura McGraw Hill. *Stress* — această noțiune engleză care a căpătat circulație internațională pentru a defini starea de încordare psihică și mintală a omului contempo-

ran — se află la mare cinste în Manhattan. Numai 18,5% din subiecții studiați se prezintă în stare perfectă de sănătate mintală, fără simptome emoționale deosebite. 58,1% prezintă tulburări ușoare, moderate, de genul tensiunii nervoase, iar 23,4% constituie cazuri serioase de nevroze sau deranjamente psihomintale de natură a împiedica orice activitate socială regulată. Este semnificativ că toți

Marile metropole americane oferă asemenea imagini elocvente ale megalopolisului modern. În pofida aglomerării urbane, oamenii trăiesc izolați, singuratici.

cei cu tulburări ușoare sau moderate sînt în cîmpul muncii sau desfășoară o anumită activitate pentru cîștigarea existenței, iar dintre cazurile serioase pe care cercetătorii le consideră în categoria celor care necesită o îngrijire psihiatrică în instituții speciale, circa o jumătate sînt de semeni nevoiți să-și cîștige existența printr-o muncă mai mult sau mai puțin regulată.

Dr. Leo Srole, sociolog și psihiatru, subliniază că rezultatul anchetei este reprezentativ nu numai pentru populația albă din centrul Manhattanului, ci și pentru cartierele centrale din alte orașe mari americane.

Toate acestea explică de ce pe agenda administrației americane problema marilor concentrații urbane, cu toate implicațiile sale, este înscrisă ca sarcină prioritară.

sala pașilor pierduți

de Sergiu ANDON

negustoria cu icoane

A început prima parte a procesului speculanților de icoane. Este judecat un lot de negustori clandestini a cărui urmărire a început cu 13 luni în urmă, a cărui arestare a făcut vilvă printr-o despuierii de comori, a cărui anchetă a dezvăluit practici și stări de lucruri neașteptate în activitatea salariaților «Consignatiei». Pentru ultima categorie de surprize cauza a fost disjunsă; ancheta continuă. vom informa cititorii la timpul potrivit.

Acum se dezbate însă actele de speculă propriu-zisă. Procesul aruncă un fascicul de lumină asupra uneia dintre cele mai triste și mai dăunătoare manifestări infracționale comise în ultimii ani.

Multe decenii a existat printre unii părerea greșită că valorile artistice existente pe teritoriul nostru nu sînt comparabile cu cele din țările în care a triumfat goticul ori s-a plămădit Renașterea. Între timp, mănăstiri pictate naiv și construcții rurale meșterite de anonimi nu așteptau decît să fie scoase în evidență. Dar mai mult decît acestea, cu valoarea și mai subestimată decît ele, pe pereții dinspre răsărit ai caselor țărănești spînzurau afumate, înfolfite în ștergare, alte comori. Icoane pe sticlă și icoane pe lemn.

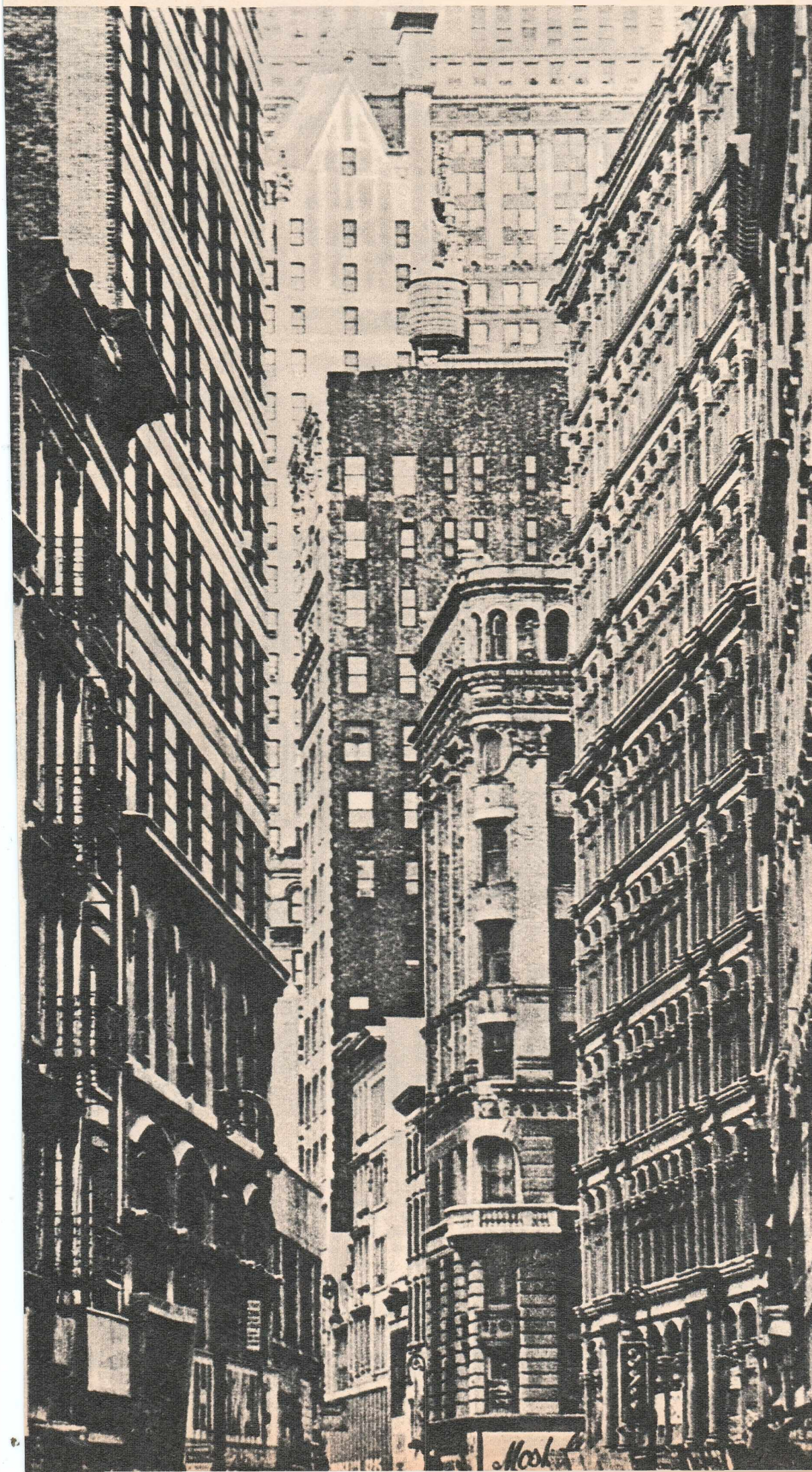
Au trebuit să treacă ani, a trebuit să apară o «modă» favorabilă, inițiată de alții, ca să ne dumiirim și noi că vorbeam în proză.

Casele țărănești au început să fie bătute sistematic de fel de fel de marchitani. Unii se deplasau personal, alții foloseau «rețelele» deja existente ale colecțiilor de zdrențe, fulgi și sticle goale. Asistenți la serile brigăzilor științifice ori absolvenți de cursuri agrozootehnice, sătenii cedau cu dezinvoltură icoanele bătrînești, de pomană, pe un kil de țuică ori, cum s-a întîmplat chiar cu unii dintre cei acum judecați, pe oale și pe cratițe emailate. Pe măsură ce bizarii «credincioși» de la oraș s-au înmulțit iar icoanele s-au împuținat, posesorii primari ai valorilor de artă s-au mai șmecherit și nu le mai cedau de dragul unui capac cu smalt.

Invazia neoconchistadorilor n-a fost lipsită de păcatele strămoșilor de același tip. În unele locuri jecmănitorii au umflat obiectele mai mult sau mai puțin cu forța, în alte locuri în urma lor au fost reclamate furturi, indivizi cu meserii certe și-au abandonat brusc treburile obișnuite, oameni fără ocupație s-au căpătuit peste noapte. Ion Manolache — șofer la I.C.R.M. — Nicolae Tiță — sudor — au devenit într-un scurt concediu medical colecționari și cunosători de artă. Teodora Ieremia din București, str. Petre Gheorghe nr. 37, a comercializat în 7 ani 200—250 de icoane cu valoare artistică, la locuința ei fiind găsite alte 232 de asemenea obiecte gata să ia drumul speculei.

Instrucția cazului a întîmpinat mari dificultăți. În afara a 986 de piese găsite la domiciliul celor 9 inculpați ori în ascunzătorii de la alte locuințe s-a putut reconstitui o activitate minimală de înstrăinare a valoroaselor icoane în jurul numărului de 550—600. Nu știm dacă muzeele noastre au obținut fie și a zecea parte din ele. Cifra de afaceri, tot minimală, este apreciată la suma de 1 100 000 lei.

Ceea ce e mai trist, în afara inechității create de orice comerț speculativ, este că urma multor comori s-a pierdut mai înainte de a se vorbi despre ele.

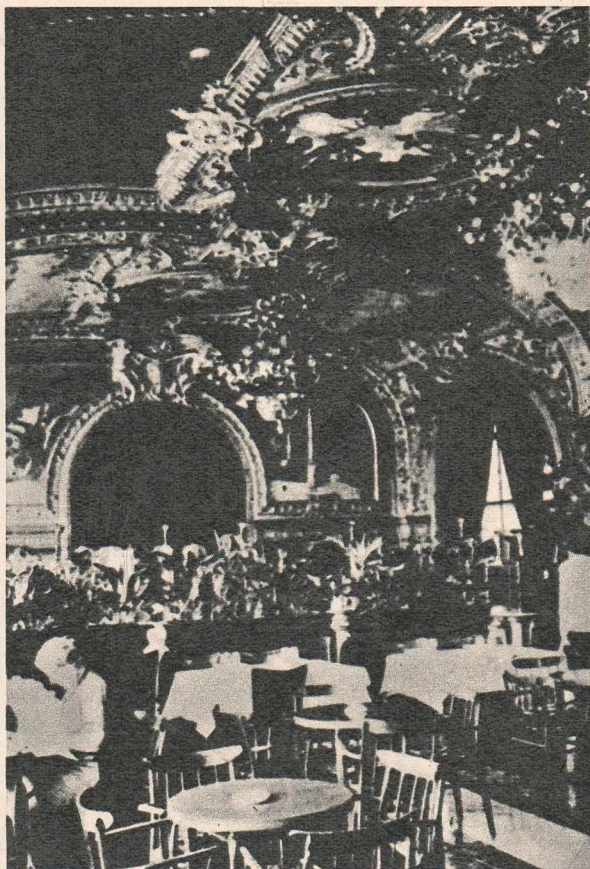
ARTISTUL MOARE MOARE ARTIST...

Către sfârșitul secolului trecut se dădeau în București niște spectacole mult gustate, organizate de vestitele panorame și menajerii în care apăreau, seară de seară, marii «artişti» ai vremii: maimuțele și urși dresați. Introducerea cinematografului a făcut ca aceste «localuri de desfătare artistică» să dispară, astfel că dobitoacele specializate în arta dansului după muia și tobă să ajungă în stradă. Cum însă artistul moare tot artist, ursul și maimuța și-au continuat nobila meserie învățată, jucind — e drept, cu umilință și lipsă de dăruire — pe trotuare, la rispițiile marilor străzi. Reprezentațiile acestea la care asistau mulți trecători, foarte puțin aruncând cîte un gologan la picioarele dresorilor respectivi, se terminau, invariabil, cu sărutul prietenos dat de urs stăpînului care-l ținea în lanț, și cu gestul pretențios și agresiv al maimuței dornice să-și obțină bucata de zahăr convenită ca onorar. Acești bravi artiști ai străzii mai puteau fi văzuți în București prin anii 1935-1938; apoi au dispărut.

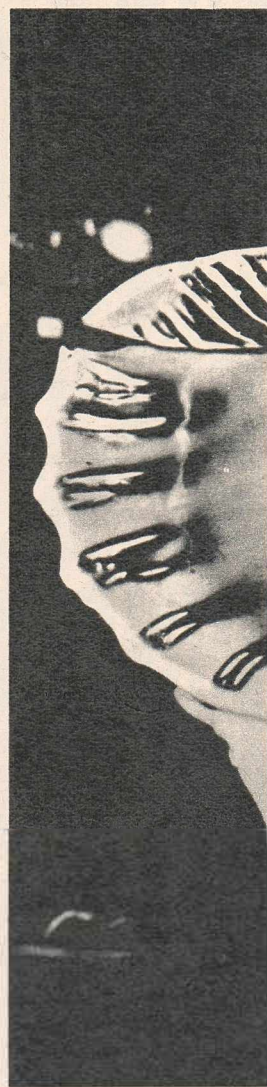
ANUL NOU E PE APROAPE...

...iar fabricile de jucării se pregătesc în consecință. Firma britanică Carolan din Brighton, de pildă, a pregătit o strălucită colecție de căței, pisicuțe, șorice și alte dibanii adorabile de copii. Sînt confecționate dintr-un material sintetic sugerînd o blană mătăsoasă, în culori pastel de mare efect; sînt lavabile, neinflamabile, relativ ieftine. Cădoul ideal — precizează prospectele de lansare a produsului.

RESTAURANTUL GĂRII — MONUMENT ISTORIC

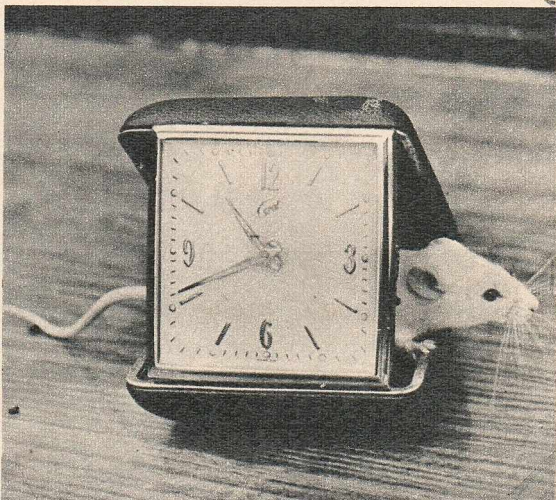
De restaurantul gării Lyon e vorba. Inițialele P.L.M. aparțin uneia dintre cele mai mari companii feroviare din Franța și în același timp desemnează traseul magistralei exploatare de ea: Paris-Lyon-Méditerranée. În anul 1901, președintele de atunci al Republicii Franceze, Emile Loubet, a inaugurat fastuoasele saloane ale restaurantului gării din Lyon. Unul dintre aceste saloane (în fotografie), denumit «de aur», este decorat cu 45 de picturi murale reprezentînd principalele orașe deservite de P.L.M. și semnate de artiști iluștri: Maignan, Chabas, Burnand, La Touche, Calbert. Pentru conservarea acestei comori, sala restaurantului a fost clasată recent monument istoric și catalogată imediat după braseria La Cigale din Nantes.

GHIOCU
CU
NOROCU...

CHIT-CHIT ȘI TIC-TAC

Nimeni nu pricepe de ce șoricelul acesta delicat s-a aciuat în ceasornicul deșteptător. În lumea noastră poluată sonor, ființa asta neînțeleasă n-a găsit însă un loc mai bun pentru clipele ei de liniște decât în tic-tacul monoton, și nici măcar clopoțelul sunând exasperant la ora deșteptării nu-i tulbură repausul.

BRAVO, LEANDRO!

Intr-un entuziasm delirant, trei mii de spectatori l-au aclamat minute în șir pe pianistul Leandro Aconcha, din Malaga, în vîrstă de 6 ani. Recitalul a avut loc — e bine să reținem amănuntul — în aula Conservatorului «Giuseppe Verdi» din Milano, frecventată îndeobște de un public cunoscător și, în consecință, extrem de pretențios.

Luna aceasta s-a deschis la Paris o originală și foarte interesantă expoziție de rarități biologice marine și oceanice. Printre exponate, acest superb exemplar de scoică Charonia tritonis, găsită în apele Insulelor Comore.

cititori căt-re cititori

Pentru a putea insera un număr mult mai mare de adrese la această rubrică, vom folosi prescurtări pentru anumite teme foarte solicitate. Astfel, teme diverse = D; automobilism = A; cinema = C; enigmistică = E; filatelic = Ft; literatură = L; limbi străine = Lb; muzică = M; prietenie = P; sport = S; teatru = Te; tehnică = Th; viața tineretului = T; schimb de foto actori = Fa; schimb de ilustrate = V

Următorii cititori doresc să corespundă:

Ciută Iancu, 19 ani, topograf, Moinești, str. Schelei, bl. E 1, et. II, ap. 11, jud. Bacău: D, Fa, V; Avram Veniamin, 17 ani, elev, București, sect. 5, str. Radu Vodă nr. 24 A: C, M, P, T; Nistor Maria, 18 ani, Tg. Mureș, str. Delavrancea nr. 8: D, V; Popescu Daniela, Craiova, cart. Valea Roșie, bl. J5, sc. 3, ap. 15: D, V; Popescu Vasile, stud., București, sect. 7, Splaiul Independenței nr. 204, complex stud. Grozăvești, bl. B, cam. 237: L, P, S, Fa, V; Grigor Gavrilă, 28 ani, funcționar, com. Ulmeiu nr. 198, jud. Maramureș: V; Chiță Mariana, 19 ani, elevă, Bacău, str. Spiru Haret nr. 6: D, V; Costanș Radu, 21 ani, stud., Iași, str. Procopie nr. 18: D; Preoteasa Lucica, 18 ani, elevă, Toplița, str. Gării nr. 9, jud. Harghita: M, P, V; Marinescu Tanța, 30 ani, București, sect. 5, str. Yigoniei nr. 8, bl. 10, sc. E, et. I, ap. 135: antropologie, lingvistică; Negru Claudiu, 23 ani, stud., Timișoara, complex stud., cămin nr. 7: D, V; Manta Geta, 19 ani, com. Garoafa, sat Bizighești, jud. Vrancea: M, P, V; Pop Teodor și Pop Dan, com. Bobilna, sat Suarăș, jud. Cluj: geologie, educație pionieră, turism, V; Păduraru Emilia, 18 ani, elevă, Botoșani, str. Spătari nr. 30: D, V; Kimak Dusanka, com. Peregu Mare nr. 396, jud. Arad: D; Cojocaru Aurica, 18 ani, elevă, com. Guguști, cart. nou, jud. Vrancea: M, V; Brebu Eugeniu, Caracal, str. Libertății nr. 39, jud. Olt: P, Fa; Drăghici Aurel, 16 ani, elev, com. Brazi, jud. Prahova: istorie, geografie, medicină, L, M, C, Ft, Fa, V; Feneșer Constantin, Brașov 11, str. Neptun, bl. 6, sc. B, ap. 12: etică, M; Nedelcu Mihaela, 17 ani, elevă, Pitești, str. Craiovei bl. 12, sc. B, et. IV, ap. 18: P, M, T, V; Alexandrescu Veronica și Birsan Mariana, 23 ani, Brașov, str. Neptun nr. 3, bl. 110, sc. A, ap. 14: D, V; Tătaru Mariana și Stănilă Georgeta, 18 ani, eleve, Brăila, cart. 1 Mai, str. Tecuci nr. 18 bis: D, Fa; Anghelescu Ion, 17 ani, București, sect. 5, Jilava, Șos. Giurgiului nr. 257: D, V; Onofrei Maria, Dorohoi, str. Livedeanu nr. 3: D; Pop Terente, 24 ani, pedagog, Timișoara, str. Daliei nr. 13: artă fotografică, Ft, P, V; Nicola Mariana, 17 ani, elevă, Cluj, cart. Gheorghieni, Aleea Rășinari nr. 4, et. VII, ap. 31: D, Fa; Repede Magdalena, secretar, com. Golăiești, jud. Iași: P, V; Cotescu Teodor, 23 ani, stud., Brașov, str. Memorandului nr. 16, căm. stud. nr. 2: D, V; Contur Pacuța, funcționar, com. Golăiești, jud. Iași: D, Fa, V; Szabo Emma, 23 ani, vînzătoare, Brașov, str. Podu-lui-Grid nr. 3 a: V; Vornicu Georgeta, elevă, Ploiești, str. Gh. Dimitrov nr. 2, bl. 26, sc. A, et. IV, ap. 24: D, Fa, V; Gimondi Marius, 22 ani, strungar, Hunedoara, Aleea Oțelariilor nr. 1 A, bl. C M 5, sc. A, et. III, ap. 125: D; Ghenoiu Viorica, 29 ani, tehniciană, Moreni, str. Eroilor nr. 19, jud. Dimbovița: D, V; Ciobanu Mariana, 19 ani, elevă, Mangalia-Sud, str. Rozelor nr. 2, bl. B, et. IV, ap. 11: D, Fa, V; Cozma Vasile, Timișoara, str. Daliei nr. 8: S, V; Velea Nicolae, 20 ani, lăcătuș, Corabia, str. D-tru Buzdun nr. 102, jud. Olt: P, V, schimb de fotografii originale; Carlat Georgeta, 28 ani, contabilă, București, sect. 4, Aleea Lozricoarei, bl. H 15, sc. 3, ap. 59: D, V; Popescu Gabriela, 19 ani, Pitești, str. Mărășești nr. 40: M, S, V; Kovacs Emeric, Timișoara, str. Tigruului nr. 7: D; Romanic Mihai, 19 ani, electronist, Iași, str. Vasile Lupu nr. 108, bl. C 3, sc. A, ap. 1: arte plastice, M, P, S, Fa, V; Radu Rodica, 17 ani, elevă, Constanța, Bd. Al. Lăpușneanu nr. 15: matematică, L, M, P, Fa, V; Crăiescu Nicolae, 23 ani, electrician, Pitești, cart. Războieni, bl. C 9, sc. E, et. I, ap. 12: M, P, V; Ojog Luca, 25 ani, com. Hemeiuși, str. Liliiec nr. 292, jud. Bacău: istorie, E, L, P, V; Iancu Vasile, 18 ani, elev, Urlați, str. Smîrdan nr. 3, jud. Prahova: M, P, V; Daicer Marian, 20 ani, tipograf, Brăila, str. Republicii nr. 102: O.Z.N., E, M, P, V; Moise Laura, 18 ani, elevă, Constanța, str. Marin Dincă nr. 53 bis: P, T, Fa, V; Tanislav Valter, 18 ani, București, sect. 6, of.p. 69, post-restant: D, schimb de discuri; Popescu Nina, 22 ani, stud., București, sect. 3, str. Matei Voievod nr. 8: D, V; Mareș Nora, București, sect. 4, Bd. Leontin Sălăjan nr. 18, bl. B 3 bis, sc. 2, et. IX, ap. 89: V, schimb de motive naționale; Dobrițoiu Ionel, 24 ani, medic, com. Cernișoara, jud. Vâlcea: V; Năstase Emilia, București, sect. 6, Calea Alexandriei nr. 79: Fa, V; Gălățeanu Petre, stud., Iași, complex stud. Tișgușor-Copou, cămin 3, cam. 47: D, V; Dogaru Victor, 29 ani, funcționar, Giurgiu, str. Cuza Vodă nr. 14: Lb, P, V; Geismaier Alexandru, 18 ani, elev, Rîșnov, str. F.S.R., bl. H, sc. A, ap. 1, jud. Brașov: M, P, V; Ardeleanu Florentina, 20 ani, stud., Sibiu, str. Strungului nr. 43: L, M, P; Papa Enisei, 23 ani, Deva, str. Zamfirescu, cămin 2: M, schimb de reviste; Pascal Doina, 17 ani, elevă, Iași, str. Nicolina nr. 62: P, V; Andrieș Fery și Andrieș Gigi, strungari, Rîșnov, str. Libertății nr. 12: A, Ft, L, V; Iakob Edit, elevă, Tg. Mureș, str. Moldovei, bl. D 8, et. III, ap. 15: P, Fa, V; Cercel Aurora, 32 ani, Botoșani, Calea Națională nr. 407: D, V; Costev Dan, 22 ani, laborant, București, sect. 1, str. Rossini nr. 1 A, sc. A, et. I, ap. 3: D, V; Cotrută Tinața, 17 ani și Bercea Eugenia, 19 ani, elevă, Botoșani, str. D. Ghera nr. 30 B: L, V; Roșu Rodica, 20 ani, stud., Brașov, str. Memorandului, căm. stud. nr. 5: D; Brușenscki Vera, 17 ani, București, sect. 4, str. Petre Inescu nr. 6: D; Negru Silvia, 16 ani, elevă, Petroșani, str. Oituz nr. 5, sc. 1, ap. 8, jud. Hunedoara: M, P, S; Bejenaru Elena, 20 ani, Pitești, cart. Războieni, bl. C 9, sc. A, et. II, ap. 18: filozofie, istorie, T, V; Anghel Ionel, 18 ani, București, sect. 3, Bd. Muncii nr. 98, bl. E, sc. B, et. I, ap. 16: P, V; Panait Adriana, 17 ani, Elorie-Nord, Bd. 23 August nr. 6: P, V; Dancsik Gheorghe, Arad, str. Ocsko Terezia nr. 33: D, Fa, V; Stan Maria, 19 ani, Aiud, str. I. Creangă nr. 17, jud. Alba: V; Dicu Ionuț, 19 ani, Săcele, str. Lungă nr. 64, jud. Brașov: M, Te; Negosian Maria, 19 ani, elevă, Constanța, str. Theodor Burada nr. 23: L, P; Țițaș Gigela, 16 ani, elevă, Sighetul Marmăției, cart. C.E.I.L., str. Unirii, bl. 15, sc. I, ap. 30, jud. Maramureș: P, Fa; Munteanu Nely, 21 ani, com. Guguști, jud. Vrancea: D, V; Negulescu Cristian, 19 ani, elev, Brașov, Calea București nr. 49, bl. B, sc. A, ap. 9: D; Lipovanciu Gheorghe, 19 ani, elev, Rădăuți, str. V.I. Lenin nr. 38: M, P, S, V, schimb de insigne sportive; Bucșa Viorel, 25 ani, strungar, Brașov, str. Înfrățirii nr. 2, bl. 2, ap. 56: V; Zudor Otilia, Sighișoara, str. Caraiman nr. 9: D.

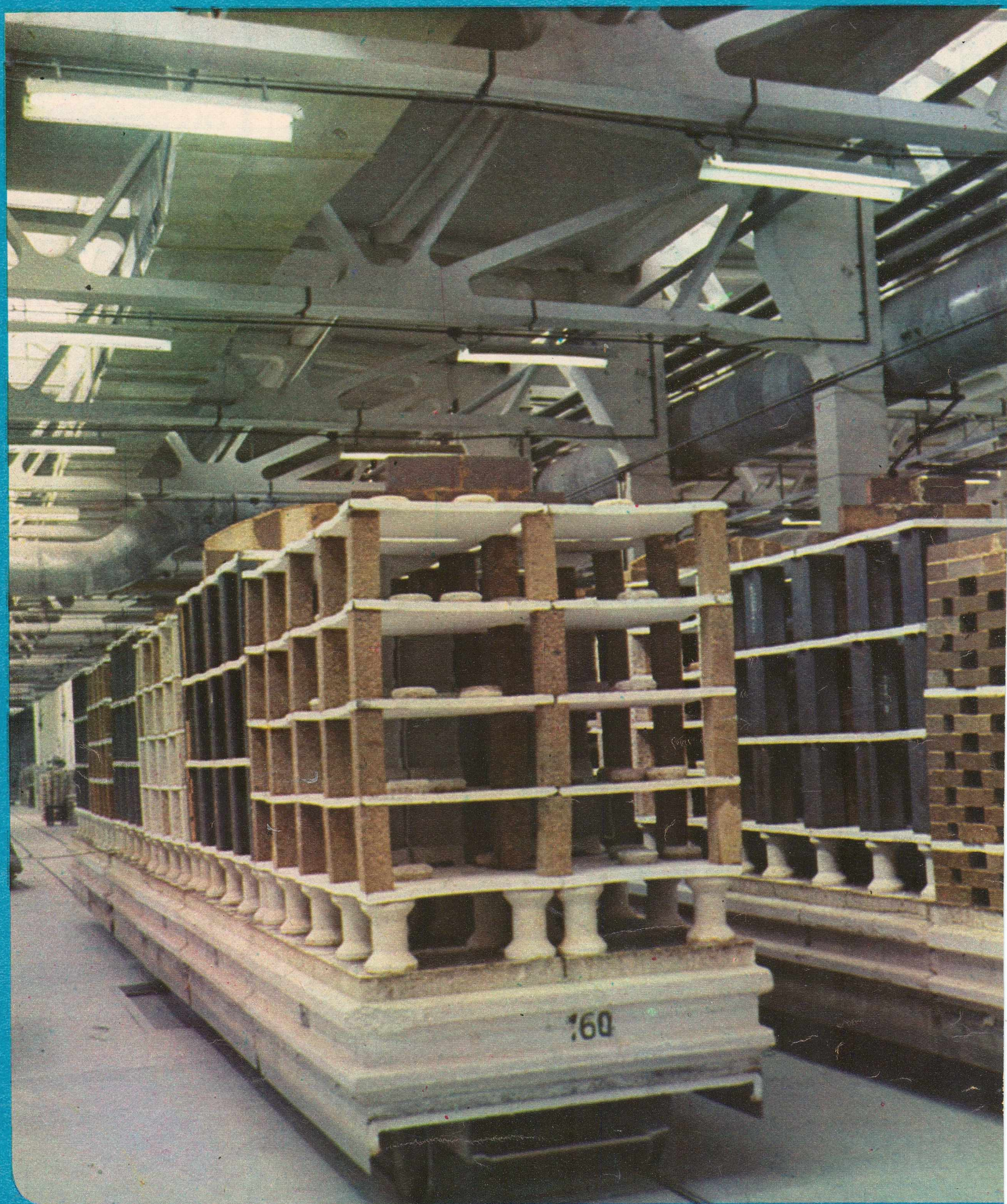

Nr. 50 (914)

CUPON
DE PARTICIPARE
«CITITORI CĂTRE CITITORI»

325 CAPACITĂȚI DE PRO

DUCTIE

Trustul de instalații și montaje din Brașov își desfășoară activitatea pe cuprinsul a 10 județe, consemnând realizări de mare importanță economică. Doar în câțiva ani, trustul a participat nemijlocit la punerea în funcțiune a 325 de capacități productive. Menționăm: construcția fabricilor de zahăr din Oradea, Luduș și Tg. Mureș, lucrări de dezvoltare la fabrica similară din Bod, extinderi la fabrica de ciment Turda, precum și la fabricile pentru industria lemnului de la Blaj, Sebeș, Comănești-Bacău, Gherla, Dej și Sighet; o nouă fabrică de mobilă la Gheorghieni, o filatură la Miercurea-Ciuc, o fabrică de șuruburi, una de amidon și alta de brânzeturi la Tg. Secuiesc. La Cluj a realizat combinatul de produse din carne și a extins fabrica «Armătura», iar la Turda — una dintre cele mai mari fabrici de ceramică — «Electroceramica». La Oradea a construit o fabrică de prefabricate de beton și beton celular, iar la Aleșd — un combinat pentru materiale de construcții cuprinzând fabrici de var, ciment și azbociment. Întreprinderea «Independența»-Sibiu a fost dotată, cu ajutorul trustului, cu noi secții de prelucrare și turnătorii. Tot la Sibiu a fost dată în funcțiune uzina de piese auto.

Pentru industria alimentară s-au construit fabricile de bere de la Sibiu și Bacău, unde a intrat în funcțiune și o fabrică de malț. La Brașov au intrat în producție o fabrică de malț și o moară, iar la Sibiu și la Cluj câte o fabrică de piine.

Industria ușoară este reprezentată în activitatea Trustului de instalații și montaje din Brașov cu lucrări de dezvoltare ale filaturii și fabricii de covoare de la Cisnădie, ale filaturii și țesătoriei din Tâlmăciu, ale țesătoriei de lină din Sibiu, ale țesătoriei de mătase din Sighișoara, ale filaturii și fabricii de produse ceramice din Zalău.

Instalațiile de alimentare cu apă potabilă și industrială realizate de trust au asigurat cantitățile de apă necesară pentru localitățile Odorhei, Zalău și Sibiu.

Pentru Ministerul Turismului s-au executat lucrările de montaj ale telefericului din Poiana Brașov, cu cabine de 40 de persoane, s-au construit hotelul «Sport», telefericul din Predeal, aripa nouă a hotelului «Carpați» din Brașov, impozantul hotel «Dacia» — cu opt niveluri — din Oradea, «Bradul» din Miercurea-Ciuc și alt hotel cu 8 etaje la Odorheiul Secuiesc.

Din cadrul industriei constructoare de mașini trebuie menționate lucrările de dezvoltare ale unor uzine brașovene, o turnătorie de neferoase la Cluj și noua fabrică «Armătura» de la Zalău.

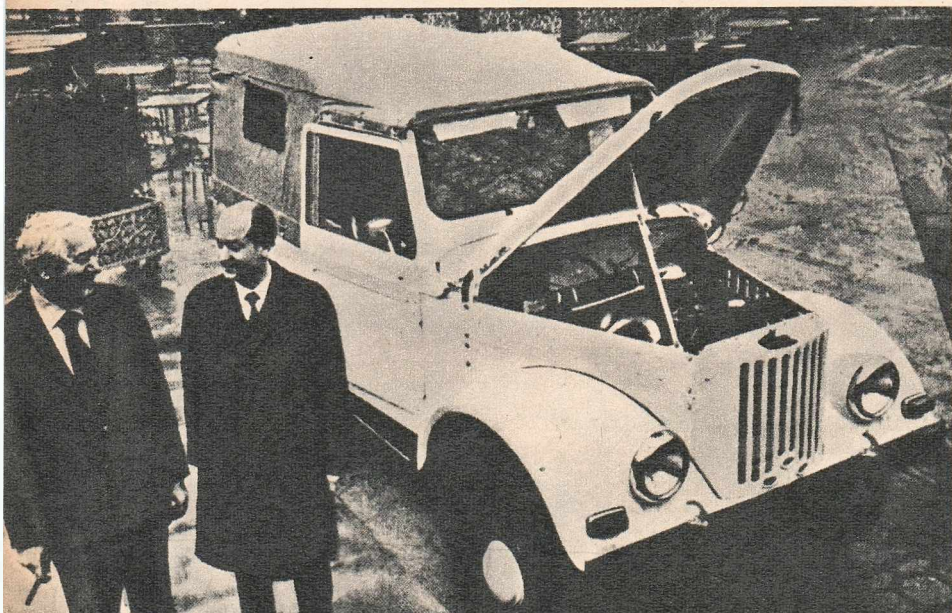
Sectorul de locuințe numără numai la Brașov peste 15 000 apartamente predate, în bună stare de utilizare, în decurs de numai 4 ani, iar la Satu Mare s-au dat în folosință 650 apartamente într-un timp record de numai 5 luni.

SUBIECTE

glob comentariu foto

autoturisme românești pe piața americană

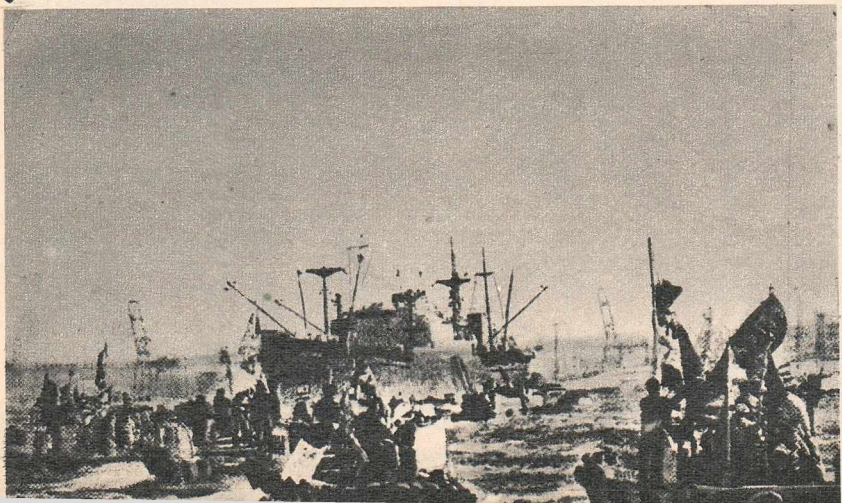
Fotografia, reprodusă dintr-un recent număr al săptăminalului american «Time» și însoțind un comentariu consacrat intensificării relațiilor comerciale dintre S.U.A. și țările socialiste, consemnează prezența de prestigiu pe piața americană a autovehiculului românesc «M-461» pentru toate tipurile de drumuri.

la sydney, la yokohama, ca și pretutindeni

Încetarea războiului din Indochina, semnarea neîntârziată de către Statele Unite a Acordului stabilit cu R.D. Vietnam și restabilirea păcii în această zonă iată cerințe exprimate cu fermitate în aceste zile de opinia publică din diferite părți ale globului. Fotografia de sus înfățișează un aspect de la o demonstrație la Sydney (Australia), în care s-a cerut ca S.U.A. să-și retragă trupe-

le din Asia de sud-est și să pună capăt neîntârziat acțiunilor militare. În fotografia de jos, pentru a-și exprima opoziția față de războiul din Indochina, față de folosirea portului Yokohama de către navele de război americane, docherii au constituit un baraj din ambarcații uriașe în fața cheiurilor, împiedicând plecarea unor nave militare americane cu destinația Vietnamul de sud.

HELSINKI

reuniunea pregătitoare

După adoptarea prin consens a textului regulilor de procedură privind desfășurarea consultărilor în vederea pregătirii Conferinței generale pentru securitate și cooperare în Europa—prim rezultat pozitiv al lucrărilor în spiritul înțelegerii reciproce, care oferă un cadru propice îndeplinirii în bune condiții a misiunii ce-i revine reuniunii din capitala finlandeză—au început dezbaterile generale. În fotografia de sus: o parte a delegațiilor din sala reuniunii, cuprinzând și delegația României. Fotografia din dreapta înfățișează colțul rezervat, în afara sălii de ședințe, principalelor agenții de presă internaționale.

neliniște la pentagon

O reuniune de urgență convocată de ministrul american al forțelor navale, John Warner, a adunat recent aproximativ 90 de amirali și generali. Dezbaterile care s-a desfășurat cu ușile închise a avut «scopul de a lua în discuție incapacitatea de care au dat dovadă comandanții de nave și de baze de a transpune în fapt prevederile adoptate cu doi ani în urmă» (Associated Press). Spus lucrurilor pe nume, este vorba în realitate de neliniștea stîrnită la Pentagon de o

serie de manifestări de segregare rasială în cadrul forțelor navale—in pofida directivelor elaborate acum doi ani, într-o încercare de a le preveni—și mai ales de consecințele acestor manifestări: acțiunea de protest a 140 marinari de culoare (cărora li s-au alăturat 12 marinari «albi») de la bordul portavionului «Constellation» (în fotografie) de la o bază din California și care urma incidentelor avînd aceeași cauză de pe portavionul «Kitty Hawk», soldate cu 46 răniți.

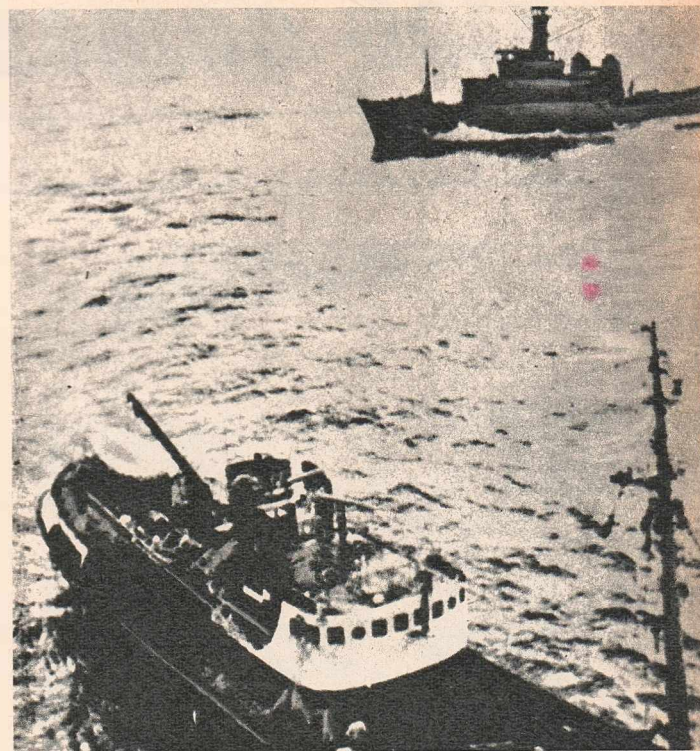

realități din lumea capitalului

«1 000 000 lire —
un băiat,
600 000 —
o fată»

Nu facem decît să reproducem titlul unui reportaj-anchetă publicat de revista italiană «Oggi», care aduce mărturie asupra unei practici anacronice, întâlnite în localitatea Angri, din sudul Italiei, la 60 de kilometri de Napoli și la 30 de Salerno: comerțul de copii. Potrivit relatărilor apărute în «Oggi», la Angri—unde există chiar o «stradă a tîrgului» numită așa pentru că e mărginită de case în care stau mamele care recurg cel mai des la vânzarea copiilor—«afacerile» se încheie la modul cel mai firesc, prin intermediul unor mijlocitori, între familiile împovărate de prea mulți copii, pe care nu-i pot întreține din cauza sărăciei, și oameni cu situații materiale bune dar lipsiți de copii. «Nu e o rușine să vinzi un copil—se spune aici— e mai curînd un gest de dragoste. Decît să-l crești în mizerie, preferi să te desparți de el ca să-i oferi o viață mai bună». Faptul pare a se număra printre cele mai revelatoare pentru situația de tragică înapoiere a părții sudice a Italiei. În fotografia din stînga: fetița aceasta, abia născută, e de vânzare. «Nu o vînd—declară tatăl, prezent și el în imagine. Copiii mei nu se vînd. Totuși cine o ia poate să-mi facă un cadou».

«războiul codului» continuă

Potrivit agențiilor de presă, convorbirile de la Reykjavik dintre reprezentanții Angliei și Islandei nu și-au atins obiectivul propus—și anume reglementarea disputei anglo-islandeze în problema pescuitului, declanșată după extinderea de către guvernul de la Reykjavik a limitelor apelor teritoriale de la 12 la 50 de mile. După cum s-a anunțat, nu s-a reușit să se ajungă la un acord asupra numărului și tonajului vaselor britanice cărora li s-ar permite o derogare de la interdicția de a pescui în noile limite; se precizează totuși că nu e exclusă posibilitatea reluării negocierilor. Între timp însă «războiul codului» continuă să se manifeste; după tăierea cablurilor năvoadelor unui pescador englez surprins în zonele de pescuit chiar în ajunul negocierilor din capitala islandeză, s-a înregistrat un incident similar pentru prima oară și cu un vas vest-german. În fotografie: un vas de coastă islandez (în planul al doilea al imaginii) supraveghind activitatea traulerelor de pescuit la limita zonei de 50 mile.

Longines—precizie olimpică care poate fi achiziționată și de dv.

Fiecare dintre noi consemnează zilnic performanțe fie în sport, fie în domeniul său de activitate. Decideți-vă și dv., cum au făcut-o dealtfel toți sportivii din lume, inclusiv comitetul olimpic, și acordati încrederea dv. mărcii

LONGINES

Înaripează timpul

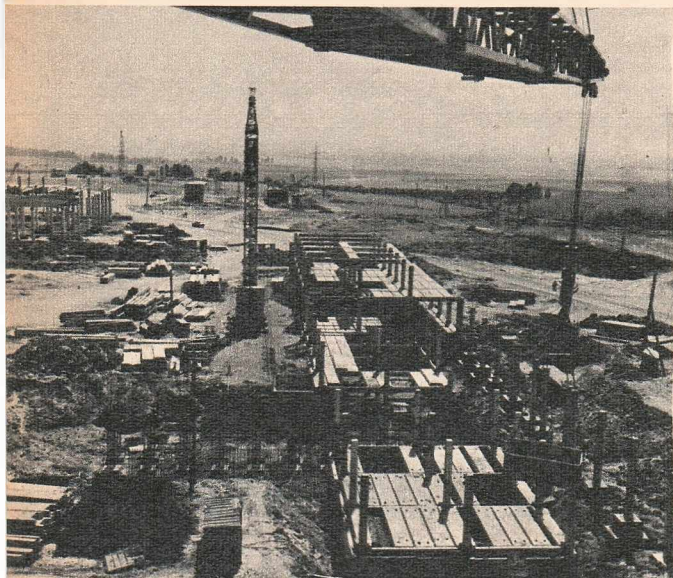

01 38-523

Longines —
cronometru
oficial
la Jocurile Olimpice
de la München 1972.

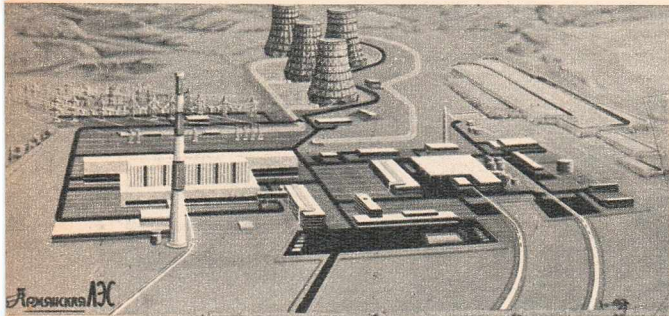
glob comentat foto

R.S.S. ARMEANĂ

un «nou soare atomic»

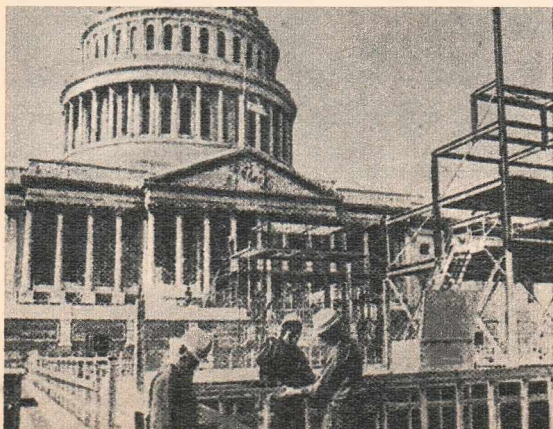
Aceste două imagini prezintă unul dintre corpurile centralei atomoelectrice aflate în curs de construire în R.S.S. Armeană (fotografia de sus) și, în machetă (fotografia de jos), ansamblul centralei așa cum va arăta în momentul când construcția ei va fi terminată, în 1975. Capacitatea noii centrale electrice, înzestrată cu două reactoare, va fi, după cum informează Agenția de presă «Novosti», de 815 000 kilowați. În preajma ei va lua ființă un nou oraș destinat energeticienilor care o vor deservi. Alături de celelalte noi centrale electrice, a căror dare în folosință este prevăzută de planul cincinal 1971-1975 — al nouălea în cei cincizeci de ani ce se vor sărbători în curând de la crearea Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste — centrala atomoelectrică din R.S.S. Armeană va contribui la sporirea cu 6-8 milioane kilowați a potențialului energetic al țării.

WASHINGTON

pregătirile din fața capitolului

În fața clădirii Capitolului din Washington, ce adăpostește Congresul Statelor Unite (Camera Reprezentanților și Senatul), continuă în ritm febril construcția tribunelor de aproximativ 19 000 locuri în care vor lua loc, la 20 ianuarie, persoanele invitate să asiste la ceremonia reinstalării lui Richard Nixon ca președinte al S.U.A., pentru un nou mandat de patru ani.

«iarnă fierbinte» în italia

«Toamna fierbinte» italiană se prelungește cu o «iarnă fierbinte»: la numai câteva zile după acțiunile revendicative ale salariaților din transporturile în comun și construcții, peste 3 000 000 de salariați din metalurgie și din alte sectoare ale economiei au declarat o grevă de protest față de evoluția nesatisfăcătoare a negocierilor privind revendicările lor de ordin economic și social. Pe străzile Romei (în

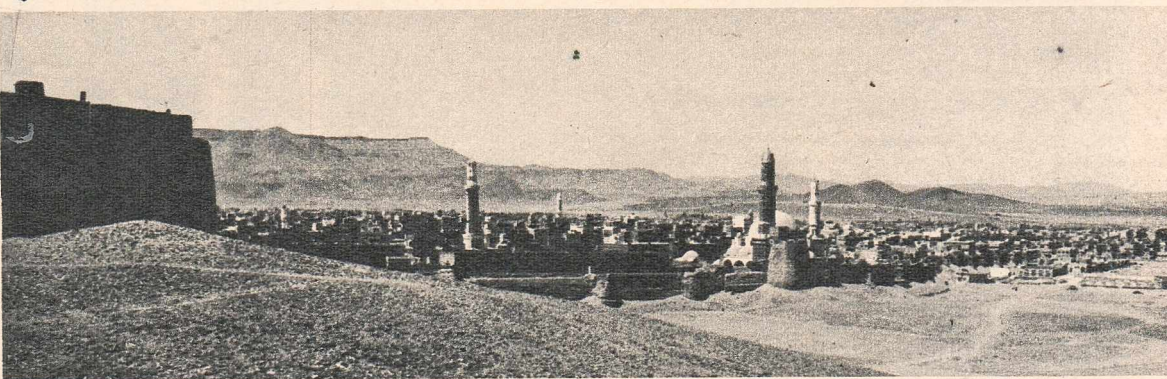
fotografie) ca și ale altor orașe italiene au avut loc ample manifestații ale greviștilor. Mișcarea revendicativă a determinat pe premierul italian Giulio Andreotti să se întâlnească cu liderii celor trei mari centrale sindicale — C.G.I.L., C.I.S.L. și U.I.L. — cărora le-a prezentat un document cuprinzând măsurile preconizate de guvern pe plan economic și social.

după acordul de la tripoli

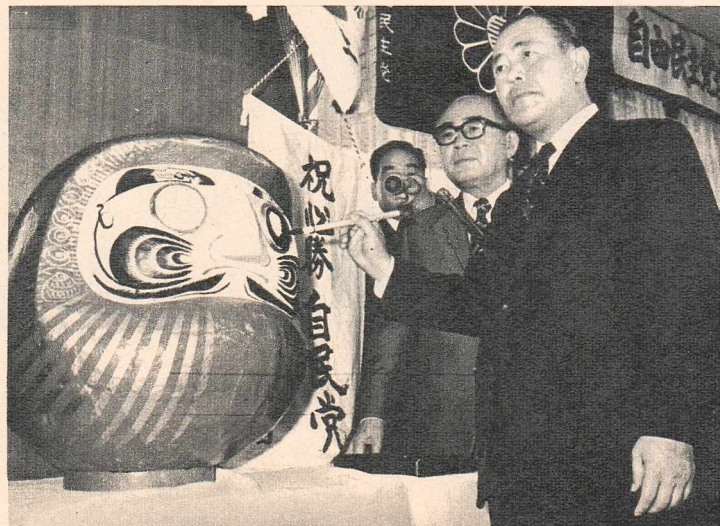
În urma tratatelor la nivel înalt purtate în capitala libiană între Abdel Rahman al Iriani, președintele Consiliului republican prezidențial nord-yemenit, și Salem Robaya Ali, președintele Consiliului prezidențial sud-yemenit, s-a ajuns la un acord privind crearea unei uniuni a statelor yemenite (cu o suprafață de 500 000 kmp și o populație de peste 6,5 milioane locuitori) care se va numi Republica Yemenită, cu capitala la Sanaa (în fotografie). Precum menționa comunicatul comun dat publicității, cei doi șefi de

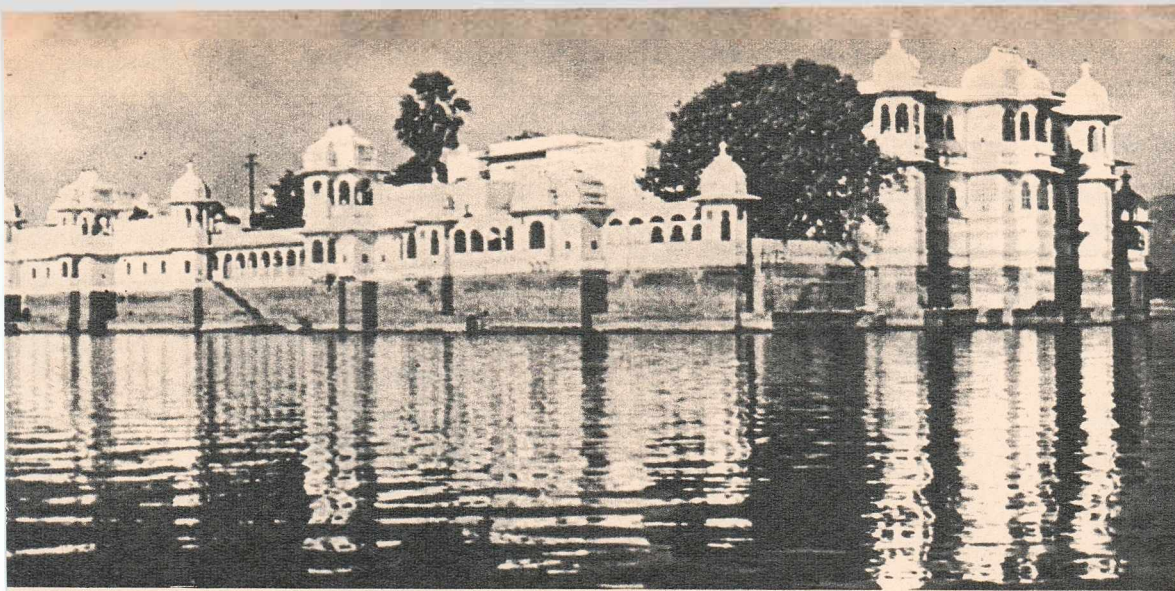
stat au în vedere elaborarea unei constituții democratice, prevăzându-se înlăturarea oricărei forme de exploatare — unicul mijloc capabil să contribuie la soluționarea reală a problemelor cărora le are de făcut față poporul yemenit constituindu-l crearea condițiilor necesare menținerii cererilor revoluționare obținute pînă-n prezent, abolirii ultimelor rămășițe ale stăpînirii imamului și ale regimului colonial.

japonia sub semnul campaniei electorale

După anunțarea hotărîrii premierului Kahuei Tanaka de a organiza alegeri generale și dizolvarea, de către împăratul Hirohito, a Camerei Reprezentanților a Dietei japoneze, timp de trei săptămîni, viața politică din Japonia s-a desfășurat sub semnul campaniei electorale în vederea scrutinului de la 10 decembrie. Pentru cele 491 mandate ale celei de-a 12 Camere a Reprezentanților din perioada postbelică s-au înscris pe liste aproximativ 900 candidați — principalele partide ce desfășoară campania electorală fiind cel liberal-democrat al premierului Tanaka, socialist, socialist-democratic, comunist și Komeito. În fotografie: la sediul Partidului liberal-democrat K. Tanaka pictează un ochi al unei uriașe păpuși «Daruma» aducătoare de noroc; potrivit tradiției, celălalt este desenat abia după împlinirea dorințelor.

INDIA

cei dintii maharadjahi-hotelierii

Odată cu abolirea de către guvernul indian a ultimelor privilegii de care se bucurau cei 287 maharadjahi, principii «de origine divină», deveniți cetățeni ca oricare alții, fără drepturi speciale, dar cu datorii—obligați să plătească impozite, să-și retribuiască personalul de deservire etc.—s-au văzut puși în situația de a cugeta mai atent la viața și resursele lor financiare. Și pentru că ei rămân în continuare proprietarii unor fabuloase palate, s-au gândit să le valorifice. Cel dintii care și-a transformat palatul în hotel de lux a fost maharadjahul din Kashmir. L-au urmat maharadjahul din Yaipur și cel din Udaipur, în al cărui splendid palat, construit pe o insulă în mijlocul unui lac (fotografia de sus) turiștilor li se pune la dispoziție și faimosul «cuib de dragoste al principilor divini» (fotografia din dreapta). Potrivit unor informații publicate în presă, maharadjahul din Udaipur mai dispune, în atara de palatul de pe lac, de alte trei palate, două pavilioane de vânătoare, două castele, două ferme, două bungalouri, casa princiară în care locuiește în prezent, 35 automobile, 8 Jeep-uri și 6 autocare. Exemplul primilor maharadjahi-hotelierii va fi, după cit se pare, urmat—marii seniori feudali ai Indiei părăind acum foarte dispuși să intre în contemporaneitate în calitate de businessmen.

cronica de trei secunde

LUCRURILE

Nu începe îndoială că niciodată lucrurile nu au ajuns pînă aici. Și cînd spun lucrurile—eu înțeleg lucruri, nu probleme, nu idei, nu metafizică, nu cai verzi pe pereți care de atîtea ori, din graba condeiului sau a vorbei, se numesc, tam-nesam, lucruri. Prin lucruri, eu înțeleg: cioroapi, rochii, combinezoane, lenajuri, batiste—adică nu vreau să exagerez, să metaforizez, să fac pe nebulul sau pe filozoful... De aceea și zic că lucrurile nu au ajuns niciodată pînă aici.

Se știe că rochia iubitei a putut deregla mintea iubitului. Se știe că cioroapii de mătase au putut fi cîntați de poezii nebuni, nebuni în amor fără umor. Se cunoaște crima pornită dintr-o batistă. S-au învățat pe de rost odele ridicate crepeșinului, voalului, mătăsii, obsesia combinezonului nu mai e de mult obscenă, culpabilă sau impudică. Numai ipocriții își mai întorc privirile de la vitrinele specializate în acest sens. O cămașă de noapte a devenit de mult un lucru al zilei, al soarelui. Poetul care cîntă cămașa de noapte a iubitei e înțeles de fiecare om, nu e sacotit nebun, cu «organele sfărîmate», nu e dat pe mina psihiatrilor.

... Dar pînă aici nu s-a ajuns. Acum se constată că—tot mulțumită științei și nu literaturii, artei sau moralei—s-a ajuns cum nu se poate mai departe: s-a ajuns la dereglarea ordinațoarelor de către lucrurile intimității feminine. Un ordinator de la centrul de ordinațoare din Novosibirsk—relatează «l'Humanité»—intră în tranșă și «înnebunește» ori de cîte ori în preajma sa se învîrtește o femeie. Sistematic, răspunsurile sale la bărbații matematicieni sînt corecte, juste, normale. Dar din clipa cînd lingă domnia sa apare o persoană

în rochie și celelalte desuuri, mașina ultraperfecționată își pierde capacitatea de a judeca exact, se tulbură, incurcă cifrele, se bilbiie, greșește, spune prostii, bate cîmpii, se enervează și nu mai știe ce face, ca orice îndrăgostit naiv.

Matematicienii de ambele sexe au analizat problema acestui nou basm între «la belle» și «la bête». S-a ajuns la concluzia științifică dar plină de poezie, plină de claritate și mister, de mare senzualitate și profundă exactitate, că electricitatea statică din fibrele artificiale care alcătuiesc îmbrăcămintea feminină creează un cîmp care dereglează ordinatorul. Aici s-a ajuns, dacă mai trebuia să se ajungă undeva după «Sonata lunii» și «Ce e amorul?», și probabil că trebuia...

Ce ne-ar mai rămîne nouă, nematematicienilor, uimiștilor, neordonatilor, iubiștilor și neincîștraștilor? Neînfrigați de povestea asta îngrozitor de frumoasă, să cîntăm și mai amarnic, și mai disperat, și mai inspirat, și mai răspicat, electricitatea și iubirea. Fără concesi, la dreapta sau la stînga.

Iubirea mea, electricitatea mea statică, fibra mea artificială, cîmpul meu magnetic, lasă-mă să-ți cad necalculat la picioare, să-ți sărut științific tivul rochiei, să-ți cumpăr cioroapi de mătase, crede-mă, nici un ordinator nu se compară cu mine, nimeni ca mine nu poate înțelege matematica superioară ascunsă în tot ce ți-am dăruit cu ocazia «Lunii cadourilor», nici un ordinator nu poate tremura ca mine; într-un cuvînt: să nu mai lăsăm lucrurile să ajungă mai departe de unde au ajuns, fiindcă acolo unde au ajuns e bine, și mai departe se întinde doar mai binele, cum zicea poetul atîtor lucruri...

Radu COSAȘU

agendă

Comentind victoria categorică în recente alegeri parlamentare a Partidului laburist condus de NORMAN KIRK, care a devenit și premierul noului cabinet, observatorii de presă din Wellington scot în evidență consecințele posibile ale acestui eveniment asupra orientării pe viitor a politicii externe a Noii Zeelande. Dealtfel, premierul Kirk și-a exprimat clar intenția de a proceda la «schimbări numeroase în politica externă» și de a se retrage treptat din pactul SEATO.

Vizita oficială a ministrului afacerilor externe al Angliei, ALEC DOUGLAS - HOME, la Madrid, unde a avut convorbiri cu omologul său spaniol, Gregorio Lopez Bravo, consacrate controversatei probleme a Gibraltarului, s-a soldat cu un acord... privind o nouă întîlnire, în aprilie, la Londra. Precum se știe, Marea Britanie cere ca populația locală să hotărască statutul «stincii», în timp ce Spania revendică suveranitatea asupra Gibraltarului.

În cadrul conferinței vest-europene de la Strasbourg, consacrată găsirii unor modalități mai eficiente de combatere a criminalității în țările occidentale, RENÉ PLEVEN, ministrul de justiție al Franței, a apreciat drept cauze ale acestui fenomen, strivirea individului în marile orașe, suprapopularea acestora. El a subliniat necesitatea combaterii emisiunilor de televiziune, filmelor și afișelor care fac elogiul violenței și incită la violență

La cîteva zile după arestarea sa la Dublin de către poliție, SEAN MacSTIOFAIN, șeful statului major al «aripii provizorii» (extremiste) a Armatei Republicane Irlandeze (IRA), care și-a asumat responsabilitatea comiterii a numeroase acțiuni armate în Irlanda de Nord, a fost condamnat de un tribunal special din capitala Republicii Irlanda la șase luni închisoare. MacStiofain a fost acuzat de «apartenență la o organizație ilegală».

Renumitul chirurg CHRISTIAN BARNARD și-a anunțat intenția de a intra în viața politică—fără a renunța la cea științifică—alăturîndu-se Partidului Unit de opoziție din Republica Sud-Africană pentru a candida în vederea obținerii unui loc în parlament. Binecunoscutul specialist în grefe cardiace a precizat—în interviul dat ziarului «Die Burger» din Capetown—că a adoptat această hotărîre convins de necesitatea unor schimbări în politica regimului de la Pretoria.

A încetat din viață, la Hollywood, în vîrstă de 92 ani, RUDOLF FRIML, unul dintre cei mai apreciați compozitori de operete și muzică de film, autor a 33 de operete și a peste 10 000 cîntece. Născut la Praga, Friml și-a început cariera sa prodigioasă în 1912 cu prima sa operetă, «Licuriciul». El rămîne în amintirea noastră, în special, prin celebra-i operetă «Rose Marie», ecranizată în 1936 (Jeanette MacDonald și Nelson Eddy, în rolurile principale).

cronica satirică

de Teodor MAZILU

la sigur...

Își are ideile înșirate ca rufele pe o fringhie, în văzul lumii. Oricine are drum pe acolo poate vedea că unele idei sînt cam peticite... Așezate în plină stradă, mai observăm că unele idei n-au fost bine spălate în două ape și mai păstrează impurități. Altele sînt prea mari dacă le raportăm la capul individului și tragem concluzia că sînt de împrumut.

Deși unele idei îl strîng, altele îi sînt prea largi, mersul îi e însă întotdeauna drept. El merge la sigur. O și spune: — Domnule, eu merg la sigur...

Și sufletul, bineînțeles, și-l pune la vedere, de parcă n-ar fi suflet, ci vitrină. Acolo găsești tot ce vrei — de la măruntaie de pasăre pînă la păreri despre geneza universului. El n-are nimic de ascuns. El n-are nici un secret. Tot ce adună așază în vitrină sau pe fringhie. De aici și expresia lui favorită: «Ce e în gușă și în căpușă».

— Eu nu sînt ca alții. Eu spun ceea ce gîndesc.

El nu gîndește însă, așa că sinceritatea nu-i cere nici un efort. Golul din adînc ajunge lesne la suprafață. Colțuroasa lui sinceritate e o bită cu care-ți dă oricînd la cap.

— Cu mine nu merge. Eu spun ce simt...

Aleargă disperat după tine cu sinceritatea în dinți, cum aleargă o gospodină după o găină pe care vrea s-o taie. Te prinde și tabără asupra ta cu sinceritatea pe care o ascunde sub haină, de parcă ar fi un cuțit.

— Stai, zice. Am să-ți spun tot adevărul...

Și dă-i cu adevărul peste obraz. Te plesnește cu sinceritatea peste ochi. Și dă-i și dă-i, de nu mai rămîne din tine aproape nimic. A doua zi te trezești buimac.

De fapt, sinceritatea lui e o formă de cerșetorie. După ce te-a învinețit cu bita sincerității, îți cere un serviciu.

— Vezi ce caracter de bronz am? Ai putea să vorbești cu X că tu îl cunoști... El știe părerea mea. Eu i-o spun omului drept în față.

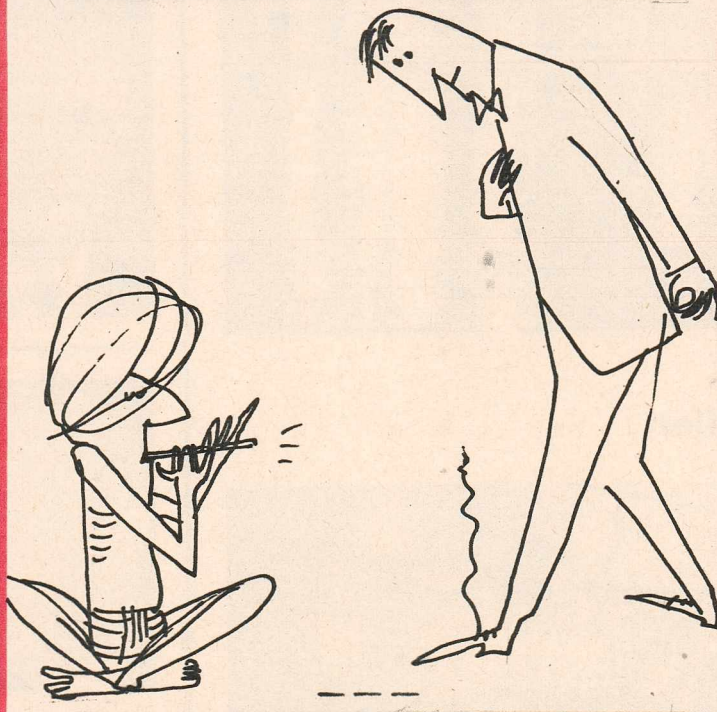
Întinde mîna cu prestigiul sincerității:

— Dă-mi o mie de lei, dar să-mi spui deschis dacă mi-o dai sau nu. Că mie nu-mi place să merg pe ocolite.

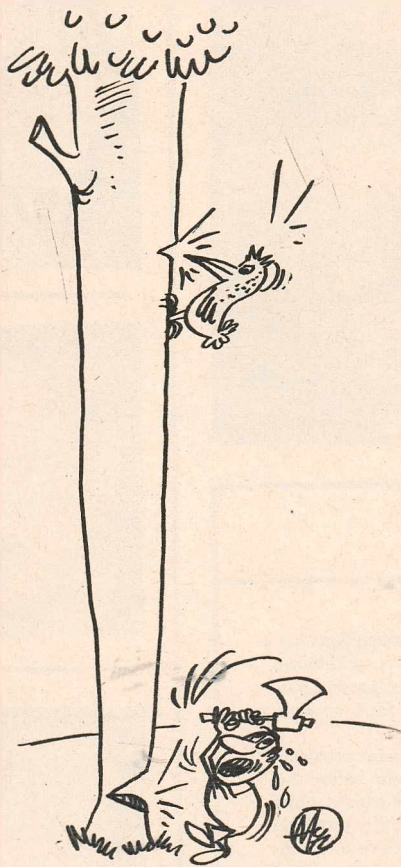
E adevărat, el se îndreaptă spre interes pe drumul cel mai drept cu pieptul dezgolit... Că el ce are de spus, spune și ce are de jefuit, jefuiește.

umor de

CIK DAMADIAN

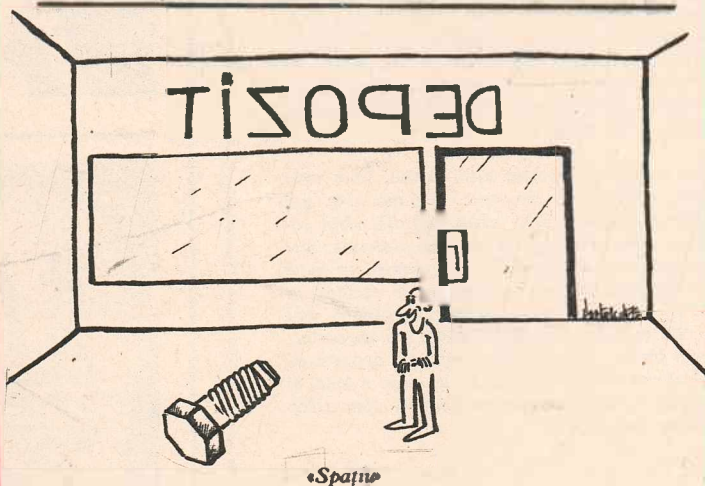

ADRIAN ANDRONIC

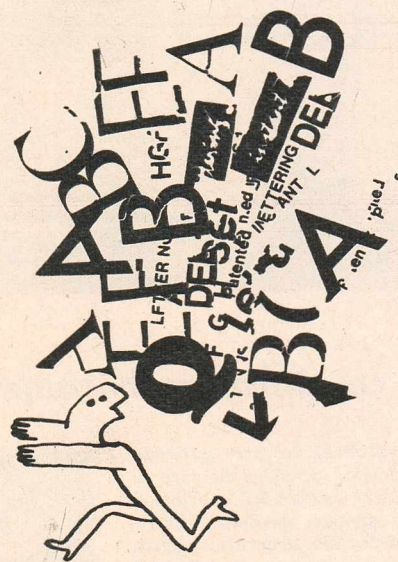

— Las'că te-nvâț eu minte să mai prăpădești materialul lemnos!!!

SORIN POSTOLACHE

«Spațiu»

O SAMĂ DE VORBE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2									M	U	T
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

ORIZONTAL: 1) Vorbă să fie — Vorbă cu suspense. 2) Auzul vorbirii — Vorbește prin gesturi. 3) Fără vorbe — Umblă cu vrăji. 4) Pasăre cîteodată vorbitoare (reg.) — Femeilor nu prea le place să vorbească despre ei — O vorbă din popor spune că unul trage la altul. 5) Scris cu lipsuri — Nerecomandabilă vorbă bună. 6) În compunere! — Unde se învață părțile vorbirii (pl.). 7) Început de comentariu! — Vorbă spusă cu durere — fi mai zice și terfel. 8) Nici o vorbă mai mult — Curent, scris mai economicos — Dialect provençal. 9) Citat din nou — În carte! 10) Scurtă vorbire ocazională (pl.).

VERTICAL: 1) Vorbă măsurată — Vorbă rea... 2) ...vorbă bună — Tare ca... vorba ceea. 3) Vorbărie de nu înțelege nici o vorbă — O parte din strada Epicol! 4) Vorbiți, dar la... sfîrșit! — N-are chef de vorbă. 5) Și acum ceva scris — Interlocutorul într-o vorbire mai apropiată. 6) Din centru! — Vecin cu gura — Caut un etaj... 7) A apărea — A vorbi contra. 8) Vorbă cu... vinzare. 9) Binevoitori și la vorbă și la port — Treaptă în timp. 10) Vorbesc de te doare capul. 11) A duce cu vorba — În expresie, pînă la urmă ele vorbesc (sing.).

N. ARAGON

Dezlegarea jocului «PÎNĂ N-O MAI FI NIMIC...» apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) TÛLBUREL — HI. 2) UR — ES — XENON. 3) IMBATAT — APE. 4) CA — TU — RAVAC. 5) A — PIRGA — E — A. 6) CATAR — OTET. 7) MIHU — ARTARI. 8) O — ADEVAR — O. 9) TARIE — TABAC. 10) ESENTA — VARA. 11) LALEA — ZAREA.

Traian STOICA (carte) • Magda MIHĂILESCU (cinema) • Vlad MUȘATESCU (disc)

Cornel BOZBICI (plastică) • Sanda FAUR (teatru) • E. DASCĂLU (muzică și televiziune)

CARTE

• Almanahul «SCINTEIA» 1973 se află de vânzare la chioscuri și librării. Despre conținutul lui bogat și variat în texte și imagini de înalt nivel publicistic vom avea prilejul să mai vorbim.

• La Editura Dacia a apărut primul volum din Caietele Prințepelui de Eugen Barbu care, după însăși mărturisirea autorului, «vor însuma 6 volume a 500-600 pagini fiecare, adunând în circa 4 000 de pagini toată pregătirea literară a cărții «Prințepelui» și a altora». În acest «Jurnal de lector și de mărturie de scriitor» urmăm cu aceeași febrilitate cu care au fost transpuse pe hirtie reacțiile unui temperament puternic și distinct la lectură și evenimente. Dar, mai ales, se desprinde din lectura acestor laborioase «Caiete» figura exemplară a unui autentic muncitor intelectual.

• În seria «Scriitori români» a Editurii Minerva a apărut volumul VI din Opere de Ioan Slavici. Text stabilit și note de Ion Dodu Bălan.

• Tot în aceeași serie: Opere, volumul II, de George Coșbuc. Editie îngrijită de Gavril Scribon.

• Ion Lotreanu: Aici lângă Carpați. În solemnă cadență a sonetului, poetul își celebrează țara «cu doruri și cerneli fermecătoare». Corectitudinea versificării e încălzită inspirat, emoționant, de sentimentul dragostei de patrie. Remarcăm, de asemenea, reușita poeziei de sorginte ostășească prin atmosfera și metafora e de multiple sugestii, întotdeauna adecvate (Editura militară).

• O nouă ediție a romanului Crimă și pedeapsă de F.M. Dostoievski la Editura Cartea Românească, în traducerea revăzută, semnată de Stefana Velisar Teodorescu și Isabela Dumbravă. Aparatul critic de Ion Ianoși.

• Și în ultimul număr al publicației trimestriale Manuscriptum (4) aflăm aceeași prezentare vie a documentului literar, cu care ne-a obișnuit această prestigioasă revistă. Date noi în legătură cu Mihai Eminescu, N.D. Cocea, Ion Ghica, Ion Vineanu, Ionel Teodorescu, Perpessicius, Gh. Brăescu, Lucian Blaga...

• Sumarul numărului 6-7 al revistei Secolul 20, dedicat aproape în întregime Japoniei, constituie o bună introducere în cunoașterea fenomenului spiritual japonez. Clipa și durata, Teatru, Artă și semn. Japonia: ieri și azi, sintil (titlurile citorva capitole ale acestui substanțial număr.

CINEMA

• Bariera. Producție a Studioului cinematografic «București» — 1972. Cartea lui Mazilu, cu personajele ei pline de farmec și omenie, cu aspirația lor spre o existență demnă, a găsit în Mircea Mureșan un bun tălmăcitor în limbajul ecranului. Interpreți — Octavian Cotescu, Mihaela Mihai, Ion Besoiu, Toma Caragiu, Mircea Albulescu, Draga Olteanu, Gheorghe Dinică, Gina Patrîchi, Dan Năpu, Nucu Păunescu, Florin Scărlătescu, Olga Bucătaru. Imaginea — George Cornea. Muzica — Radu Serban. Decoruri — Liviu Popa. Costume — Lidia Luludis.

• Lupul mărilor și Răzbumarea, două coproduții realizate de Studioul «București» și Tele-München, după povestirile lui Jack London. Regia primului film — Alecu Croitoru, scenariul și adaptarea dialogurilor variantei române — Sergiu Nicolaescu. Regia celui de-al doilea film — Sergiu Nicolaescu, scenariul și adaptarea dialogurilor variantei române — Alecu Croitoru. Ușor de ținut minte! Operator pentru ambele pelicule — André Zarra. În distribuție — Raimund Harmstorf, Edward Meeks, Emmerich Schäffer, Sergiu Nicolaescu, Boris Ciornei, Dana Com-

Dustin Hoffman

nea, Mircea Albulescu, Liliana Tomescu. Muzica — Hans Possegga, Tiberiu Olah.

• Micul om mare. Arthur Penn («Urmărire»), cineastul mereu neliniștit, polemizează cu miturile de ieri și de azi ale Americii. Un film care trebuie «citit» cu atenție sporită. În rolurile principale — Dustin Hoffman (un nume nou pentru spectatori nostri), Faye Dunaway, Richard Mulligan, Martin Balsam.

• Marea evadare. Istoria și aventura într-un excelent film de acțiune semnat de John Sturges («Cei șapte magnifici»). În rolurile principale — James Coburn și Steve McQueen, acesta din urmă, distins cu Premiul de interpretare la Festivalul de la Moscova 1963.

• Miine se încheie «Săptămîna filmului britanic», manifestare cinematografică de prestigiu. Informăm iubitorii filmului că producțiile prezentate în ultimele zile, Maria Stuart, Trăind liber, Războiul lui Murphy, Prietenul, Doomwatch, vor fi programate în 1973 pe ecranele noastre.

MUZICĂ

Săptămîna muzicală bogată:

• Dirijorul Adrian Fuskine din S.U.A. la pupitrul Filarmonicii într-un program Ravel, Poulenc, Respighi, St. Nicolaescu. Solist, pianistul Al. Demetriad (Ateneu, 15 și 16 decembrie).

• Orchestra de studio a RTV deschide Integrala concertelor pentru clavicin și orchestră de Johann Sebastian Bach cu concertele nr. 3 și 4, solista Olivera Djurdjević din Iugoslavia. Mai ascultăm «Uvertura popoarelor vechi și noi» și «Tafelmusik» de Georg Philipp Telemann. Dirijor, Ludovic Baci (Studioul din strada Nufierilor, 10 decembrie).

• Al doilea concert al Integralei, cu aceeași solistă, la 14 decembrie, include concertele nr. 2 și 7. Mai ascultăm Uvertura «Oxford» de Haydn. Dirijează, Liviu Ionescu.

• Tot în str. Nufierilor (Studioul 8) la 11 decembrie, al doilea concert-dezbateri de creație originală: «Cîntece de patrie», triptic coral de Liviu Ionescu pe versurile lui Eugen Frunză — corul RTV dirijat de Aurel Grigoras; «Antiphonia» de Nicolae Brînduș — formația «Camerata» dirijată de Paul Staicu; «Jocuri IV — Colaje» de Corneliu Dan Georgescu — Orchestra simfonică a RTV, dirijor Emanuel Elenescu.

• Un concert la două pianе Dan Grigore — Eduardo Ricci (Clementi, Brahms, Chopin, Lipatti, Debussy, Lutoslavsky) la 13 decembrie în sala mică a Palatului.

• Studio '72 programează la 12 decembrie recitalul violoncelistului Aurel Niculescu, la pian Elena Cosma — sonate de Vivaldi și Prokofiev și recitalul mezzo-sopranei brasovene Ana Nigrim, la pian Adriana Lugojanu — liederuri de Schumann, Ravel, Tudor Ciortea.

PLASTICĂ

• Tendințe constructiviste în arta plastică ungară. Selecția celor peste 150 de lucrări nu e restrictivă — nu se limitează la ilustrarea unei opere a curentului european care poartă acest nume. Organizatorii au dorit să înfățișeze multiplele tehnici de construcție ale unui spațiu pictural în acest secol. Începînd cu canoanele cezaniene și terminînd cu artele optice, toată această evoluție e bine exemplificată cu opere ale artiștilor maghiari. Excepțională ni s-a părut secțiunea lucrărilor de op-art (Dalles).

• Artă naivă din Iugoslavia este nu numai cea mai fecundă, dar și cea mai celebră de pe continent. De 40 de ani, ea s-a impus cu tenacitate și azi beneficiază de o recunoaștere unanimă. Cele circa 120 de lucrări — pictură și sculptură — aparțin «Galeriei de artă naivă» din Zagreb. O expoziție pe care o recomandăm (Ateneul român).

• Prezentate cu cîțiva ani în urmă în sala Casei Centrale a Armatei, lucrările elevilor din Vulturești (Arges) au trecut aproape neobservate de marele public. Doar cîțiva entuziaști au considerat acest «fenomen colectiv» o revelație. Între timp prestigii pictoriali-scolari s-a consolidat. Lucrările copiilor din Vulturești sînt expuse acum la sala Kalinderu.

• Sculptura lui Mihai Mihai (n. 1942) nu se supune canoanelor clasice. Ea depășește ambiția de a fi o copie și aspiră spre zonele mai libere ale ficțiunilor constructive. De aceea Mihai imaginează forme, compunînd cu vigoarea meșteșugului ansambluri din părți, mici monumente din lemn, fără nume (Apollo).

• Semantica limbajului imagistic al lui Ștefan Cîlția (n. 1942) n-a suferit mutații perceptibile de la ultima «personală» din 1971. Această impresie de straniu și același insolit în tablouri, realizate prin simboluri ezoterice. Analiza structurilor imaginii ne descoperă totdeauna două planuri: fundalurile valorate, în culori grave, care codifică o atmosferă dramatică și miscarea personajelor din prim plan. Considerate împreună, ele redau sensurile integrale ale imaginilor care sînt totdeauna realizate cu o desăvîrșită măiestrie formală (Apollo).

• Operele grafice ale lui Sorin Ilfoveanu (n. 1946) sînt decantate de impuritățile amănuntelor. Prin eliminarea și condensarea, printr-o punere în pagină inedită, printr-o linie rece, finalizată angular, el obține un maxim de expresivitate în aceste ceremoniale ale «vinătorilor» sau în ilustrarea birfelor istorice ale lui Procopius din Cezarea (Apollo).

• După peste un deceniu și jumătate de consemnare și omagiere hebdomadară a discului românesc, într-o bună zi ne-am pomenit visînd. Se făcea că luase ființă o nouă casă de discuri (ca și cum n-am fi avut, una și bună!). Și ne întrebăm (tot în vis) ce-ar trebui să întreprindă pentru a se deosebi de cealaltă, cu vechime în producție, aflată la un oarecare (și firesc) stadiu de sclerozare, datorită vârstei înaintate? Și, obișnuiți fiind cu darea de sfaturi, dintr-o evidentă înclinație (sau deformație) profesională, am pornit a comite o serie de sugestii.

— Mai întîi, am consiliat înființarea unei publicații intitulate, eventual, «Discorama». Numai o casă de discuri ar avea interesul să și asume riscul editării unui organ de propagandă a discului, în care să popularizeze recentele sale apariții, muzica de tot felul, formații, soliști, dirijori etc., etc.

— Apoi, am sugerat crearea unor noi colecții, încă neuzitate la noi. Bunăoară, discuri cu înregistrări din concerte cu public sau cu înregistrări de la repetiții. Vă închipuiți neobișnuita sarcină emoțională a unor asemenea documente!

— După aceea, am propus inițierea unei reazășări a colecțiilor. Mai constante, mai clare, mai individualizate. Și, pentru început, o serioasă și palpitantă colecție de educație muzicală. Antrenantă, nedidactică, c-om fi avînd și noi un Bernstein de-al nostru...

— Am mai propus serii speciale, de prestigiu: Bach, Beethoven, Brahms... integrali!

— Pînă una alta, deoarece ne-am trezit din vis, bineînțeles că vom recenza ceea ce-avem!

TEATRU

• Capul de rățoi de Gheorghe Ciprian (Teatrul Național din Cluj): spirituală și mereu proaspătă comedie satirică a regretatului actor-dramaturg, într-o versiune scenică (regia: Victor Tudor Popa) beneficiind de interpretarea bunei trupe clujene: Gheorghe Radu, Dorel Vișan, George Gherasim, Bucur Stan, Maia Țipan-Kaufmann, Carmen Galin, Octavian Cosmăș, Viorel Comănică, Gh. Cosma și alții.

• Casa care a fugit pe ușă de Petru Vintilă (Teatrul Giulești): debut-dramaturgic «în forță», piesa dovedind o sensibilă artă a portretizării și a creării de atmosferă, pe fundalul unor evenimente sociale și politice bine sugerate. Spectacol servit admirabil — ca de obicei — de mina regizorală a lui Dinu Cernescu și interpretat cel puțin cu convingere (iar pe alocuri cu real har) de Corneliu Dumitras, Corado Negreanu, Ileana Cernat, Marga Anghelescu, Peter Paulhofer, Ion Vilcu, Iulian Neculescu și alții. Scenografia, de mare finețe: Sanda Mușălescu.

• Regele gol de Evgheni Svarț — premiera cea mai recentă a Teatrului de stat din Oradea, consecvent în judicioasa sa programare repertorială

• A doua față a medaliei de I.D. Sirbu (Teatrul Național din Craiova): consecvent în montarea pieselor prolificului dramaturg localnic, Naționalul craiovean repetă intens această ultimă piesă a lui Sirbu, în regia lui Valeriu Moisescu și interpretarea lui Ion Pavlescu, Vasile Cosma, Mariana Bașta, Anca Pavlescu, Rodica Radu ș.a.

• Pasiune plus rațiune de Al. Mișoda: piesă într-un act inspirată din lupta ilegalistă a uteciștilor și prilejuind o excelentă tele-premieră interpretată de un trio de zile mari — Valeria Seciu, Ion Marinescu, Ștefan Iordache — în regia de bun profesionalism a Arianei Kunner-Stoica.

Valeria Seciu

TV

CINSTIND REPUBLICA. Mare întrecere, în imagini vii — zilnic în cadrul Televiziei — Comentariu la 40 de steme: Prahova

(duminică), Satu Mare (marți), Sălaj (joi), Sibiu (vineri), Suceava (sîmbătă) • Cinstire țării — emisiune de cîntece patriotice (joi, ora 20.20).

REPORTAJ. În Prim-plan — Eleonora Nilcă, directorul Uzinelor textile-Cisnădie (luni, ora 21.05) • Actualitatea în agricultură (miercuri, ora 19.00) • Cu Emanuel Valeriu, despre Dispecerul național de electricitate (joi, ora 21.45, pr. 2) • Un reportaj din Liban semnat de Dionisie Șincan și George Brătianu (sîmbătă, ora 17.10, pr. 2).

DEZBATERI. Șerban Cioculescu, Ion Dodu Bălan și Ov. S. Crohmălniceanu despre «Poezia militantă» a lui Mihai Beniuc (miercuri, ora 21.45, pr. 2).

ȘTIINȚĂ. Anticipații în jurul matematicii — emisiune de Andrei Bacalu (marți, ora 21.50) • Din sumarul Universității TV: Acad. E. Condrachi despre civilizații vechi italice (vineri, ora 21.45).

LITERATURĂ. În ciclul «Mihail Sadoveanu (IV) al Bibliotecii pentru toți» — telescenariul «Zodia cancerului», prezintă A. Paleologu (vineri, ora 20.30, pr. 2).

TEATRU. «Timp și adevăr» de Eugenia Busuiocanu, cu actorii ai Teatrului Mic: Ion Marinescu, Constantin Codrescu, Tatiana Iekel, Magda Popovici ș.a. (marți, ora 20.20) • Teatru scurt: «În vîntul de primăvară» de Letiția Papu (joi, ora 22.15, pr. 2).

FILM. «Waterloo» — generic senzațional; regie, Serghei Bondarciuk, interpretare: Rod Steiger, Christopher Plummer, Orson Welles (duminică, ora 20.20) • Paul Newman într-un film nealterat de vreme: «Cineva acolo sus mă iubește» (miercuri, ora 20.20) • O producție iugoslavă — «Semnale deasupra orașului» (vineri, ora 20.20).

MUZICĂ. Ilustrație instrumentală care ne-a vizitat recent țara «Solistii din Zagreb» (duminică, ora 11.10) • Filarmonica din Arad cu dirijorul Eliodor Rău (duminică, ora 20.25, pr. 2) • Atlas muzical românesc (marți, ora 18.15) • Recitalul tenorului sovietic Virgiliu Horcika (sîmbătă, ora 17.30, pr. 2).

FOLCLOR. Valea Persanilor și folclorul ei (duminică, ora 18.50)

• Cîntă Florica Ungur (joi, ora 22.15).

VARIETĂȚI. Steaua fără nume — muzică ușoară (luni, ora 21.30)

• Portativ '72 — cu un sumar atractiv (miercuri, ora 21.05, pr. 2).

SPORT. Fotbal S.C. Bacău-Dinamo (duminică, ora 14.00) • Baschet masculin: Akademik Sofia-Dinamo, în C.C.E. și Steaua-Racing Ford Anvers în «Cupa cupelor» (joi, ora 23.00) • Hochei: România-Polonia (sîmbătă, ora 22.50).

PRONO

Pronosticul cronicarului sportiv EFTIMIE IONESCU la Concursul Pronosport etapa din 10 decembrie

I. Cagliari-Milan	1, x
II. Fiorentina-Lanerossi	1
III. Inter-Ternana	1
IV. Palermo-Juventus	x
V. Roma-Atalanta	1, x
VI. Sampdoria-Lazio	x, 2
VII. Torino-Napoli	1
VIII. Verona-Bologna	x
IX. Brescia-Arezzo	x
X. Brindisi-Como	1, x
XI. Lecco-Catania	x
XII. Novara-Reggiana	1
XIII. Varese-Genoa	1, x, 2

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

flacăra **F** *album*

DIDA DRĂGAN — o speranță împlinită.

Fotografie de Traian PROSAN

